

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVIII, BROJ 27, ZAGREB, 18. OŽUJKA 2026. ISSN 0027-7932

S A D R Ź A J

	STRANICA		STRANICA
303 Zakon o proglašenju Parka prirode »Zagorske gore«	2	314 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda hrvatskog pletera Robertu Witoldu Makłowiczu	34
304 Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)	3	315 Odluka o izmjeni Odluke o prostornom i vremenskom ograničenju obavljanja gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom	34
305 Zakon o medijaciji	11	316 Pravilnik o zdravstvenim pregledima sportaša ...	35
306 Zakon o deviznom poslovanju	18	317 Odluka o informatičkim rješenjima za dostavu izvještaja za potrebe planiranja sanacije kreditnih institucija	43
307 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića Jelvi (Ivo) Kviz i prof. dr. sc. Borisu (Emanuel) Kvizu	33	318 Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o načinu primjene pojednostavljenih obveza iz područja sanacije na kreditne institucije	44
308 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića Krešimiru (Tihomir) Stražancu	33	319 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodatnim organizacijskim zahtjevima društava za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima	45
309 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića prof. dr. sc. Nevenu (Pero) Budaku	33	320 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrstama alternativnih investicijskih fondova	46
310 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića Angelu Ibarri Sanchezu	33	321 Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-189/2025-6 od 23. veljače 2026.	48
311 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda hrvatskog pletera Danieli (Davor) Taslidžić Herman	33	322 Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-46/2025-7 od 27. veljače 2026.	49
312 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda hrvatskog pletera Sonji (Josip) Borovčak	34	323 Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-135/2025-9 od 27. veljače 2026.	51
313 Odluka o dodjeli odlikovanja Reda hrvatskog pletera Tatjani (Većeslav) Holjevac	34		

HRVATSKI SABOR

303

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROGLAŠENJU
PARKA PRIRODE »ZAGORSKE GORE«

Prolašavam Zakon o proglašenju Parka prirode »Zagorske gore«, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. ožujka 2026.

Klasa: 011-02/26-02/16

Urbroj: 71-10-01/1-26-2

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROGLAŠENJU PARKA PRIRODE
»ZAGORSKE GORE«

Članak 1.

(1) Područje Maceljske gore, Ravne gore, Strahinjšćice, Ivanščice i Bednjanskog kraja proglašava se Parkom prirode »Zagorske gore«.

(2) Područje Parka prirode »Zagorske gore« značajno je radi očuvanih izvornih prirodnih vrijednosti, bogate bioraznolikosti i georaznolikosti, brojnih divljih vrsta flore i faune te cjelokupne raznolikosti prirodnih staništa, kao što su šumska staništa, mozaici travnjačkih staništa, vodena staništa rijeke Bednje, močvarna staništa i špiljska staništa, te drugih prirodnih vrijednosti proizašlih iz višestoljetne tradicije ljudskog korištenja prostora, poluprirodnih staništa, zavičajnih pasmina i sorata te bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa sačuvanog u brojnim paleontološkim i arheološkim nalazima, kulturno-povijesnim lokalitetima i običajima, kao i velikog broja izvorišta pitke vode kojima se opskrbljuje lokalno stanovništvo.

Članak 2.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita prirode.

Članak 3.

(1) Prostorni obuhvat Parka prirode »Zagorske gore« određen je geodetskom podlogom kojom su utvrđene granice Parka prirode i njihov položaj u službenom koordinatnom sustavu.

(2) Geodetska podloga iz stavka 1. ovoga članka čuva se u analognom i digitalnom obliku u tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode.

(3) Površina Parka prirode »Zagorske gore« iznosi 30.087,437 hektara.

(4) U digitalnom obliku obuhvat Parka prirode »Zagorske gore« čuva se kao sloj geografskog informacijskog sustava i javno je dostupan putem mrežnog portala informacijskog sustava za-

štite prirode koji vodi tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode.

(5) Upis posebnog pravnog režima (park prirode) u katastar i zemljišne knjige temelji se na geodetskoj podlozi iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Lokacija i prostiranje Parka prirode »Zagorske gore« približno su prikazani na topografskoj podlozi u mjerilu 1:100 000 na topografskoj karti u Prilogu I. Granica Parka prirode »Zagorske gore« koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Članak 4.

Proglašeni Park prirode iz članka 1. ovoga Zakona upisuje se u Upisnik zaštićenih područja koji vodi tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode.

Članak 5.

(1) Parkom prirode »Zagorske gore« upravlja javna ustanova.

(2) Javnu ustanovu iz stavka 1. ovoga članka osniva Vlada Republike Hrvatske uredbom.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

Uredbu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

(1) Do osnivanja javne ustanove iz članka 5. ovoga Zakona područjem ekološke mreže unutar proglašenog Parka prirode iz članka 1. ovoga Zakona upravljaju Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije i Javna ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Varaždinske županije, svaka u okviru svoje mjesne nadležnosti.

(2) Do osnivanja javne ustanove iz članka 5. ovoga Zakona za zahvate na području Parka prirode »Zagorske gore«, za koje je sukladno propisima iz područja prostornoga uređenja i propisima iz područja gradnje potrebno ishoditi akt za građenje, osim za zahvate za koje upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave nadležno za zaštitu prirode provodi postupak glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i za zahvate za koje upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave nadležno za poslove zaštite okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš, uvjete zaštite prirode utvrđuje i potvrdu izdaje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/83

Zagreb, 6. ožujka 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

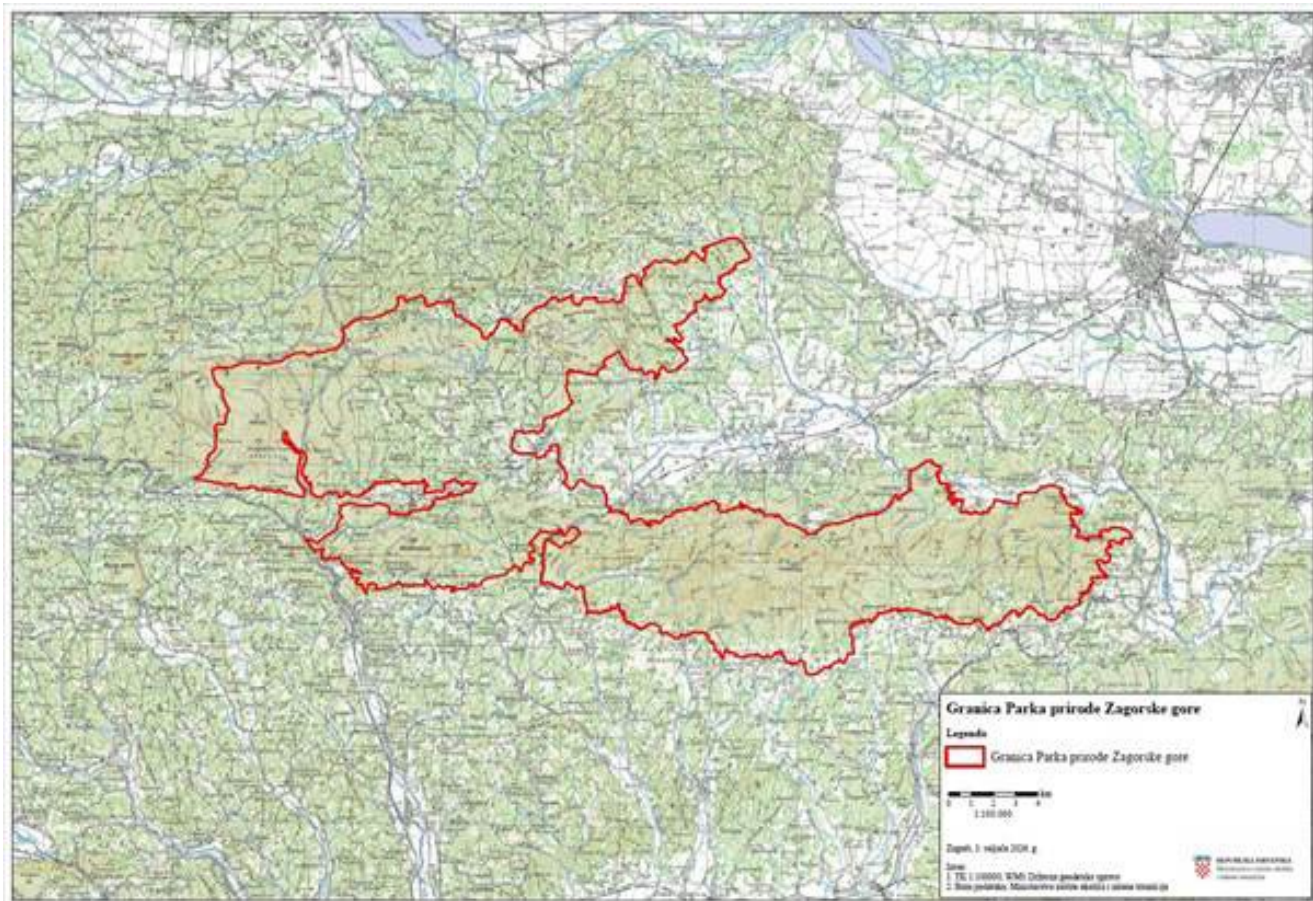
Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.

PRILOG I.

GRANICA PARKA PRIRODE »ZAGORSKE GORE«

M 1 : 100 000

304

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE
(EU) 2024/1083 O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG
OKVIRA ZA MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM
TRŽIŠTU I IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU
(EUROPSKI AKT O SLOBODI MEDIJA)

Prolašavam Zakon o o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija), koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. ožujka 2026.

Klasa: 011-02/26-02/17

Urbroj: 71-10-01/1-26-2

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1083
O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG OKVIRA ZA
MEDIJSKE USLUGE NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
IZMJENI DIREKTIVE 2010/13/EU
(EUROPSKI AKT O SLOBODI MEDIJA)

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju nadležno tijelo, ovlasti nadležnog tijela i prekršajne odredbe za provedbu Uredbe (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija) (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1083, 17. 4. 2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1083).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2024/1083.

Pojmovi

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *javno tijelo ili subjekt* su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo

2. *pružatelj medijske usluge* je nakladnik medija i novinski nakladnik iz zakona kojim se uređuju mediji, i drugi pružatelji medijske usluge sukladno definiciji iz zakona kojim su uređeni elektronički mediji

3. *pružatelj usluga elektroničkih publikacija* je pružatelj iz zakona kojim su uređeni elektronički mediji.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje kao u Uredbi (EU) 2024/1083, zakonu kojim se uređuju mediji i zakonu kojim su uređeni elektronički mediji.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PROVEDBENE ODREDBE

Nadležno tijelo

Članak 3.

Poslove nadležnog tijela obavlja Agencija za medije (u daljnjem tekstu: Agencija).

Pravni položaj Agencije

Članak 4.

(1) Agencija je neovisna i neprofitna ustanova s javnim ovlastima u okviru djelokruga i nadležnosti propisanim ovim Zakonom te zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska.

(3) Osnivačka prava nad Agencijom ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske.

(4) Agencija se upisuje u sudski registar kao javna ustanova.

(5) Agencija za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru.

(6) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Agencije koji bi mogao ugroziti njezinu samostalnost i neovisnost.

(7) Rad Agencije je javan.

(8) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(9) Unutarnje ustrojstvo i poslovanje Agencije, opći akti Agencije te druga pitanja od značenja za rad Agencije pobliže se uređuju Statutom Agencije.

(10) Skraćeni naziv Agencije je AEM.

Tijela Agencije

Članak 5.

Tijela Agencije su Vijeće za medije (u daljnjem tekstu: Vijeće) i ravnatelj Agencije (u daljnjem tekstu: ravnatelj).

Vijeće za medije

Članak 6.

(1) Vijeće upravlja Agencijom.

(2) U upravljanju Agencijom Vijeće ima prava i ovlasti upravnog vijeća.

(3) Vijeće ima sedam članova, od kojih je jedan predsjednik Vijeća, a jedan zamjenik predsjednika Vijeća.

(4) Predsjednika i članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a u postupku predlaganja članova Vijeća Vlada Republike Hrvatske objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove Vijeća.

(5) Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina te mogu biti ponovno imenovani.

(6) Zamjenika predsjednika Vijeća, na prijedlog predsjednika Vijeća, imenuje Vijeće većinom glasova.

(7) Predsjednik Vijeća obavlja sljedeće poslove:

1. predstavlja i zastupa Agenciju

2. odgovara za zakonitost rada Agencije

3. saziva i predsjedava sjednicama Vijeća Agencije

4. potpisuje odluke i druge akte Vijeća Agencije

5. obavlja poslove za koje je na temelju posebnih propisa odgovoran kao osoba ovlaštena za zastupanje

6. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(8) Zamjenik predsjednika Vijeća zamjenjuje predsjednika Vijeća u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije, koje mu svojom odlukom povjeri predsjednik Vijeća.

(9) Za člana Vijeća može biti imenovan hrvatski državljanin s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij, ima stručno znanje, sposobnosti i iskustvo u radu u području medija, novinarstva, komunikacija, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika, mora imati najmanje deset godina radnog iskustva u navedenom području, a predsjednik Vijeća mora imati najmanje pet godina iskustva na rukovodećim položajima u području medija, novinarstva, tehnologije, ekonomije ili prava te aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika.

(10) Članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnost u tijelima političkih stranaka, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili sindikatima, osobe pravomoćno osuđene za kazneno djelo, niti osobe koje su u radnom odnosu, ugovornom odnosu ili kojem drugom odnosu, koje ostvaruju utjecaj ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti članovi njihovih uprava, nadzornih odbora, upravnih vijeća ili drugih odgovarajućih tijela upravljanja, te ne mogu biti vlasnici, dioničari ili imatelji udjela u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija, niti osobe koje obavljaju druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa.

(11) Na pitanja sprječavanja sukoba interesa u obnašanju dužnosti člana Vijeća primjenjuje se zakon kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

(12) Članovi Vijeća imaju pravo objavljivati stručne i znanstvene radove te sudjelovati u radu stručnih i znanstvenih skupova.

(13) Članovi Vijeća obvezni su ponašati se na način kojim ne umanjuju osobni ugled ili ugled Agencije te ne dovode u pitanje samostalnost i neovisnost u obnašanju svoje dužnosti, niti samostalnost i neovisnost Agencije.

(14) Članovi Vijeća obvezni su u obavljanju svojih poslova, utvrđenih ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije, postupati savjesno, nepristrano, transparentno i u skladu s moralnim i etičkim načelima i pravilima struke.

(15) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća obnašaju svoju dužnost profesionalno kao radnici Agencije s punim radnim vremenom, a za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije.

Razrješenje članova Vijeća

Članak 7.

(1) Hrvatski sabor odlukom će razriješiti dužnosti predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske u slučaju:

1. ako sam zatraži razrješenje
2. ako se utvrdi da je prigodom predlaganja za člana Vijeća iznio o sebi neistinite podatke ili je propustio iznijeti podatke o okolnostima bitnim za utvrđivanje prijedloga
3. ako svojim radom ili ponašanjem dovede u pitanje svoj ugled ili ugled Agencije odnosno svoju samostalnost i neovisnost ili samostalnost i neovisnost Agencije
4. ako nije u mogućnosti uredno obavljati dužnost dulje od šest mjeseci neprekinuto
5. ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoju dužnost
6. ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo
7. nastupa okolnosti iz članka 6. stavka 10. ovoga Zakona.

(2) O postojanju razloga za razrješenje predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan Agencija mora izvijestiti Hrvatski sabor i Vladu Republike Hrvatske.

(3) Predsjednik, zamjenik predsjednika ili član Vijeća ne može se u razdoblju od jedne godine od dana razrješenja s dužnosti imenovati za člana uprave, nadzornog odbora, upravnog vijeća ili drugog odgovarajućeg tijela upravljanja u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(4) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća, nakon razrješenja s dužnosti u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, osim ako je razrješenje zatraženo prije isteka razdoblja od jedne godine od dana imenovanja, stavak 1. točke 4. i 5. ovoga članka, kao i nakon isteka razdoblja na koje su imenovani, sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, imaju šest mjeseci od dana razrješenja s dužnosti pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti, a sljedećih šest mjeseci pravo na naknadu u visini 50 % plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti.

(5) Iznimno, osobe iz stavka 4. ovoga članka, kojima nakon razrješenja s dužnosti ili isteka razdoblja na koje su imenovane do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima nedostaje manje od jedne godine, imaju pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje osoba na toj dužnosti, do ostvarivanja prava na mirovinu, ali ne dulje od jedne godine.

(6) Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložena te se objavljuje u »Narodnim novinama« i na mrežnim stranicama Agencije.

Ravnatelj Agencije i stručna služba Agencije

Članak 8.

(1) Agencija ima stručnu službu koja obavlja poslove koji su Agenciji povjereni zakonom, kao i stručne, administrativne i tehničke poslove Agencije, a ustrojena je u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Agencije.

(2) Stručnom službom Agencije rukovodi ravnatelj Agencije, koji obavlja sljedeće poslove:

1. vodi poslovanje Agencije
2. odgovoran je za rad stručne službe Agencije
3. odlučuje u poslovima Agencije koji nisu u nadležnosti Vijeća
4. priprema Vijeću godišnji program rada, godišnji financijski plan i projekcije za sljedeće dvije godine te godišnje izvješće o radu i financijske izvještaje Agencije, kao i druge izvještaje sukladno potrebama i zahtjevima Vijeća
5. priprema Vijeću prijedloge za donošenje odluka i drugih općih akata iz ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija
6. priprema Vijeću prijedloge provedbenih propisa i općih akata Agencije iz ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija
7. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(3) Ravnatelj Agencije za svoj rad odgovara Vijeću.

(4) Ravnatelj Agencije sudjeluje na sjednicama Vijeća, bez prava odlučivanja.

(5) Ravnatelja Agencije imenuje Vijeće na temelju javnog natječaja, na razdoblje od pet godina, uz mogućnosti ponovnog imenovanja.

(6) Za ravnatelja Agencije može biti imenovan hrvatski državljanin s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij iz područja medija, novinarstva, tehnologije, ekonomije ili prava, najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećim poslovima u navedenom području te aktivno zna najmanje jedan strani jezik.

(7) Na ravnatelja Agencije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 6. stavaka 10. do 14. ovoga Zakona.

(8) Ravnatelj kao radnik Agencije ima pravo na plaću i druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije te sklapa ugovor o radu koji u ime Agencije potpisuje predsjednik Vijeća.

(9) Ravnatelj Agencije može imenovati jednog pomoćnika ravnatelja koji zamjenjuje ravnatelja Agencije u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

(10) Prava iz radnog odnosa radnika stručne službe Agencije uređuju se općim aktima Agencije, u skladu s općim propisima o radu, a radnici stručne službe Agencije sklapaju ugovor o radu koji u ime Agencije potpisuje ravnatelj Agencije.

(11) Radnici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora te upravnih vijeća pružatelja medijskih usluga, ili biti u članstvu bilo kojih drugih oblika interesnog udruživanja, koja bi mogla dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka koji su u nadležnosti Agencije.

(12) Iznimno od stavka 11. ovoga članka dopušteno je članstvo i sudjelovanje u sindikatu, znanstvenim udrugama, udruženjima i projektima, pod uvjetom da to ne utječe na nepristranost u vođenju postupaka.

(13) Na sva druga pitanja u vezi s radom Agencije, koja nisu uređena ovim Zakonom, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju ustanove.

Razrješenje ravnatelja Agencije

Članak 9.

(1) Vijeće će odlukom razriješiti dužnosti ravnatelja Agencije prije isteka razdoblja na koje je imenovan prema postupku i u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuju ustanove te u slučaju:

1. ako sam zatraži razrješenje
 2. ako se utvrdi da je u postupku javnog natječaja za imenovanje ravnatelja Agencije iznio o sebi neistinite podatke ili je pustio iznijeti podatke o okolnostima bitnim za donošenje odluke o imenovanju
 3. ako svojim radom ili ponašanjem dovede u pitanje svoj ugled ili ugled Agencije ili samostalnost i neovisnost Agencije
 4. ako nije u mogućnosti uredno obavljati dužnost dulje od šest mjeseci neprekinuto
 5. ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoju dužnost
 6. ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo
 7. nastupa okolnosti iz članka 6. stavka 10. ovoga Zakona.
- (2) Na ravnatelja Agencije nakon razrješenja s dužnosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 7. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Odluka Vijeća iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložena te se objavljuje na mrežnim stranicama Agencije.

Nadležnost Agencije

Članak 10.

(1) U nadležnosti Agencije su sljedeći poslovi:

1. provođenje postupka davanja koncesije sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija, odredbama zakona i podzakonskih akata kojima se uređuju koncesije te podzakonskim aktima donesenim na temelju zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija
2. sklapanje ugovora o koncesiji s najpovoljnijim ponuditeljem sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija
3. donošenje odluke o oduzimanju koncesije i dopuštenja u slučajevima predviđenim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija
4. poduzimanje odgovarajuće mjere radi privremenog ograničenja slobode prenošenja audiovizualnih usluga iz drugih država sukladno članku 91. Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.)
5. provođenje postupka davanja dopuštenja za obavljanje djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev te za satelitski, internetski, kabelski i drugi oblik prijenosa audiovizualnog i/ili radijskog programa sukladno zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija
6. izricanje upozorenja, obvezujućih naloga i opomena u slučaju nepoštivanja odredbi ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno

područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija i podzakonskih akata donesenih na temelju istih

7. podnošenje optužnih prijedloga sukladno prekršajnim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija i zakona kojim se uređuju prekršaji

8. vođenje Upisnika pružatelja medijskih usluga

9. provođenje odredbi zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija koje se odnose na zaštitu pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija

10. osiguravanje nadzora nad provedbom odredbi o programskim načelima i obvezama utvrđenim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija, osim elektroničkih publikacija, te donošenje godišnjeg plana nadzora (monitoringa)

11. nadzor nad provedbom postupka imenovanja članova upravljačkih tijela javnih medijskih servisa

12. osiguravanje nadzora nad audiovizualnim i radijskim programima koji se emitiraju putem satelitskog, internetskog, kabelskog i drugog dopuštenog oblika prijenosa

13. osiguravanje nadzora namjenskog korištenja sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija sukladno članku 71. Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.)

14. provođenje postupka utvrđivanja nepoštivanja ili kršenja odredbi zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

15. razmatranje pritužbi građana na postupanje pružatelja medijskih usluga u provedbi zakona te poduzimanje mjera sukladno zakonu kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

16. donošenje uputa vezanih uz provedbu zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

17. poticanje samoregulacije i koregulacije radi provedbe zakona kojim je uređeno područje medija i zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

18. suradnja s regulatornim tijelima drugih država i/ili Europskom komisijom u razmjeni informacija radi provedbe odredaba ovoga Zakona te odredbi članka 7., članka 26. stavka 3., članka 85. stavka 7., članka 91. i članka 92. stavka 3. Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.) i odredbi zakona kojim je uređeno područje medija

19. podnošenje izvješća Hrvatskome saboru i drugim nadležnim tijelima sukladno ovom Zakonu, zakonu kojim je uređeno područje medija, zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija i drugim propisima

20. podnošenje izvješća Europskoj komisiji sukladno ovom Zakonu, zakonu kojim je uređeno područje medija i zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija i drugim propisima

21. poticanje medijske pismenosti

22. organiziranje javnih savjetovanja i stručnih skupova te provođenje istraživanja u vezi s pojedinim pitanjima iz područja medija

23. donošenje godišnjeg programa rada Agencije te

24. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom, zakonom kojim je uređeno područje medija, zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija te Statutom Agencije.

(2) Poslove iz stavka 1. točaka 1. do 20. ovoga članka Agencija obavlja kao javne ovlasti.

Nadležnosti i ovlasti Vijeća

Članak 11.

(1) Vijeće odlučuje u poslovima Agencije iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Osim poslova iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, u nadležnosti Vijeća su i drugi poslovi:

1. međunarodna suradnja u području medija te sudjelovanje u radu upravnih i radnih tijela nadležnih europskih i međunarodnih organizacija i institucija u području medija i medijske regulacije

2. nadzor provedbe i ostvarivanja godišnjeg programa rada i financijskog plana Agencije te drugih programa, planova i akata iz svoje nadležnosti

3. davanje smjernica i naputaka ravnatelju i stručnoj službi Agencije u vezi s poslovima iz nadležnosti Vijeća te nadzor provedbe tih smjernica i naputaka

4. donošenje poslovnika o svom radu

5. obavljanje i drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom, zakonima kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija i Statutom Agencije.

(3) Vijeće donosi provedbene propise kada je za to zakonom izrijekom ovlašteno.

Odlučivanje u poslovima Agencije

Članak 12.

(1) Vijeće donosi odluke većinom glasova svih članova Vijeća.

(2) Protiv odluka, opomena i drugih upravnih akata Agencije nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor.

(3) Odluke Agencije postaju izvršne dostavom stranki, a kada je u odluci ili drugom upravnom aktu Agencije određeno da se radnja, koja je predmet izvršenja, može izvršiti u ostavljenom roku, odluka ili drugi upravni akt Agencije postaju izvršni istekom toga roka.

(4) U slučaju nepostupanja prema izvršnoj odluci ili drugom upravnom aktu Agencije iz stavka 3. ovoga članka može se izdati prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka.

Opći akti Agencije

Članak 13.

(1) Vijeće donosi Statut Agencije uz prethodnu suglasnost Hrvatskoga sabora.

(2) Vijeće donosi godišnji program rada i druge opće akte Agencije propisane ovim Zakonom, zakonom kojim je uređeno područje medija, zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija i Statutom Agencije, a Statutom Agencije može se ovlastiti ravnatelja Agencije za donošenje određenih općih akata Agencije.

(3) Uz godišnji program rada iz stavka 2. ovoga članka Vijeće donosi i višegodišnji strateški plan, poslovnik o svom radu te etički kodeks.

(4) Statut Agencije objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Poslovi Agencije

Članak 14.

(1) Agencija vodi i redovito obnavlja baze podataka sa svim upisnicima i očevidnicima koje je ovlaštena voditi prema zakonu kojim je uređeno područje elektroničkih medija, kao i popis novinskih nakladnika upisanih u Upisnik novinskih nakladnika, popis distributera upisanih u Upisnik distributera i evidenciju tiskanih

medija koji se distribuiraju na području Republike Hrvatske, a čije sjedište nije u Republici Hrvatskoj te nisu upisani u Upisnik novinskih nakladnika.

(2) Baze podataka iz stavka 1. ovoga članka moraju biti dostupne, bez naknade i dokazivanja pravnog interesa, a objavljuju se u elektroničkom i strojno čitljivom obliku na mrežnim stranicama Agencije, koje je Agencija obvezna redovito održavati i obnavljati, zajedno s mogućnostima sveobuhvatnog pretraživanja podataka prema odabranim mjerilima.

(3) Agencija redovito i bez naknade objavljuje na svojim mrežnim stranicama akte i podatke sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama, kao i:

– odluke Vijeća te druge odluke Agencije od značenja za regulaciju tržišta medija

– stručna mišljenja i objašnjenja o primjeni ovoga Zakona, zakona kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija, kao i propisa donesenih na temelju istih

– statističke i druge pokazatelje razvoja medijskog tržišta

– druge podatke i obavijesti o radu i poslovanju Agencije.

(4) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na informacije za koje postoji ograničenje prava na pristup sukladno odredbama zakona kojim je uređeno pravo na pristup informacijama.

Godišnje izvješće o radu, godišnji program rada i višegodišnji strateški plan Agencije

Članak 15.

(1) Vijeće podnosi Hrvatskome saboru godišnje izvješće o radu koje sadržava podatke o:

1. ispunjavanju ciljeva i zadata utvrđenih godišnjim programom rada i strateškim planom Agencije

2. davanju koncesija i dopuštenja

3. dodijeljenim sredstvima državnih potpora

4. nadzoru nad programom pružatelja medijskih usluga

5. upravnim i sudskim postupcima

6. promidžbi i/ili oglašavanju javnih tijela ili subjekata

7. dodjeli sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa

8. medijskoj koncentraciji

9. promjenama vlasništva

10. financijskom izvješću Agencije

11. provedbi ovoga Zakona, zakona kojim je uređeno područje medija, zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija te propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i zakona kojima je uređeno područje medija i elektroničkih medija.

(2) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najkasnije do kraja lipnja za prethodnu kalendarsku godinu.

(3) Na zahtjev Hrvatskoga sabora ili Vlade Republike Hrvatske Vijeće je obvezno, u roku od najviše 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, podnijeti izvješće iz stavka 1. ovoga članka i za razdoblje kraće od jedne godine.

(4) Vijeće u skladu s odredbama članka 13. ovoga Zakona donosi godišnji program rada Agencije najkasnije do kraja godine za sljedeću kalendarsku godinu.

(5) Godišnjim programom rada iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se ciljevi i zadaci Agencije u obavljanju regulatornih i drugih poslova propisanih ovim Zakonom te zakonima kojima se uređuje područje medija i elektroničkih medija.

(6) Vijeće u skladu s odredbama članka 13. ovoga Zakona donosi višegodišnji strateški plan Agencije na razdoblje od pet godina.

(7) Višegodišnjim strateškim planom iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje se vizija i misija rada Agencije.

Sredstva za rad

Članak 16.

(1) Sredstva za obavljanje poslova Agencije osiguravaju se na temelju godišnjeg financijskog plana Agencije iz iznosa od 0,5 % od ukupnog godišnjeg brutoprihoda koji su u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti ostvarili:

- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga televizije i/ili radija iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga putem satelita, interneta, kabela i drugim oblicima prijenosa iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- pružatelji usluga elektroničkih publikacija iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- pružatelji usluga platformi za razmjenu videozapisa iz zakona kojim je uređeno područje elektroničkih medija

- novinski nakladnici upisani u Upisnik novinskih nakladnika koji vodi Agencija.

(2) Ukupni godišnji brutoprihod iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- prihod od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, isključujući državne potpore i potpore male vrijednosti

- prihod od oglašavanja javnih tijela i subjekata

- prihod od oglašavanja subjekata iz trećih zemalja

- sve druge preostale prihode od obavljanja djelatnosti.

(3) Neutrošena sredstva iz stavka 1. ovoga članka ostvarena kao rezultat poslovanja na kraju proračunske godine mogu se utrošiti za dugoročne projekte i druge projekte od osobitog značenja za rad Agencije te za projekte medijskog obrazovanja i medijske pismenosti, kao i za medijske analize i istraživanja.

(4) Agencija odgovara za vlastite obveze cjelokupnom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije.

(5) Obveze Agencije podmiruju se iz njezine imovine, a tek onda iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Dostava izvješća

Članak 17.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa iz članka 16. ovoga Zakona dužni su do najkasnije 10. svibnja tekuće godine putem informacijskog sustava pružatelja medijskih usluga na mrežnim stranicama Agencije dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o:

1. prihodima od obavljanja djelatnosti definiranih člankom 16. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona

2. prihodima od primljenih državnih potpora i potpora male vrijednosti

3. svim preostalim prihodima iskazanima zbirno.

(3) Izvješće iz stavka 2. točke 1. ovoga članka mora biti razrađeno na pojedinačne stavke sukladno članku 16. stavku 2. ovoga Zakona te se iskazuju pojedinačno uz navođenje svih subjekata i prihoda ostvarenih od svakog pojedinog subjekta uz iznimke za sve zbirno iskazane preostale prihode.

(4) Obveza iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na one pružatelje medijskih usluga i elektroničkih publikacija koji tijekom godine dobiju koncesiju i/ili dopuštenje za obavljanje djelatnosti i/ili budu upisani u knjigu pružatelja elektroničkih publikacija i/ili budu upisani u Upisnik novinskih nakladnika, od dana davanja koncesije i/ili dopuštenja za obavljanje djelatnosti odnosno od dana upisa u knjigu pružatelja elektroničkih publikacija ili Upisnik novinskih nakladnika.

(5) Ako se utvrdi da dostavljeni podaci nisu potpuni, zatražit će se nadopuna i/ili ispravak izvješća.

(6) Agencija, pružatelji medijskih usluga i elektroničkih publikacija objavit će na svojim mrežnim stranicama izvješće iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Vijeće pravilnikom propisuje sadržaj, oblik i način izvršenja izvješća iz stavka 1. ovoga članka.

Promidžba i/ili oglašavanje javnih tijela ili subjekata

Članak 18.

(1) Javna tijela ili subjekti pri objavljivanju promidžbe i/ili oglašavanja svojih usluga ili aktivnosti dužni su sredstva dodijeliti na temelju unaprijed objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatornih kriterija putem javnih poziva.

(2) U promidžbu i/ili oglašavanje iz stavka 1. ovoga članka ne ubrajaju se oglasi, pozivi i/ili javni natječaji vezani uz obavljanje djelatnosti javnog tijela ili subjekta koji se objavljuju u »Narodnim novinama« i/ili drugim medijima.

(3) Javna tijela ili subjekti dužni su 15 % godišnjeg utrošenog iznosa namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju svojih usluga ili aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka utrošiti na oglašavanje u audiovizualnim ili radijskim programima regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili regionalnih i lokalnih radija i/ili u tisku upisanom u Upisnik novinskih nakladnika i/ili kod pružatelja elektroničkih publikacija upisanih u Upisnik pružatelja elektroničkih publikacija.

(4) Javna tijela ili subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužni su do 31. ožujka svake kalendarske godine izvijestiti Vijeće o obavljenoj promidžbi i/ili oglašavanju u protekloj godini te objaviti podatke o promidžbi i/ili oglašavanju na svojim mrežnim stranicama.

(5) Izvješće iz stavka 4. ovoga članka mora sadržavati podatke o:

1. ukupnom iznosu planiranih sredstava namijenjenih promidžbi i/ili oglašavanju

2. ukupnom iznosu utrošenih sredstava za promidžbu i/ili oglašavanje

3. nazivu pojedinačnog pružatelja medijske usluge s navođenjem svake pojedine usluge/tiskanog medija, kao i o ukupnom godišnjem iznosu uplaćenom svakoj pojedinoj medijskoj usluzi/tiskanom mediju

4. nazivu pojedinačne elektroničke publikacije, kao i o ukupnom godišnjem iznosu uplaćenom svakoj pojedinoj publikaciji

5. nazivu pojedinačne internetske platforme, kao i o ukupnom godišnjem iznosu uplaćenih sredstava toj platformi.

(6) Ako se utvrdi da dostavljeni podaci nisu potpuni, zatražit će se nadopuna i/ili ispravak izvješća.

(7) Vijeće pravilnikom propisuje minimalne kriterije za dodjelu sredstava putem javnih poziva i obrazac za dostavu izvješća iz stavka 4. ovoga članka.

Dodjela sredstava za proizvodnju i objavljivanje programa

Članak 19.

(1) Ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih pružatelja medijskih usluga te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima javnih tijela ili subjekata, ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatorskih kriterija.

(2) Vijeće pravilnikom propisuje minimalne kriterije za dodjelu sredstava putem javnog poziva za proizvodnju i objavljivanje programa.

Medijska koncentracija

Članak 20.

(1) Zabranjena je medijska koncentracija propisana odredbama zakona kojima se uređuje područje medija, područje elektroničkih medija te Uredbe (EU) 2024/1083, a koje znatno utječu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.

(2) Vijeće pravilnikom propisuje dodatne elemente za ocjenu medijske koncentracije i pri tome se vodi i elementima propisanim člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1083.

Namjera provedbe koncentracije poduzetnika

Članak 21.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa moraju u pisanom obliku prijaviti Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja svaku namjeru provedbe koncentracije poduzetnika koja ispunjava uvjete za nastanak obveze prijave namjere provedbe koncentracije u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

(2) Agencija će na zahtjev Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja dostaviti stručno mišljenje u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za dostavu tog mišljenja, a ako nakon isteka tog roka Agencija ne dostavi zatraženo mišljenje, smatra se da nema primjedaba na provedbu prijavljene koncentracije iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja ocjenjuje prijavu namjere koncentracije iz stavka 1. ovoga članka i donosi odluku u skladu s odredbama propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Prijava promjene vlasništva

Članak 22.

(1) Pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa dužni su u roku od pet dana u pisanom obliku prijaviti Vijeću svaku promjenu vlasništva, bez obzira na uvjete utvrđene propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, kako bi se ocijenili učinci vezani uz zaštitu pluralizma i raznovrsnosti medija.

(2) Pružatelji iz stavka 1. ovoga članka dužni su dostaviti ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili poslovnih udjela u tom pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa tijekom prethodne godine te izvadak iz Registra stvarnih vlasnika.

(3) Isprave o stjecanju ne dostavljaju se za dionice i udjele do 1 % vrijednosti kapitala.

(4) Ako se u postupku provedenom u skladu sa stavkom 1. ovoga članka utvrdi da nastalim promjenama dolazi do narušavanja pluralizma i raznovrsnosti medija, Vijeće će donijeti odluku kojom nalaže pružatelju medijske usluge da u primjerenom roku uskladi promjene na način koji nije u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, zakona kojima se uređuje područje medija, zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija te Uredbe (EU) 2024/1083.

(5) Ako pružatelj medijske usluge ne postupi u skladu s odlukom ili provede koncentraciju protivno odluci iz stavka 4. ovoga članka, primijenit će se odredbe zakona kojim se uređuje područje elektroničkih medija o prestanku važenja koncesije prije isteka roka na koji je dana odnosno odredbe o prestanku važenja dopuštenja za satelitski, internetski, kabelski i drugi oblik prijenosa audiovizualnog i/ili radijskog programa, a odluku o oduzimanju koncesije odnosno dopuštenja donosi Vijeće.

(6) Ako pružatelj medijske usluge ne postupi u skladu s odlukom ili provede koncentraciju protivno odluci iz stavka 4. ovoga članka, Vijeće će donijeti odluku o brisanju iz Upisnika novinskih nakladnika.

(7) Pružateljima medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa koji ne izvrše obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka Vijeće će uputiti pisano upozorenje s obrazloženjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

(8) Zabranjuje se prikrivanje vlasničke strukture ili vlasništva stjecatelja dionica ili poslovnih udjela u pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa bilo kojim pravnim poslom.

(9) Pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa ili vlasništvo stjecatelja dionica ili poslovnih udjela u pružatelju medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa jesu ništetni.

Obveza označavanja sadržaja koji je generiran umjetnom inteligencijom

Članak 23.

Ako se objavljuje sadržaj koji je na bilo koji način generiran umjetnom inteligencijom, pružatelji medijskih usluga, elektroničkih publikacija i platformi za razmjenu videozapisa dužni su takav sadržaj označiti.

III. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. ne postupi prema izvršnoj odluci ili drugom upravnom aktu Agencije (članak 12. stavak 4.)

2. do 10. svibnja tekuće godine putem informacijskog sustava pružatelja medijskih usluga na mrežnim stranicama Agencije ne dostavi izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu (članak 17. stavak 1.)

3. niti nakon zahtjeva za nadopunu i/ili ispravak ne dostavi potpuno izvješće o ostvarenim prihodima za prethodnu godinu (članak 17. stavak 5.)

4. niti nakon 15 dana od dana primitka upozorenja ne dostavi podatke i ovjerene preslike isprava iz članka 22. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona (članak 22. stavak 7.)

5. objavi sadržaj koji je na bilo koji način generiran umjetnom inteligencijom i pri tome ga ne označi (članak 23.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 13.270,00 eura.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj javno tijelo ili subjekt koji može, sukladno općem propisu o prekršajima, prekršajno odgovarati ako:

1. dodijeli sredstva za promidžbe i/ili oglašavanja bez provođenja javnog poziva na temelju unaprijed objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatorskih kriterija (članak 18. stavak 1.)

2. 15 % godišnjeg utrošenog iznosa namijenjenog promidžbi i/ili oglašavanju svojih usluga ili aktivnosti iz članka 18. stavka 1. ne utroši na oglašavanje u audiovizualnim ili radijskim programima regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili regionalnih i lokalnih radija i/ili u tisku upisanom u Upisnik novinskih nakladnika i/ili kod pružatelja elektroničkih publikacija upisanih u Upisnik pružatelja elektroničkih publikacija (članak 18. stavak 3.)

3. ne izvijesti do 31. ožujka svake kalendarske godine Vijeće o obavljenom oglašavanju u protekloj godini (članak 18. stavak 4.)

4. ne objavi podatke o oglašavanju na svojim mrežnim stranicama (članak 18. stavak 4.)

5. ni nakon zahtjeva za ispravak ne nadopuni i/ili ne ispravi izvješće o obavljenom oglašavanju u protekloj godini (članak 18. stavak 6.)

6. dodijeli sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih pružatelja medijskih usluga te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima javnih tijela ili subjekata bez javnog poziva na temelju objavljenih transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminatorskih kriterija (članak 19. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u javnom tijelu ili subjektu novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura.

Sudska nadležnost

Članak 26.

(1) Za vođenje prekršajnog postupka za prekršaje propisane ovim Zakonom u prvom je stupnju nadležan Općinski prekršajni sud u Zagrebu.

(2) Agencija može izdati prekršajni nalog u prekršajnom postupku u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji te uz uvjete utvrđene ovim Zakonom.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Pružatelji medijskih usluga – novinski nakladnici i distributeri dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona od Agencije zatražiti upis u Upisnik novinskih nakladnika i popis distributera upisanih u Upisnik distributera.

(2) Pružatelji medijskih usluga i distributeri dužni su u roku od osam mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Članak 28.

Vijeće će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise iz članka 17. stavka 7., članka 18. stavka 7., članka 19. stavka 2. i članka 20. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 29.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija za elektroničke medije osnovana Zakonom o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.) nastavlja s radom kao Agencija za medije.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća za elektroničke medije, koji su imenovani na temelju Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.), nastavljaju s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do isteka razdoblja na koje su imenovani.

(3) Ravnatelj Agencije za elektroničke medije nastavlja s radom i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, do dana imenovanja ravnatelja Agencije za medije u skladu s ovim Zakonom.

(4) Vijeće Agencije za medije će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona utvrditi Prijedlog statuta Agencije za medije i dostaviti ga na prethodnu suglasnost Hrvatskome saboru.

(5) Do stupanja na snagu Statuta Agencije za medije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Statuta Agencije za elektroničke medije.

(6) Vijeće Agencije za medije će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije raspisati javni natječaj za imenovanje ravnatelja Agencije za medije te u roku od sljedećih 30 dana imenovati ravnatelja.

(7) Vijeće Agencije za medije će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije donijeti druge opće akte Agencije za medije, propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

(8) Predsjednik Vijeća Agencije za medije će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Statuta Agencije za medije podnijeti prijavu za usklađivanje upisa Agencije za medije u sudskom registru.

(9) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona radnici stručne službe Agencije za elektroničke medije nastavljaju s radom kao radnici stručne službe Agencije za medije, na poslovima na kojima su zatečeni u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona, te zadržavaju stečene položaje do sklapanja novih ugovora o radu u skladu s općim aktima Agencije za medije iz stavka 7. ovoga članka.

(10) Agencija za medije je pravni sljednik Agencije za elektroničke medije te preuzima cjelokupnu pokretnu i nepokretnu imovinu, poslovni prostor i opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, novčana sredstva i račune te sva druga prava i obveze.

Članak 30.

Agencija za medije će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona preuzeti potrebnu dokumentaciju i arhiv Hrvatske gospodarske komore vezane za njihove dosadašnje ovlasti iz zakona kojim je uređeno područje medija.

Članak 31.

Postupci započeti po odredbama Zakona o medijima (»Narodne novine«, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o medijima (»Narodne novine«, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.) i Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.) i propisa donesenih na temelju tog Zakona.

Članak 32.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 12., 32., 34., 36. i 37., članka 38. stavka 4., članka 59. stavka 1. točka 6. do 11. i članka 61. stavka 1. točka 1. do 3. Zakona o medijima (»Narodne novine«, br. 59/04., 84/11., 81/13. i 114/22.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 25., 38., 39., članka 61. do 63., članka 73. do 83., članka 98. stavka 1. točka 33. i 92. do 95. Zakona o elektroničkim medijima (»Narodne novine«, br. 111/21. i 114/22.).

(3) Odluka o utvrđivanju visine plaća članova Vijeća za elektroničke medije (»Narodne novine«, br. 77/04.) ostaje na snazi do dana stupanja na snagu općeg akta Agencije kojim će se urediti plaća predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/118
Zagreb, 6. ožujka 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

305

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O MEDIJACIJI

Proglašavam Zakon o medijaciji, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. ožujka 2026.

Klasa: 011-02/26-02/18
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON O MEDIJACIJI

DIO PRVI

GLAVA I.
OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje medijacija u građanskim, trgovačkim, radnim, obiteljskim, upravnim i drugim sporovima o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati (u daljnjem tekstu: medijacija).

(2) U medijaciji uređenoj posebnim zakonom na pitanja koja nisu drukčije uređena na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na medijaciju u Republici Hrvatskoj, bez obzira na to imaju li stranke prebivalište ili boravište odnosno sjedište u Republici Hrvatskoj, u drugoj državi Europske unije ili u inozemstvu.

Usklađenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi:

– Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3, 24. 5. 2008.).

– Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30. 4. 2014.) i

– Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305/17, 26. 11. 2019.).

Svrha Zakona

Članak 3.

(1) Svrha je ovoga Zakona izbjegavanje pokretanja sudskih postupaka, stvaranje uvjeta za sporazumno rješavanje sporova medijacijom, olakšavanje pristupa medijaciji kao odgovarajućem postupku rješavanja sporova, osiguravanje raspoloživosti medijacije, jačanje svijesti o medijaciji poticanjem njezine primjene te osiguravanje uravnoteženog odnosa između medijacije i sudskog postupka.

(2) Medijacija se provodi prije ili tijekom sudskog postupka.

(3) Nakon što odluka nadležnog tijela o sporu postane pravomoćna i ovršna, u medijaciji se može sporazumijevati o načinu i uvjetima provedbe odluke te o drugim pitanjima.

(4) Radi ostvarenja svrhe ovoga Zakona poticat će se korištenje medijacije, edukacija medijatora, a putem sredstava javnog priopćavanja, elektroničkih i drugih medija objavljivat će se informacije o medijacijama, uključujući informacije o institucijama za medijaciju i medijatorima.

Definicije

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

a) *medijacija* je postupak, bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za medijaciju ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više medijatora koji strankama pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obvezujuće rješenje

b) *medijator* je osoba upisana u Registar medijatora koja na temelju sporazuma stranaka provodi medijaciju

c) *institucija za medijaciju* je pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju

d) *informativni sastanak o medijaciji* je sastanak na kojem stranka u nazočnosti medijatora ukratko obavještava protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, a medijator strankama objašnjava prednosti rješavanja spora medijacijom.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Načela tumačenja Zakona

Članak 5.

(1) Prilikom tumačenja odredaba ovoga Zakona primijenit će se načelo savjesnosti i poštenja te međunarodno prihvaćeni standardi medijacije izraženi u aktima Europske unije, Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe.

(2) Pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom rješavat će se u skladu s načelima procesne suradnje, razmjernosti, dobrovoljnosti, učinkovitosti postupka, jednakog postupanja sa strankama, autonomije stranaka u postupku, povjerljivosti postupka i nepristranosti medijatora.

GLAVA II. NACIONALNI CENTAR ZA MEDIJACIJU

Osnivanje

Članak 6.

(1) Centar za mirno rješavanje sporova, osnovan rješenjem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), na temelju Zakona o mirnom rješavanju sporova (»Narodne novine«, br. 67/23.), nastavlja s radom prema odredbama ovoga Zakona kao Nacionalni centar za medijaciju (u daljnjem tekstu: Nacionalni centar).

(2) Osnivač Nacionalnog centra je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u ime osnivača obavlja Ministarstvo.

(3) Sredstva za obavljanje poslova koji su ovim Zakonom povjereni Nacionalnom centru kao javna ovlast i za financiranje djelatnosti koje Nacionalni centar prema ovome Zakonu obavlja kao javnu službu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka uređuje sva pitanja koja prema zakonu kojim se uređuju ustanove sadrži akt o osnivanju ustanove, a koja nisu propisana ovim Zakonom.

Načela rada Nacionalnog centra

Članak 7.

Nacionalni centar djeluje u skladu s načelima kooperativnosti, transparentnosti, nepristranosti i djelotvornosti.

Djelatnosti i poslovi Nacionalnog centra

Članak 8.

(1) Nacionalni centar je javna ustanova koja radi ostvarenja svrhe ovoga Zakona:

- potiče razvoj kulture sporazumnog rješavanja sporova korištenjem medijacije
- daje i opoziva suglasnost institucijama za medijaciju
- daje suglasnost na programe edukacije za medijaciju
- provodi, samostalno ili u suradnji s institucijama za medijaciju, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora
- odlučuje o upisu medijatora u Registar medijatora i o brisanju medijatora iz Registra medijatora
- vodi Registar medijatora te Registar institucija za medijaciju i izdaje potvrde iz navedenih registara
- vodi evidenciju izdanih potvrda iz članka 14. stavaka 7. i 8., članka 18. stavka 1. i članka 26. stavka 3. ovoga Zakona

– imenuje, na zahtjev stranaka, medijatore koji provode informativni sastanak o medijaciji i medijaciju, ako se stranke ne mogu sporazumjeti o osobi medijatora

– provodi, samostalno ili u suradnji s drugim medijatorima ili institucijama za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona, informativni sastanak o medijaciji i medijaciju

– sustavno prikuplja podatke o medijacijama

– objavljuje informacije o medijacijama, medijatorima i institucijama za medijaciju.

(2) Djelatnosti iz stavka 1. podstavaka 2., 5. i 6. ovoga članka Nacionalni centar obavlja kao javnu ovlast, dok ostale djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Nacionalni centar obavlja kao javnu službu.

GLAVA III. INSTITUCIJE ZA MEDIJACIJU I MEDIJATORI

Institucije za medijaciju

Članak 9.

(1) Institucije za medijaciju su institucije koje su Zakonom ovlaštene ili koje su dobile suglasnost Nacionalnog centra:

- za provođenje obuke za medijatora i/ili
- za provođenje obuke za trenera i/ili
- za provođenje medijacije.

(2) Nacionalni centar dat će suglasnost za provođenje obuke za medijatora te za provođenje obuke za trenera instituciji koja ima najmanje tri osposobljene osobe za provođenje obuke, odgovarajući prostor za provođenje obuke i usvojene programe obuke, a suglasnost za provođenje medijacije dat će instituciji koja ima najmanje tri medijatora i odgovarajući prostor za provođenje medijacije.

(3) Ako naknadno utvrdi da je institucija za medijaciju prestala ispunjavati uvjete iz stavka 2. ovoga članka, Nacionalni centar opozvat će suglasnost iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nacionalni centar o davanju i opozivu suglasnosti odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(5) Institucije za medijaciju koje su Zakonom ovlaštene ili su dobile suglasnost Nacionalnog centra za provođenje obuke za medijatora te za provođenje obuke za trenera dostavljaju Nacionalnom centru plan provođenja obuke za medijatora i trenera te vode upisnik izdanih potvrda o provedenoj obuci i evidenciju polaznika obuke.

(6) Nacionalni centar upisat će institucije za medijaciju koje su dobile suglasnost Nacionalnog centra iz stavka 1. ovoga članka u Registar institucija za medijaciju koji se vodi pri Nacionalnom centru. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Nacionalni centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(7) Nacionalni centar brisat će institucije za medijaciju kojima je opozvana suglasnost Nacionalnog centra iz stavka 1. ovoga članka iz Registra institucija za medijaciju koji se vodi pri Nacionalnom centru.

(8) Institucije za medijaciju iz stavka 1. ovoga članka dužne su Nacionalnom centru redovito dostavljati informacije o medijacijama te njihovu trajanju i ishodu.

(9) Način upisa u registar, tehničke uvjete za provođenje obuke i medijacije, način provođenja obuke, dostave Nacionalnom centru plana provođenja obuke za medijatora i trenera, vođenja evidencije o polaznicima i dostave informacija od strane institucija za medijaciju propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Medijatori

Članak 10.

(1) Svojstvo medijatora stječe se upisom u Registar medijatora koji vodi Nacionalni centar, a gubi se brisanjem iz Registra. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Nacionalni centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u medijaciji u prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona svojstvo medijatora ima i svaka osoba koja je stekla to svojstvo na temelju propisa u državi članici Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica).

(3) U Registar iz stavka 1. ovoga članka može se upisati medijator:

- koji je stekao potvrdu od institucije za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili potvrdu od ovlaštene institucije sa sjedištem na području Europske unije o provedenoj obuci za medijatora u trajanju od najmanje 40 sati

- koji je stekao razinu kvalifikacije na razini 7.1. sv ili 7.1. st Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i

- protiv kojeg se ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti.

(4) Medijator upisan u Registar iz stavka 1. ovoga članka brisat će se iz Registra na osobni zahtjev ili po službenoj dužnosti:

- ako se utvrdi da nisu postojali uvjeti na temelju kojih je upisan u Registar

- u slučaju neispunjenja dužnosti da se redovito stručno usavršava

- u slučaju lišenja poslovne sposobnosti

- u slučaju da je pravomoćnom odlukom određeno brisanje iz Registra zbog povrede Etičkog kodeksa medijatora

- u slučaju smrti.

(5) Nacionalni centar o upisu i brisanju iz Registra iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(6) Medijator je dužan redovito se stručno usavršavati.

(7) Način upisa i brisanja iz Registra iz stavka 1. ovoga članka, njegova vođenja i način ispunjenja dužnosti usavršavanja medijatora iz stavka 6. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Etički kodeks medijatora

Članak 11.

(1) Etički kodeks medijatora utvrđuje etička načela i pravila ponašanja medijatora radi čuvanja dostojanstva i ugleda medijacije kao mirnog načina rješavanja sporova.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa, uz prethodno mišljenje Nacionalnog centra, donosi Etički kodeks medijatora.

(3) Etički kodeks medijatora objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva i Nacionalnog centra.

(4) Prijedlog za izmjene i dopune Etičkog kodeksa medijatora može dati Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i najmanje deset medijatora.

Etičko vijeće i postupak povodom povrede Etičkog kodeksa medijatora

Članak 12.

(1) O povredama Etičkog kodeksa medijatora iz članka 11. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.

(2) Protiv odluke Ministarstva medijator i podnositelj pritužbe imaju pravo žalbe u roku od osam dana od dana dostave odluke, o kojoj odlučuje Etičko vijeće.

(3) Etičko vijeće iz stavka 2. ovoga članka ima tri člana koji se biraju iz reda Ministarstva, Nacionalnog centra i institucije za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom izbor predsjednika i članova Etičkog vijeća i postupak po povredi Etičkog kodeksa.

DIO DRUGI

GLAVA I.

MIRNO RJEŠAVANJE SPORA PRIJE POKRETANJA SUDSKOG POSTUPKA

Pokušaj mirnog rješavanja spora

Članak 13.

(1) Stranke će, kad god je to moguće, prije pokretanja sudskog postupka pokušati spor riješiti mirnim putem.

(2) Rješavanje spora mirnim putem je svaki izvansudski postupak ili aktivnost stranaka kojom stranke nastoje sporazumno riješiti spor.

(3) Na tužbu kojom se pokreće parnični postupak, stranka koja tužbu podnosi nakon bezuspješno dovršene medijacije, oslobođena je plaćanja sudske pristojbe na tužbu.

Dužnost pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka

Članak 14.

(1) Prije pokretanja parničnog postupka koji proizlazi iz ostavinskog postupka i parničnog postupka radi naknade štete u sporovima male vrijednosti stranke su dužne pokušati riješiti spor medijacijom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prije pokretanja parničnog postupka iz radnog odnosa i iz osiguranja stranke nisu dužne pokušati riješiti spor medijacijom.

(3) Dužnost pokušaja rješavanja spora medijacijom iz stavka 1. ovoga članka ne postoji u slučajevima:

- u kojima je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe

- u kojima je stranka u sporu Republika Hrvatska

- kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići sporazumno rješenje spora, posebice kada se radi o rodno utemeljenom nasilju i nasilju u obitelji

- kad stranka koja pokreće postupak nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke, iako se, sukladno stavku 5. ovoga članka, obratila Nacionalnom centru

- kad Nacionalni centar u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva za pokretanje informativnog sastanka o medijaciji, a koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz stavka 1. ovoga članka, ne uputi poziv strankama da pristupe informativnom sastanku o medijaciji ili

- kad stranka nije uredno pozvana da pristupi informativnom sastanku o medijaciji.

(4) Dužnost iz stavka 1. ovoga članka stranka će ispuniti:

– ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji, a kojem je protivna stranka odbila pristupiti ili neopravdano nije pristupila, u kojem se slučaju smatra da protivna stranka nije ispunila dužnost iz stavka 1. ovoga članka

– ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji, a kojem je protivna stranka opravdano nije pristupila, u kojem se slučaju smatra da su obje stranke ispunile dužnost iz stavka 1. ovoga članka

– ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji na kojem je protivnu stranku obavijestila o svojim zahtjevima i prigovorima te ako je saslušala objašnjenje medijatora o prednostima rješavanja spora medijacijom ili

– ako je između nje i protivne stranke bezuspješno okončana medijacija.

(5) Stranke se mogu, u svrhu ispunjavanja dužnosti iz stavka 1. ovoga članka, obratiti Nacionalnom centru radi pribavljanja adrese protivne stranke.

(6) Nacionalni centar će podatke o adresi iz stavka 5. ovoga članka pribaviti iz evidencije Ministarstva unutarnjih poslova.

(7) Nacionalni centar će strankama na propisanom obrascu izdati potvrdu o ispunjenju dužnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(8) U slučaju iz stavka 3. podstavaka 4., 5. i 6. ovoga članka Nacionalni centar će strankama na propisanom obrascu izdati potvrdu o nepostojanju dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Potvrde iz stavaka 7. i 8. ovoga članka imaju svojstvo javne isprave.

(10) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrazaca iz stavaka 7. i 8. ovoga članka.

Upućivanje na pokušaj rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka koji proizlazi iz ostavinskog postupka

Članak 15.

(1) Prije nego što prekine ostavinski postupak radi upućivanja na parnicu, ostavinski sud će rješenjem uputiti stranke da sukladno članku 14. stavku 1. ovoga Zakona pokušaju spor riješiti medijacijom.

(2) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka ostavinski sud odredit će rok koji ne može biti dulji od 15 dana, u kojem je stranka iz stavka 1. ovoga članka, čije pravo smatra manje vjerojatnim, dužna Nacionalnom centru podnijeti zahtjev za održavanje informativnog sastanka o medijaciji te o podnošenju obavijestiti ostavinski sud.

(3) Ostavinski sud će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka upozoriti stranke na posljedice neispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz članka 33. stavka 3. ovoga Zakona.

Informativni sastanak o medijaciji

Članak 16.

(1) Stranka je na informativnom sastanku o medijaciji dužna ukratko obavijestiti protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima te je dužna saslušati medijatora koji će strankama objasniti prednosti rješavanja spora medijacijom.

(2) Informativni sastanak o medijaciji provodi Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili medijator, osim informativnog sastanka o medijaciji koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, koji provodi Nacionalni centar.

(3) Nacionalni centar će u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva za pokretanje informativnog sastanka o medijaciji, koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, dopisom putem pošte, preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom, pozvati stranke da pristupe informativnom sastanku o medijaciji.

(4) U dopisu iz stavka 3. ovoga članka Nacionalni centar će odrediti dan, vrijeme i mjesto održavanja informativnog sastanka o medijaciji te će upozoriti stranke na posljedice neispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz članka 33. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Stranka je dužna, kad god je to moguće, osobno, bez nazočnosti ili u nazočnosti opunomoćenika, pristupiti informativnom sastanku o medijaciji, a u slučaju spriječenosti osobnog pristupanja informativnom sastanku o medijaciji stranka će o razlozima spriječenosti obavijestiti medijatora.

(6) Na informativni sastanak o medijaciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe glave II. ovoga dijela Zakona kojima se uređuju obveze medijatora, način provođenja medijacije, sastanci medijatora i stranaka, povjerljivost, dopuštenost dokaza, nespojivost funkcije medijatora i medijacija u prekograničnim sporovima.

Pokretanje informativnog sastanka o medijaciji

Članak 17.

(1) Informativni sastanak o medijaciji pokreće se podnošenjem zahtjeva Nacionalnom centru, instituciji za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili medijatoru.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se neposredno, putem pošte preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili elektroničkom poštom.

(3) Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka upućen putem pošte preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom, dan predaje pošti smatra se danom podnošenja zahtjeva.

Dovršetak informativnog sastanka o medijaciji

Članak 18.

(1) Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator nakon provedenog informativnog sastanka na propisanom obrascu izdat će potvrdu o dovršetku informativnog sastanka o medijaciji.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na informativni sastanak o medijaciji koji provodi Nacionalni centar radi ispunjenja dužnosti iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka koju izdaje Nacionalni centar ima svojstvo javne isprave.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrasca iz stavka 1. ovoga članka.

GLAVA II. MEDIJACIJA

Medijacija i drugi postupci o biti spora

Članak 19.

Medijacija se može provesti neovisno o tome vodi li se o predmetu spora sudski, arbitražni ili drugi postupak.

Početak medijacije

Članak 20.

(1) Stranke mogu unaprijed sklopiti sporazum kojim se obvezuju da će sve ili neke buduće sporove rješavati medijacijom (u daljnjem tekstu: sporazum o medijaciji). U sporazumu o medijaciji određeno će navesti spor i druga pitanja koja će se pokušati riješiti medijacijom. Sporazum o medijaciji može sadržavati ime i prezime medijatora ili pravila na temelju kojih će medijator biti određen, instituciju za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona, način provođenja medijacije, rok za dovršetak medijacije, zastupanje i druge sastojke koje stranke smatraju važnim za medijaciju.

(2) Medijacija počinje prihvatom prijedloga za provođenje medijacije, osim ako je za sporove u kojima postoji obveza pokretanja medijacije propisano ili ugovoreno drukčije.

(3) Sporazum o medijaciji smatra se sklopljenim i kad jedna stranka drugoj stranki podnese prijedlog za provođenje medijacije koji sadrži sastojke iz stavka 1. ovoga članka, a druga stranka u roku od 15 dana od dana kada je primila prijedlog, ili u drugom roku naznačenom u prijedlogu, prihvati rješavanje spora medijacijom.

(4) Ako se druga stranka o prijedlogu za provođenje medijacije ne izjasni u roku iz stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da je prijedlog za medijaciju odbijen.

(5) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, medijacija se u slučaju iz stavka 4. ovoga članka smatra okončanom.

Imenovanje medijatora

Članak 21.

(1) Imenovanje medijatora obavlja se prema pravilima o kojima se stranke sporazumjele.

(2) Stranke sporazumno određuju hoće li medijaciju provoditi jedan ili više medijatora i tko će biti imenovan za medijatora.

(3) Ako se stranke ne mogu sporazumjeti o broju ili osobi odnosno osobama medijatora, mogu zatražiti da medijatora imenuje Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili neka treća osoba.

Obveze medijatora

Članak 22.

(1) Medijator je u provođenju medijacije dužan postupati stručno i nepristrano te u skladu s Etičkim kodeksom medijatora.

(2) Osoba kojoj se ponudi imenovanje za medijatora dužna je obavijestiti o svim okolnostima koje dovode u sumnju njezinu nepristranost. Nakon imenovanja medijator je dužan obavijestiti stranke o takvim okolnostima čim za njih sazna, ako to već prije nije učinio.

Način provođenja medijacije

Članak 23.

(1) Medijacija se provodi na način o kojem su se stranke sporazumjele.

(2) Medijator će prilikom provođenja medijacije imati pravičan i jednak odnos prema strankama.

Sastanci medijatora i stranaka

Članak 24.

(1) Sastanci medijatora i stranaka mogu se održavati i na daljinu, uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja i tehnološke platforme za komunikaciju na daljinu.

(2) Medijator se u provođenju medijacije može sastajati sa svakom od stranaka odvojeno.

(3) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator može informacije i podatke koje je primio od jedne stranke prenijeti drugoj stranki samo uz njezin pristanak.

Pravo medijatora da predlaže nagodbu

Članak 25.

Medijator može sudjelovati u sastavljanju nagodbe i predlagati njezin sadržaj.

Dovršetak medijacije

Članak 26.

(1) Medijacija je dovršena:

– ako je jedna stranka uputila drugim strankama i medijatoru pisanu izjavu o odustajanju od medijacije, osim ako u medijaciji nakon odustajanja jedne stranke sudjeluju dvije stranke ili više stranaka koje su voljne nastaviti medijaciju

– ako su stranke uputile medijatoru pisanu izjavu o dovršetku medijacije

– odlukom medijatora da se medijacija obustavlja, donesenom u pravilu nakon što je o tome strankama bila dana mogućnost da se izjasne, zbog toga što daljnje nastojanje da se postigne mirno rješenje spora više nije svrhovito

– ako se nagodba ne sklopi u roku za dovršetak medijacije koji su stranke odredile svojim sporazumom, a ako rok nije određen, u roku od 60 dana od dana početka medijacije

– sklapanjem nagodbe koju potpisuju stranke i medijator.

(2) Institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator obavijestit će Nacionalni centar o trajanju i načinu dovršetka medijacije.

(3) Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator strankama će na propisanom obrascu izdati potvrdu o načinu dovršetka medijacije.

(4) Potvrda iz stavka 3. ovoga članka koju izdaje Nacionalni centar ima svojstvo javne isprave.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrasca iz stavka 3. ovoga članka.

Učinci nagodbe

Članak 27.

(1) Nagodba sklopljena u medijaciji obvezuje stranke koje su je sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti.

(2) Nagodba koja je sklopljena u medijaciji ovršna je isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe (u daljnjem tekstu: klauzula ovršnosti).

(3) Klauzulom ovršnosti obveznik izričito pristaje na to da se na temelju nagodbe, radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, može neposredno provesti ovrha. Klauzula ovršnosti može biti sadržana i u posebnoj ispravi.

(4) Ovrha nagodbe iz stavka 2. ovoga članka odbit će se:

– ako sklapanje nagodbe nije dopušteno

– ako je nagodba suprotna javnom poretku Republike Hrvatske

– ako je sadržaj nagodbe neprovediv ili nemoguć.

(5) Stranke se mogu sporazumjeti i da se nagodba sastavi u obliku javnobilježničkog akta, sudske nagodbe ili arbitražnog pravorijeka na temelju nagodbe.

Povjerljivost

Članak 28.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator je dužan u odnosu na treće osobe čuvati povjerljivim sve informacije i podatke za koje sazna tijekom medijacije, osim ako ih je na temelju zakona dužan priopćiti ili ako je to nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe.

(2) Medijator odgovara za štetu koju je prouzročio povredom obveza iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na stranke te na druge osobe koje su u medijaciji sudjelovale u bilo kojem svojstvu.

Dopuštenost dokaza

Članak 29.

(1) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku nije dopušteno davati izjave, predlagati dokaze ili podnositi drugi dokaz u bilo kojem obliku, ako se takav dokaz odnosi na:

– činjenicu da je jedna od stranaka predlagala ili prihvatila medijaciju, osim u svezi s dokazivanjem ispunjavanja dužnosti iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona

– izjave o činjenicama ili prijedlozima koje su stranke iznosile u medijaciji

– priznanje zahtjeva ili činjenica izvršeno tijekom medijacije, ako takva očitovanja nisu sastavni dio nagodbe

– isprave koje su pripremljene isključivo za potrebe medijacije, osim ako je zakonom propisano da je njihovo iznošenje nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe

– spremnost stranaka da tijekom medijacije prihvate prijedloge iznesene u medijaciji

– druge iznesene prijedloge u medijaciji.

(2) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator i osobe koje sudjeluju u medijaciji u bilo kojem svojstvu ne mogu biti prisiljeni svjedočiti u arbitražnom, sudskom ili bilo kojem drugom postupku vezano za informacije i podatke koji proizlaze iz medijacije ili su s njom povezani.

(3) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku dokazi iz stavka 1. ovoga članka odbacit će se kao nedopušteni.

(4) Dokazi iz stavka 1. ovoga članka u postupku pred arbitražom, sudom ili drugim državnim tijelom mogu se upotrijebiti u dokazne svrhe samo iznimno:

– pod uvjetima i u opsegu koji zahtijeva zakon, ako je to nužno zbog zaštite javnog poretka Republike Hrvatske, ili

– ako je to potrebno za provedbu ili ovrhu nagodbe.

(5) Osobe koje postupe suprotno stavcima 1. i 2. ovoga članka odgovorne su za štetu koju time prouzroče.

(6) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka primjenjuju se bez obzira na to je li arbitražni, sudski ili drugi postupak povezan sa sporom glede kojeg se vodila ili se vodi medijacija.

(7) Osim u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, dokazi koji su inače dopušteni u arbitražnom, sudskom ili drugom postupku neće biti nedopušteni samo zato jer su bili upotrijebljeni u medijaciji.

Nespojivost funkcije medijatora

Članak 30.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator ne može biti sudac ili arbitar u sporu koji je bio ili jest predmet medijacije, ili u nekom drugom sporu koji je proizašao iz toga pravnog odnosa ili je povezan s njim.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, stranke mogu ovlastiti medijatora da kao arbitar donese pravorijek na temelju nagodbe.

Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe

Članak 31.

(1) Stranke koje su u skladu s ovim Zakonom izabrale medijaciju radi pokušaja mirnog rješenja spora ne gube zbog toga mogućnost pokretanja sudske, arbitražne ili drugog postupka zbog isteka zastarnog ili prekluzivnog roka.

(2) Zastara ne teče za vrijeme trajanja informativnog sastanka o medijaciji i za vrijeme trajanja medijacije.

(3) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok traje informativni sastanak o medijaciji i medijaciji.

Odnos medijacije i drugih postupaka o istom predmetu spora

Članak 32.

Ako su se stranke sporazumjele o provođenju medijacije i izrijekom se obvezale da tijekom točno određenog razdoblja ili do nastupanja točno određenog uvjeta neće pokretati ili nastavljati sudske, arbitražne ili druge postupke, takav sporazum ima obvezujući učinak. U tom će slučaju sud, arbitri ili druga tijela kod kojih se pokrene postupak o istom predmetu spora odbaciti na zahtjev druge stranke tužbu ili drugi podnesak kojim se postupak pokreće ili nastavlja.

Troškovi

Članak 33.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, svaka stranka snosi svoje troškove, a troškove medijacije i informativnog sastanka o medijaciji stranke snose na jednake dijelove odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona.

(2) Troškovi informativnog sastanka o medijaciji i medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe ulaze u parnične troškove.

(3) Stranka koja nije ispunila dužnost iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona gubi pravo zahtijevati naknadu troškova sudske postupka bez obzira na ishod postupka.

Medijacija u prekograničnim sporovima

Članak 34.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima.

(2) Prekogranični spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, a u kojoj ga druga stranka nema na dan:

– kad su se stranke sporazumjele o korištenju medijacije nakon što je došlo do spora

– kad je sud odredio medijaciju

– kad je po nacionalnom pravu nastala obveza primjene medijacije

– kad je sud kojemu je podnesena tužba uputio stranke na medijaciju.

(3) Prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona ne smatraju se porezni, carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za radnje ili propuste u vršenju vlasti.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, u svrhu primjene članka 28. i 31. ovoga Zakona, prekogranični spor je i onaj spor u kojem je sudski ili arbitražni postupak između stranaka započeo u državi članici u kojoj stranke nisu imale prebivalište ili uobičajeno boravište na dan na koji upućuje stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga članka.

(5) Odredbe o prekograničnom sporu neće se primjenjivati u odnosu na Kraljevinu Dansku.

(6) Prebivalište odnosno boravište određuje se u skladu s odredbama poglavlja 5. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL L 351, 20. 12. 2012.).

Ovrha nagodbe postignute medijacijom izvan Republike Hrvatske

Članak 35.

(1) Ako država članica u skladu sa svojim propisima osigurava mogućnost strankama, ili jednoj od njih uz izričiti pristanak druge stranke, da se sadržaj pisane nagodbe postignute medijacijom u prekograničnom sporu utvrdi ovršnim, sud u Republici Hrvatskoj priznat će i ovršiti takvu nagodbu.

(2) Ako je sadržaj nagodbe u državi članici unesen u neku drugu ovršnu ispravu tako što ga je sud ili drugo nadležno tijelo potvrdilo presudom, odlukom, arbitražnim pravorijekom ili drugom ovršnom ispravom u skladu s pravom države članice u kojoj je podnesen zahtjev, na priznanje i ovrhu te ovršne isprave primjenjuju se pravila mjerodavna za priznanje i ovrhu tih isprava.

(3) O zahtjevu za priznanje i o prijedlogu za određivanje ovrhe nagodbe iz stavka 1. ovoga članka u predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova nadležan je Trgovački sud u Zagrebu, a u ostalim predmetima Županijski sud u Zagrebu.

(4) Sud iz stavka 3. ovoga članka odbit će ovrhu na temelju nagodbe sklopljene u sporu s međunarodnim obilježjem ako ovršenik dokaže:

– da stranka u postupku nije bila sposobna zaključiti sporazum o medijaciji i biti stranka u sporu ili da stranka nije bila uredno zastupana

– da sporazum o medijaciji nije uopće bio sklopljen ili da nije valjan u skladu s pravom koje su stranke odabrale odnosno pravom druge države koje je mjerodavno prema pravilima međunarodnog privatnog prava

– da nagodba nije obvezujuća ili konačna odnosno da je naknadno izmijenjena

– da su obveze iz nagodbe već izvršene odnosno da je činidba preuzeta nagodbom neizvršiva ili nemoguća

– da je ovrha suprotna samim uvjetima nagodbe

– da je medijator koji je pomogao strankama sklopiti nagodbu grubo prekršio načela i međunarodno prihvaćene standarde

iz članka 5. ovoga Zakona, a to je moglo utjecati na sadržaj nagodbe.

(5) Sud iz stavka 3. ovoga članka po službenoj će dužnosti odbiti ovrhu inozemne nagodbe ako utvrdi:

– da spor prema odredbama ovoga Zakona ne može biti riješen u medijaciji

– da je nagodba u suprotnosti s javnim poretkom Republike Hrvatske.

DIO TREĆI NADZOR

Upravni nadzor

Članak 36.

Upravni nadzor nad poslovima povjerenima ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.

DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci u tijeku

Članak 37.

Informativni sastanci o medijaciji i medijacije pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o mirnom rješavanju sporova (»Narodne novine«, br. 67/23.).

Donošenje provedbenih propisa

Članak 38.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnike iz članka 9. stavka 9., članka 10. stavka 7., članka 12. stavka 4., članka 14. stavka 10., članka 18. stavka 4. i članka 26. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja pravilnika iz članka 14. stavka 10. i članka 26. stavka 5. ovoga Zakona stranke nisu dužne pokušati riješiti spor medijacijom sukladno članku 14. stavku 1. ovoga Zakona.

Donošenje Etičkog kodeksa medijatora

Članak 39.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će Etički kodeks medijatora iz članka 11. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Rad Nacionalnog centra za medijaciju

Članak 40.

Ministarstvo će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti rješenje o osnivanju Centra za mirno rješavanje sporova s ovim Zakonom.

Prestanak važenja Zakona

Članak 41.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o mirnom rješavanju sporova (»Narodne novine«, br. 67/23.).

Stupanje na snagu

Članak 42.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/94

Zagreb, 6. ožujka 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

306

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

Proglašavam Zakon o deviznom poslovanju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. ožujka 2026.

Klasa: 011-02/26-02/19

Urbroj: 71-10-01/1-26-2

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON O DEVIZNOM POSLOVANJU

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje:

- poslovanje između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u eurima
- poslovanje između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja
- kontrola gotovine koja se unosi u Europsku uniju preko Republike Hrvatske ili iznosi iz Europske unije preko Republike Hrvatske, čime se osigurava provedba Uredbe Europske unije iz članka 2. ovoga Zakona te kontrola gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice Europske unije ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije
- izvješćivanje Hrvatske narodne banke o poslovima s inozemstvom.

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284, 12. 11. 2018.), kako je ispravljena Ispravkom Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se

unositi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 435, 23. 12. 2020.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1672).

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Carinska uprava* je Ministarstvo financija, Carinska uprava
2. *certificirani program* je računalni program za koji je Hrvatska narodna banka izdala certifikat
3. *države članice* su države članice Europske unije
4. *elektronički novac* ima značenje kako je uređeno zakonom kojim se uređuje elektronički novac
5. *Financijski inspektorat* je Ministarstvo financija – Financijski inspektorat Republike Hrvatske
6. *gotov novac* su novčanice i kovani novac
7. *imatelj kvalificiranog udjela* je fizička ili pravna osoba koja je neposredni imatelj 25 % ili više poslovnog udjela, dionica ili drugih prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju pravnom osobom
8. *inozemno trgovačko društvo* ima značenje kako je uređeno zakonom kojim se uređuju trgovačka društva
9. *knjižni novac* je novčana tražbina prema pružatelju platnih usluga, a isključuje novčanu tražbinu prema izdavatelju elektroničkog novca
10. *kreditna institucija* ima značenje kako je uređeno zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija
11. *mjenjačko mjesto* je prostorna i organizacijska jedinica ovlaštenog mjenjača u kojoj se obavljaju mjenjački poslovi, a može sadržavati jedno ili više blagajničkih mjesta te može biti dio poslovnog prostora u kojem se obavljaju i druge djelatnosti
12. *mjenjački automat* je elektronički uređaj koji stranki ovlaštenog mjenjača omogućava isključivo zamjenu novčanica u stranoj valuti u gotov novac eura
13. *nerezidenti* su sve osobe ili entiteti koji se ne smatraju rezidentima sukladno točki 21. ovoga stavka
14. *novčana sredstva* su novčanice i kovani novac, elektronički novac i knjižni novac
15. *podnositelj zahtjeva* jest osoba koja namjerava obavljati mjenjačke poslove kao ovlašteni mjenjač, u slučaju obavljanja zajedničkog obrta podnositelj zahtjeva su svi vlasnici zajedničkog obrta zajedno
16. *posao s inozemstvom* je pravni posao rezidenta s nerezidentom koji je s obzirom na kategoriju rezidenta, vrstu posla ili vrijednost glavne činidbe posla važan za izradu platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja Republike Hrvatske, uključujući osobito sljedeće poslove: izravna, portfeljna i ostala vlasnička ulaganja, poslove s vrijednosnim papirima, kreditne poslove, depozitne poslove, transakcije na osnovi građevinskih usluga, prihode i rashode od razmjene usluga i posebnih transakcija, transakcije povezane s međunarodnim prijevozom, transakcije povezane s osiguranjem, financijske izvedenice i poslove oplemenjivanja
17. *potvrda o autentičnosti ugrađenoga certificiranoga programa* potpisana je izjava proizvođača računalnog programa da je ugrađeni program identičan onom programu za koji je s ovlaštenim mjenjačem sklopio ugovor
18. *povoljni kupovni tečaj* je broj koji je manji od temeljnoga kupovnog tečaja

19. *povoljni prodajni tečaj* je broj koji je veći od temeljnoga prodajnog tečaja

20. *računalo* je i virtualno računalo odnosno računalni program koji omogućava da dio fizičkog računala djeluje kao zasebno računalo, a koji dio s fizičkim računalom dijeli iste elemente sklopa

21. *rezident* je osoba ili entitet koji ima središte gospodarskog interesa na području Republike Hrvatske:

a. pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim podružnice te pravne osobe osnovane izvan Republike Hrvatske, te jedinica izvanteritorijalnih enklava drugih država, Europske unije i međunarodnih organizacija na području Republike Hrvatske

b. podružnica inozemnog trgovačkog društva upisana u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj

c. obrtnik i druga fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja samostalnim radom obavlja gospodarsku djelatnost za koju je registrirana

d. fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj

e. fizička osoba bez prebivališta u Republici Hrvatskoj koja u Republici Hrvatskoj boravi u trajanju od najmanje godinu dana ili dulje, osim diplomatskih i konzularnih predstavnika stranih zemalja te članova njihovih obitelji

f. teritorijalna enklava Republike Hrvatske u inozemstvu odnosno diplomatsko, konzularno i drugo predstavništvo Republike Hrvatske koje se financira iz proračuna te hrvatski državljanin zaposlen u tom predstavništvu i članovi njegove obitelji

22. *strana sredstva plaćanja* su devize kao novčana potraživanja u stranoj valuti prema pružatelju platnih usluga, strana gotovina (novčanice i kovanice) te čekovi i mjenice koji glase na stranu valutu i koji su unovčivi u stranoj valuti

23. *stvarni vlasnik* je fizička osoba koja je u kvalificiranom imatelju udjela pravne osobe neposredni imatelj 25 % ili više poslovnog udjela, dionica ili drugih prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju tom pravnom osobom

24. *temeljni kupovni tečaj* je najveći broj s kojim ovlašteni mjenjač dijeli svaku jedinicu strane valute pri zamjeni stranih novčanica, stranoga kovanog novca ili čekova nominiranih u stranoj valuti za novčanice ili kovani novac u eurima

25. *temeljni prodajni tečaj* je najmanji broj s kojim ovlašteni mjenjač dijeli svaku jedinicu strane valute pri zamjeni novčanica i kovanog novca u eurima za strane novčanice ili strani kovani novac odnosno pri zamjeni knjižnog novca nominiranog u eurima putem platne kartice stranke za strane novčanice i strani kovani novac

26. *ugovor o korištenju certificiranog programa* je ugovor sklopljen između proizvođača računalnog programa i podnositelja zahtjeva odnosno ovlaštenog mjenjača, u kojem je točno utvrđen program koji je predmet ugovora i kojim podnositelj zahtjeva ili ovlašteni mjenjač stječe pravo korištenja certificiranog programa, a može biti sklopljen i pod uvjetom da stupi na snagu nakon dobivanja odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

(2) Pojmovi iz ovoga Zakona koji se odnose na kontrole prekograničnog prijenosa gotovine imaju jednako značenje kao što je određeno u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/1672.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI

PLAĆANJA, NAPLATE I PRIJENOSI U STRANIM SREDSTVIMA PLAĆANJA

Plaćanja, naplate i prijenosi u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata

Članak 4.

(1) Plaćanje i naplata u devizama, stranoj gotovini i čekovima, prijenosi deviznih sredstava između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata su slobodni.

(2) Plaćanja i naplate u stranoj gotovini između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata u Republici Hrvatskoj odvijaju se u skladu s propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma te poreznim propisima.

(3) Na način i rokove polaganja strane gotovine na račun te visinu blagajničkog maksimuma pri plaćanju i naplati u stranoj gotovini iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje fiskalizacija.

Simulirani ugovori

Članak 5.

Rezident ne smije platiti neistinitu tražbinu ili izdati nalog za plaćanje nerezidentu na temelju simuliranog ugovora ili neistinite fakture odnosno sklopiti ugovor u kojemu nije navedena stvarna cijena.

DIO TREĆI MJENJAČKO POSLOVANJE

Mjenjački poslovi

Članak 6.

(1) Mjenjački poslovi su zamjena novčanih sredstava nominiranih u jednoj valuti u novčana sredstva nominirana u drugoj valuti i zamjena čekova nominiranih u jednoj valuti u novčana sredstva u drugoj valuti.

(2) Mjenjačkim poslovima ne smatra se:

1. usluga kod koje primatelj plaćanja, na izričit zahtjev platitelja dan neposredno prije izvršenja platne transakcije, daje platitelju gotov novac kao dio platne transakcije u sklopu plaćanja za kupnju robe ili usluge

2. usluga preračunavanja (konverzije) valuta koju nudi primatelj plaćanja

3. usluga preračunavanja (konverzije) valuta koju institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac nudi za potrebe izvršenja platnih transakcija

4. usluga preračunavanja (konverzije) valuta koju na bankomatu ili prodajnom mjestu (engl. POS – *point of sale*) nude osobe koje nisu institucije iz točke 3. ovoga stavka.

Članak 7.

Mjenjačke poslove u Republici Hrvatskoj može obavljati:

1. kreditna institucija pod uvjetima iz zakona kojim je uređeno poslovanje kreditnih institucija

2. ovlašteni mjenjač pod uvjetima iz ovoga Zakona.

Ovlašteni mjenjač

Članak 8.

(1) Ovlašteni mjenjač u Republici Hrvatskoj može biti samo:

1. pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
2. podružnica inozemnog trgovačkog društva osnovana u Republici Hrvatskoj i upisana u sudski registar Republike Hrvatske, a čiji je osnivač u matičnoj državi ovlašten obavljati mjenjačke poslove
3. vlasnik obrta sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili, u slučaju zajedničkog obavljanja obrta, svi vlasnici zajedničkog obrta zajedno.

(2) Ovlašteni mjenjač je osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ima odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova.

(3) Hrvatska narodna banka nadležna je za izdavanje i ukidanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

(4) Hrvatska narodna banka može, odgovarajućom primjenom odredbi ovoga Zakona, izdati odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova trgovačkom društvu u osnivanju te fizičkoj osobi koja kao vlasnik obrta namjerava osnovati obrt.

Mjenjačko poslovanje ovlaštenog mjenjača

Članak 9.

(1) Ovlašteni mjenjač može obavljati samo sljedeće mjenjačke poslove:

1. zamjenu stranog gotovog novca ili čekova nominiranih u stranoj valuti za gotov novac eura
2. zamjenu gotovog novca eura za strani gotov novac
3. zamjenu knjižnog novca nominiranog u euru putem platne kartice stranke za gotov novac u stranoj valuti, pod uvjetom da je stranka kao platitelj inicirala platnu transakciju preko ovlaštenog mjenjača kao primatelja plaćanja.

(2) Ovlašteni mjenjač može obavljati mjenjačke poslove samo ako u sudskom odnosno obrtnom registru ima upisanu tu djelatnost.

(3) Ovlašteni mjenjač podnosi prijavu za upis djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka u sudski odnosno obrtni registar nakon dobivanja odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

(4) Ovlašteni mjenjač može obavljati mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu ili pomoću mjenjačkog automata.

(5) Ovlašteni mjenjač dužan je certificiranim programom evidentirati svaki mjenjački posao, uključujući i storniranje mjenjačkog posla, kao i svaku promjenu stanja u blagajni na mjenjačkom mjestu ili u mjenjačkom automatu.

(6) Kreditna institucija dužna je ovlaštenom mjenjaču, na njegov zahtjev, otvoriti račun za plaćanje i pružati usluge povezane s tim računom na objektivan, nediskriminirajući i razmjerni način.

(7) Kreditna institucija dužna je o svakom odbijanju zahtjeva iz stavka 6. ovoga članka Hrvatskoj narodnoj banci i Financijskom inspektoratu dostaviti obavijest s obrazloženjem.

(8) Ovlašteni mjenjač može mjenjačke poslove iz stavka 1. ovoga članka obavljati samo s fizičkim osobama.

Sklapanje mjenjačkog posla

Članak 10.

(1) Ovlašteni mjenjač mora pri sklapanju mjenjačkog posla sa strankom primijeniti tečaj s tečajne liste objavljene na mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu.

(2) Ovlašteni mjenjač može tijekom jednog radnog dana na mjenjačkom mjestu ili na mjenjačkom automatu samo jednom izmijeniti tečajnu listu.

(3) Ovlašteni mjenjač ne smije naplatiti naknadu za mjenjački posao obavljen na mjenjačkom automatu.

(4) Ovlašteni mjenjač dužan je stranki prije izvršenja svoje čimbe iz mjenjačkog posla na mjenjačkom mjestu predati potvrdu o mjenjačkom poslu, čiji je sadržaj uređen podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Nakon uvida u potvrdu o mjenjačkom poslu iz stavka 4. ovoga članka stranka može odustati od mjenjačkog posla obavljenog na mjenjačkom mjestu, u kojem je slučaju ovlašteni mjenjač dužan stornirati mjenjački posao.

(6) Ovlašteni mjenjač dužan je stranki koja odustane od mjenjačkog posla na mjenjačkom mjestu izdati potvrdu o storniranju mjenjačkog posla, čiji je sadržaj uređen podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Ovlašteni mjenjač dužan je koristiti certificirani program za izradu i objavu podataka o tečaju i naknadi, kao i za izdavanje potvrde o mjenjačkom poslu i storniranju mjenjačkog posla.

Obavljanje mjenjačkih poslova na mjenjačkom mjestu

Članak 11.

(1) Ovlašteni mjenjač može obavljati mjenjačke poslove na jednom mjenjačkom mjestu ili na više mjenjačkih mjesta.

(2) Ovlašteni mjenjač mora na svakom mjenjačkom mjestu imati:

1. istaknut natpis »Mjenjačnica« koji, ako u istom poslovnom prostoru, osim mjenjačkih, obavlja i druge poslove, mora istaknuti u dijelu prostora u kojem obavlja mjenjačke poslove

2. istaknutu važeću tečajnu listu s tečajevima eura u odnosu na strane valute, uključujući i povoljne tečajeve, ako ih primjenjuje

3. istaknutu informaciju o naknadi koju naplaćuje za mjenjački posao, ako naknadu naplaćuje

4. obavijest sljedećeg sadržaja: »Ovlašteni mjenjač dužan je stranki izdati potvrdu o mjenjačkom poslu, a stranka nakon uvida u potvrdu ima pravo odustati od mjenjačkog posla.«.

(3) Natpis, informacije i obavijest iz stavka 2. ovoga članka moraju biti postavljeni na lako uočljivom mjestu i na način jasno vidljiv strankama, i to na hrvatskom i engleskom jeziku.

(4) Na tečajnoj listi iz stavka 2. točke 2. ovoga članka najpovoljniji prodajni tečaj ovlaštenog mjenjača za stranu valutu ne smije biti jednak ili veći od njegova najpovoljnijeg kupovnog tečaja za istu valutu.

(5) Naknada za mjenjački posao obavljen na mjenjačkom mjestu može biti iskazana u apsolutnom iznosu ili u postotku od vrijednosti mjenjačkog posla.

(6) Ako ovlašteni mjenjač iskazuje naknadu za mjenjački posao u apsolutnom iznosu, naknada mora biti jednaka za sve valute, a ako iskazuje naknadu za mjenjački posao u postotku od vrijednosti mjenjačkog posla, visina naknade može se razlikovati samo ovisno o valuti u odnosu na koju se izračunava.

(7) Ovlašteni mjenjač koji ima više mjenjačkih mjesta dužan je omogućiti povezivanje računala sa svim drugim računalima na svim drugim mjenjačkim mjestima.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka podaci za pristupanje računalima na drugim mjenjačkim mjestima moraju biti pohranjeni na svakom mjenjačkom mjestu ovlaštenog mjenjača.

(9) Ovlašteni mjenjač koji ima više mjenjačkih mjesta mora na svakom mjenjačkom mjestu omogućiti ispis izvješća iz članka

21. stavka 1. ovoga Zakona te obveznih izvješća iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona s toga mjesta i svih svojih drugih mjenjačkih mjesta.

(10) Ovlašteni mjenjač može prenositi stranu gotovinu iz blagajne na jednome mjenjačkom mjestu u blagajnu na drugom mjenjačkom mjestu.

(11) U slučaju prijena strane gotovine iz stavka 10. ovoga članka mjenjačko mjesto koje prima stranu gotovinu mora imati s pomoću certificiranog programa izrađen i ispisani dokument koji se odnosi na isplatu strane gotovine na mjenjačkom mjestu s kojeg se strana gotovina prenosi, a ispisani dokument mora potpisati osoba koja obavlja mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu s kojeg se strana gotovina prenosi.

(12) Ovlašteni mjenjač dužan je na mjenjačkom mjestu koje prima stranu gotovinu od drugog mjenjačkog mjesta evidentirati eursku protuvrijednost strane gotovine certificiranim programom s pomoću transakcije koja je propisana podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona te po temeljnom kupovnom tečaju koji se primjenjuje na mjenjačkom mjestu koje šalje stranu gotovinu, za dan kada je evidentirana isplata strane gotovine na mjenjačkom mjestu koje šalje stranu gotovinu.

(13) Ako se ovlašteni mjenjač u istom poslovnom prostoru, osim mjenjačkom djelatnosti, bavi i drugim djelatnostima, a stranu gotovinu i čekove drži u trezoru, gotovina i čekovi koji proizlaze iz mjenjačke djelatnosti moraju biti odvojeni od gotovine i čekova koji proizlaze iz obavljanja druge djelatnosti.

(14) Ovlašteni mjenjač unutar mjenjačkog mjesta ne smije imati gotovinu ili čekove koji nisu evidentirani certificiranim programom ili za koje ne postoji odgovarajuća dokumentacija.

(15) Odgovorne osobe ovlaštenog mjenjača i osobe koje obavljaju mjenjačke poslove od vlastitog novca na mjenjačkom mjestu smiju imati samo eure, i to do iznosa od 150,00 eura.

Obavljanje mjenjačkih poslova pomoću mjenjačkog automata

Članak 12.

(1) Ovlašteni mjenjač na mjenjačkom automatu može zamjenjivati samo strane novčanice protuvrijednosti do najviše 300,00 eura po mjenjačkom poslu za gotov novac eura.

(2) Ovlašteni mjenjač može mjenjački automat postaviti i na svom mjenjačkom mjestu, ali se na mjenjački posao koji se obavlja pomoću mjenjačkog automata u tom slučaju primjenjuju odredbe ovoga članka.

(3) Ovlašteni mjenjač može pri obavljanju mjenjačkih poslova pomoću mjenjačkog automata primjenjivati samo temeljni kupovni tečaj.

(4) Odredbe članka 11. stavka 1., stavka 2. točaka 1. i 2. i stavka 3. ovoga Zakona koje se odnose na obavljanje mjenjačkog posla na mjenjačkom mjestu na odgovarajući se način primjenjuju na obavljanje mjenjačkih poslova pomoću mjenjačkog automata.

(5) Ovlašteni mjenjač dužan je na mjenjačkom automatu istaknuti na hrvatskom i engleskom jeziku sljedeću obavijest: »Ovlašteni mjenjač dužan je stranki izdati potvrdu o mjenjačkom poslu.« koja mora biti vidljiva stranki prije izvršenja činidbe stranke iz mjenjačkog posla.

(6) Ovlašteni mjenjač dužan je osigurati da stranka odmah nakon obavljenog mjenjačkog posla može primiti potvrdu o mjenjačkom poslu, čiji je sadržaj propisan podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Ovlašteni mjenjač dužan je mrežno povezati mjenjački automat s računalom koje se nalazi na mjenjačkom mjestu te u koji je ugrađen certificirani program, a ako ovlašteni mjenjač nema mjenjačko mjesto, s računalom koje se nalazi u sjedištu ovlaštenog mjenjača.

(8) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona detaljnije uređuje tehničke zahtjeve za prijenos podataka između mjenjačkog automata i računala u koje je ugrađen certificirani program.

Uvjeti za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 13.

(1) Podnositelj zahtjeva odnosno ovlašteni mjenjač mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora imati sklopljen ugovor o korištenju certificiranog programa te potvrdu o autentičnosti ugrađenog certificiranog programa

2. u svakom trenutku mora imati dobar ugled

3. osim podnositelja zahtjeva, dobar ugled u svakom trenutku mora imati i:

a. svaki zakonski zastupnik, imatelj kvalificiranog udjela i/ili stvarni vlasnik pravne osobe

b. osnivač i svaki imatelj kvalificiranog udjela osnivača i/ili stvarni vlasnik osnivača te svaka osoba ovlaštena za vođenje poslova i zastupanje osnivača i osoba ovlaštena da u poslovanju podružnice zastupa inozemnog osnivača.

(2) Uzima se da uvjet dobrog ugleda nije ispunjen ako je osoba pravomoćno osuđena u Republici Hrvatskoj za kazneno djelo iz članka 98. (financiranje terorizma), članka 103. (pripremanje kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom), članka 106. (trgovanje ljudima), članka 190. (neovlaštena proizvodnja i promet drogama), članka 246. (zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju), članka 247. (prijevara u gospodarskom poslovanju), članka 248. (povreda obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga), članka 252. (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 253. (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 256. (utaja poreza ili carine), članka 258. (subvencijska prijevarama), članka 265. (pranje novca), članka 270. (računalno krivotvorenje), članka 271. (računalna prijevarama), članka 274. (krivotvorenje novca), članka 275. (krivotvorenje vrijednosnih papira), članka 276. (krivotvorenje znakova za vrijednost), članka 278. (krivotvorenje isprave), članka 279. (krivotvorenje službene ili poslovne isprave) i članka 281. (ovjeravanje neistinitog sadržaja) Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.).

(3) Uzima se da uvjet dobrog ugleda nije ispunjen niti ako je osoba pravomoćno osuđena u inozemstvu za kazneno djelo koje opisom odgovara kaznenom djelu iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pri utvrđivanju dobrog ugleda Hrvatska narodna banka uzima u obzir sve činjenice i informacije kojima raspolaže, a osobito je li osoba pravomoćno osuđena u Republici Hrvatskoj za:

1. prekršaj propisan ovim Zakonom

2. prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma i

3. prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje računovodstveno poslovanje.

(5) Pri ocjeni okolnosti iz stavka 4. ovoga članka Hrvatska narodna banka vodi računa o tome može li koja od okolnosti dovesti u sumnju zakonitost ili sigurnost obavljanja mjenjačkih poslova.

(6) Hrvatska narodna banka ovlaštena je od podnositelja zahtjeva odnosno ovlaštenog mjenjača zatražiti dodatna objašnjenja i podatke potrebne radi utvrđivanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Hrvatska narodna banka na temelju obrazloženog zahtjeva dobiva iz kaznene i prekršajne evidencije podatke o neosuđivanosti u Republici Hrvatskoj za kaznena djela i prekršaje iz stavaka 2. i 4. ovoga članka.

(8) Hrvatska narodna banka ovlaštena je od središnje nacionalne točke inicirati ishođenje podataka o neosuđivanosti u inozemstvu osoba iz članka 13. stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga Zakona za kaznena djela iz stavka 3. ovoga članka iz Europskog sustava kaznenih evidencija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 14.

(1) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova podnositelj zahtjeva Hrvatskoj narodnoj banci dostavlja:

1. za sebe kao podnositelja zahtjeva, kao i za sve osobe čiji je dobar ugled, u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona, uvjet za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova:

a. osnovne podatke odnosno osobne podatke koji su Hrvatskoj narodnoj banci nužni za utvrđenje identiteta tih osoba i pribavljanje podataka o neosuđivanosti prema članku 13. stavku 7. ovoga Zakona, a za pravnu osobu koja nije osnovana u Republici Hrvatskoj i izvod iz sudskog odnosno odgovarajućeg registra države osnivanja

b. dokaz o neosuđivanosti u inozemstvu za osobe koje nisu državljani Republike Hrvatske ili pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, za kaznena djela iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona, koji nije stariji od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva

2. ugovor o korištenju certificiranog programa za obavljanje mjenjačkih poslova

3. potvrdu o autentičnosti ugrađenog certificiranog programa.

(2) Hrvatska narodna banka objavljuje na svojim internetskim stranicama obrasce u kojima su, za svaku kategoriju podnositelja zahtjeva odnosno ovlaštenog mjenjača, sadržani nužni podaci koji se u skladu sa stavkom 1. ovoga članka dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci uz zahtjev.

(3) Kad se zahtjev za izdavanje odobrenja odnosi na podružnicu inozemnog trgovačkog društva, podnositelj zahtjeva Hrvatskoj narodnoj banci dostavlja i dokaz da je inozemno trgovačko društvo koje je osnivač u svojoj matičnoj državi ovlašteno obavljati mjenjačke poslove.

(4) Kad se zahtjev za izdavanje odobrenja odnosi na društvo u osnivanju, podnositelj zahtjeva dužan je dostaviti i dokaze o:

1. osnivanju trgovačkog društva u obliku zapisnika o osnivanju ili temeljnog akta trgovačkog društva

2. poslovnoj adresi trgovačkog društva

3. prihvaćanju imenovanja osoba ovlaštenih za zastupanje društva.

(5) Smatra se neurednim zahtjev kojem nisu priloženi svi potrebni podaci i dokumenti iz ovoga članka.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 15.

(1) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da su ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, rješe-

njem će izdati odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova i upisati ovlaštenog mjenjača u registar ovlaštenih mjenjača.

(2) Hrvatska narodna banka odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova:

1. ako utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava sve uvjete iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona ili

2. ako je nad podnositeljem zahtjeva otvoren postupak likvidacije odnosno stečajni postupak.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 1. ovoga članka, a u vezi s člankom 14. stavkom 1. točkama 2. i 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova ako podnositelj zahtjeva, umjesto ugovora o korištenju certificiranog programa, dostavi predugovor o korištenju certificiranog programa ili ako dostavi samo ugovor o korištenju certificiranog programa.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka Hrvatska narodna banka u odobrenju za obavljanje mjenjačkih poslova određuje rok u kojem ovlašteni mjenjač mora dostaviti ugovor o korištenju certificiranog programa odnosno potvrdu o autentičnosti ugrađenog certificiranog programa, koji ne može biti duži od dva mjeseca od dana dostave tog odobrenja odnosno četiri mjeseca u slučaju izdavanja odobrenja trgovačkom društvu u osnivanju.

(5) Hrvatska narodna banka dužna je o zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova odlučiti u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(6) Protiv rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ukidanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 16.

(1) Hrvatska narodna banka ukinut će odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova:

1. ako ovlašteni mjenjač nije započeo s obavljanjem mjenjačkih poslova u roku od 12 mjeseci od dana dostave odobrenja

2. ako utvrdi da ovlašteni mjenjač ne ispunjava uvjete iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona 3. ako ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove, a da pritom nema upisanu djelatnost obavljanja mjenjačkih poslova u skladu s člankom 9. stavkom 2. ovoga Zakona

4. ako je ovlašteni mjenjač pravomoćno kažnjen za prekršaj iz članka 35. stavka 1. točaka 1. ili 2. ovoga Zakona ili ako je prekršaj iz članka 36. ovoga Zakona počinjen u povratu ili je predmet tog prekršaja vrijednost stranog gotovog novca ili gotovog novca eura veća od 30.000,00 eura

5. ako u provedenoj obnovi postupka utvrdi da je odobrenje izdano na temelju neistinite ili netočne dokumentacije, podatka ili izjave bitne za donošenje odobrenja

6. ako ovlašteni mjenjač, koji je odobrenje dobio na temelju predugovora o korištenju certificiranog računalnog programa u roku određenom u odobrenju Hrvatske narodne banke, ne dostavi ugovor o korištenju certificiranog programa ili ako ovlašteni mjenjač koji je odobrenje dobio bez dostavljene potvrde o autentičnosti ugrađenog certificiranog programa u roku određenom u odobrenju Hrvatske narodne banke ne dostavi potvrdu o autentičnosti ugrađenog certificiranog programa

7. ako ovlašteni mjenjač ne dostavi zatražene informacije i dokaze na zahtjev Hrvatske narodne banke iz članka 18. stavka 8. ovoga Zakona, u ostavljenom roku

8. ako ovlašteni mjenjač dostavi Hrvatskoj narodnoj banci obavijest u pisanom obliku da više ne namjerava obavljati mjenjačke poslove

9. ako utvrdi da je u odnosu na obrt ovlaštenog mjenjača u obrtni registar upisana promjena iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona za koju nije podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja iz članka 18. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka neće ukinuti odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova ako utvrdi da je ovlaštenom mjenjaču bilo onemogućeno započeti s obavljanjem mjenjačkih poslova zbog opravdanog razloga.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka kojim se ukida odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka, koje će Hrvatska narodna banka priložiti svojoj obavijesti o njegovu donošenju, nadležni registarski sud odnosno registarsko tijelo po službenoj dužnosti brisat će subjektu upisa na koje se to rješenje odnosi djelatnost obavljanja mjenjačkih poslova iz sudskog odnosno obrtnog registra.

(5) Ovlašteni mjenjač kojemu je ukinuto odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova zbog razloga iz stavka 1. točaka 2. do 5. ovoga članka ne može podnijeti novi zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje tih poslova prije isteka roka od godine dana od dana dostave rješenja o ukidanju odobrenja.

Prestanak važenja odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 17.

(1) Odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova prestaje važiti:

1. danom otvaranja likvidacijskog ili stečajnog postupka nad ovlaštenim mjenjačem

2. u odnosu na ovlaštenog mjenjača pravnu osobu ili podružnicu inozemnog trgovačkog društva – nastupanjem razloga zbog kojeg prestaje pravna osoba ili podružnica inozemnog trgovačkog društva u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje određene pravne osobe koja je ovlašteni mjenjač

3. u odnosu na ovlaštenog mjenjača obrtnika – nastupanjem razloga zbog kojeg prestaje obrt po sili zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje obrta

4. brisanjem ovlaštenog mjenjača iz sudskog ili obrtnog registra zbog razloga različitih od onih iz točaka 2. i 3. ovoga stavka.

(2) Hrvatska narodna banka donijet će rješenje kojim se utvrđuje da je odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova prestalo važiti u slučaju nastupanja razloga iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

(3) Hrvatska narodna banka donijet će rješenje kojim se utvrđuje da je odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova prestalo važiti u slučaju nastupanja razloga iz stavka 1. točaka 2. ili 3. ovoga članka, ako je donošenje takvog rješenja opravdano razlozima pravne sigurnosti.

(4) Na temelju rješenja Hrvatske narodne banke iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, koje će Hrvatska narodna banka priložiti svojoj obavijesti o njegovu donošenju, nadležni registarski sud odnosno registarsko tijelo po službenoj dužnosti brisat će djelatnost obavljanja mjenjačkih poslova subjektu upisa na koje se to rješenje odnosi, a koji već prethodno nije brisan iz sudskog odnosno obrtnog registra.

(5) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Obavještanje o promjenama u odnosu na ovlaštenog mjenjača

Članak 18.

(1) Ovlašteni mjenjač dužan je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o promjeni svog pravnog oblika, tvrtke, sjedišta ili poslovne adrese u roku od osam dana od dana upisa promjene u sudski registar ili obrtni registar ili drugi odgovarajući registar.

(2) Ovlašteni mjenjač iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona dužan je u roku od osam dana od nastanka promjene obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o promjenama u odnosu na osobu iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona te, uz obavijest, dostaviti dokaz o ispunjavanju uvjeta dobrog ugleda tih osoba u skladu s odredbama članka 14. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

(3) Za promjenu iz stavka 1. ovoga članka koja se ne upisuje u sudski registar Republike Hrvatske ovlašteni mjenjač dužan je dostaviti i dokaz o toj promjeni.

(4) Ovlašteni mjenjač iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona dužan je u roku od tri dana od dana podnošenja prijave obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o podnesenoj prijavi nadležnom upravnom tijelu za upis promjene u obrtni registar, kada je prijava vezana uz sljedeće slučajeve:

1. obrtu ili zajedničkom obrtu ovlaštenog mjenjača pristupa novi vlasnik obrta ili

2. obrt ovlaštenog mjenjača prenosi se, prema pravilima iz zakona kojim se uređuje obrt ili u skladu s ugovorom o ortaštvu, na novog vlasnika koji nije obuhvaćen odobrenjem Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova.

(5) Podnositelj prijave za upis promjene iz stavka 4. ovoga članka dužan je Hrvatskoj narodnoj banci podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova u roku od tri dana od podnošenja prijave za upis te promjene u obrtni registar.

(6) Nasljednik preminulog ovlaštenog mjenjača obrtnika pojedinca dužan je u roku od osam dana od dana podnošenja prijave obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o podnesenoj prijavi nadležnom upravnom tijelu za upis nastavka vođenja obrta kao privremeni poslovođa do prijenosa obrta, kao i o podnesenoj prijavi za upis prijenosa obrta.

(7) Nakon upisa promjene iz stavka 4. ovoga članka u obrtni registar za koju nije podnesen zahtjev iz stavka 5. ovoga članka zabranjeno je obavljanje mjenjačkih poslova putem obrta na koji se upisana promjena odnosi, osim ako podnositelj zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka dokaže opravdani razlog za propuštanje roka.

(8) Ovlašteni mjenjač dužan je na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti informacije i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, u roku koji odredi Hrvatska narodna banka.

Računalni program za mjenjačko poslovanje

Članak 19.

(1) Računalni program koji u mjenjačkom poslovanju mora koristiti ovlašteni mjenjač mora omogućiti:

1. izradu i primjenu do dvije tečajne liste tijekom jednog radnog dana na mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu

2. iskazivanje i primjenu temeljnih i povoljnih kupovnih te temeljnih i povoljnih prodajnih tečajeva ili, ako se računalni program koristi samo radi obavljanja mjenjačkog posla iz članka 9. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, iskazivanje i primjenu temeljnih i povoljnih kupovnih tečajeva

3. zasebno iskazivanje naknade i primijenjenog tečaja na potvrdi o mjenjačkom poslu

4. obavljanje mjenjačkih poslova iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona ili barem mjenjačkog posla iz članka 9. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona

5. izradu potvrde o mjenjačkom poslu obavljenom na mjenjačkom mjestu te automatsko ispisivanje te potvrde na pisaru

6. utvrđivanje jesu li uneseni podaci brisani, mijenjani ili dopunjavani

7. vođenje stanja gotovog novca i čekova nominiranih u stranoj valuti na mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu, i to evidentiranje svake uplate i isplate iz blagajne odnosno mjenjačkog automata koje se odnose na obavljene mjenjačke poslove, kao i evidentiranje drugih uplata i isplata koje su vezane s mjenjačkim poslovanjem ovlaštenog mjenjača, uključujući uplate i isplate radi prijenosa gotovog novca između pojedinih mjenjačkih mjesta ili mjenjačkog mjesta i mjenjačkog automata, punjenje blagajne i mjenjačkog automata, podizanje gotovog novca iz blagajne ili mjenjačkog automata i njegovo polaganje na račun ili zamjena za gotov novac u drugoj valuti kod osobe koja obavlja mjenjačke poslove te prikaz i ispis izvješća iz članka 21. stavka 1. i obveznih izvješća iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona na osnovi svih uplata i isplata iz blagajne odnosno mjenjačkog automata koje su obavljene u bilo kojem razdoblju tijekom dviju prethodnih godina i tekuće kalendarske godine.

(2) Računalni program koji u mjenjačkom poslovanju mora koristiti ovlašteni mjenjač mora onemogućiti:

1. iskazivanje na tečajnoj listi povoljnog kupovnog ili prodajnog tečaja eura u odnosu na određenu stranu valutu ako na tečajnoj listi nije iskazan temeljni kupovni ili prodajni tečaj eura u odnosu na tu stranu valutu

2. iskazivanje povoljnih tečajeva na tečajnoj listi bez iskazivanja minimalnih iznosa u stranoj valuti za koje vrijede ti povoljni tečajevi

3. iskazivanje najpovoljnijeg prodajnog tečaja na mjenjačkom mjestu za pojedinu stranu valutu na tečajnoj listi jednakog ili većeg od najpovoljnijega kupovnog tečaja za istu valutu

4. obavljanje mjenjačkog posla bez prethodno izrađene tečajne liste.

(3) Hrvatska narodna banka donosi podzakonski propis kojim se uređuju funkcije i tehnički zahtjevi računalnog programa, sadržaj i format potvrde o mjenjačkom poslu, potvrde o storniranju mjenjačkog posla, format i sadržaj izvješća koje ovlašteni mjenjač izrađuje korištenjem tog programa, kao i tehnički zahtjevi za prijenos podataka između mjenjačkog automata i računala u koje je ugrađen certificirani program.

Izdavanje certifikata za računalni program

Članak 20.

(1) Hrvatska narodna banka na zahtjev proizvođača računalnog programa provodi postupak utvrđivanja ispunjava li računalni program zahtjeve iz članka 19. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona u skladu s propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona te, ako to utvrdi, rješenjem u upravnom postupku izdaje certifikat i upisuje taj program u registar certificiranih programa.

(2) Hrvatska narodna banka na svojim internetskim stranicama objavljuje obrazac s osnovnim podacima koje je proizvođač računalnog programa u zahtjevu dužan navesti o sebi i programu.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka proizvođač je dužan priložiti program čije se certificiranje zahtijeva u digitalnom obliku na odgovarajućem prijenosnom mediju.

(4) Hrvatska narodna banka dužna je o zahtjevu za izdavanje certifikata odlučiti u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(5) Svaka izmjena izvornog koda certificiranog programa je novi računalni program koji nije obuhvaćen certifikatom Hrvatske narodne banke i za koji proizvođač, prije nudenja ovlaštenom mjenjaču i stavljanja u pravni promet, mora ishoditi certifikat Hrvatske narodne banke.

(6) Proizvođač certificiranog programa dužan je obavještavati Hrvatsku narodnu banku o promjeni pravnog oblika, tvrtke, sjedišta i poslovne adrese u roku od osam dana od dana upisa promjene u sudski odnosno obrtni registar.

(7) Za promjenu iz stavka 6. ovoga članka koja se ne upisuje u sudski odnosno obrtni registar proizvođač certificiranog programa dužan je, uz obavijest, u istome roku dostaviti i dokaz o toj promjeni.

(8) Pravni sljednik proizvođača certificiranog programa dužan je obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o promjeni nositelja tog certifikata u roku od osam dana nakon nastupanja te promjene.

(9) Protiv rješenja kojim Hrvatska narodna banka u skladu sa stavkom 1. ovoga članka odlučuje o izdavanju certifikata žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Izvjешćivanje Hrvatske narodne banke o mjenjačkim poslovima

Članak 21.

(1) Ovlašteni mjenjač dužan je primjenom certificiranog programa izraditi Izvjешće o kupnji odnosno prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu za svako kalendarsko tromjesečje, za sva mjenjačka mjesta i mjenjačke automate, u formatu i sadržaju propisanim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona te ga dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci najkasnije desetog kalendarskog dana mjeseca koji slijedi izvještajnom tromjesečju.

(2) Hrvatska narodna banka na temelju izvješća iz stavka 1. ovoga članka izrađuje te na svojim službenim internetskim stranicama objavljuje agregirane podatke o prometu ovlaštenih mjenjača.

Registar ovlaštenih mjenjača i certificiranih programa

Članak 22.

(1) Hrvatska narodna banka vodi registar ovlaštenih mjenjača u koji su upisani mjenjači koji imaju odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova.

(2) Hrvatska narodna banka vodi registar certificiranih programa u koji su upisani proizvođači računalnih programa i njihovi programi za koje je Hrvatska narodna banka izdala certifikat iz članka 20. ovoga Zakona.

(3) U registru iz stavka 2. ovoga članka posebno je naznačeno koji certificirani programi omogućavaju funkcionalnosti nužne za ispunjenje obveza ovlaštenih mjenjača koje se odnose na mjenjački posao iz članka 9. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona te na naplatu naknade u apsolutnom iznosu ili postotku vrijednosti od mjenjačkog posla pri obavljanju svih mjenjačkih poslova iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Registri iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uspostavljaju se kao javno dostupne elektroničke baze podataka i objavljuju se na službenim internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.

Dostavljanje podataka ovlaštenih mjenjača Financijskom inspektoratu

Članak 23.

(1) Ovlašteni mjenjač dužan je Financijskom inspektoratu dostaviti podatak o adresi svakog mjenjačkog mjesta, a ako na istoj adresi postoji više mjenjačkih mjesta istog ovlaštenog mjenjača, tada i s detaljnim opisom lokacije svakog mjenjačkog mjesta, kao i o imenu i prezimenu i adresi elektroničke pošte osobe ili osoba ovlaštenih da na pojedinom mjenjačkom mjestu obavljaju mjenjačke poslove u ime ovlaštenog mjenjača te o broju telefona ovlaštenog mjenjača.

(2) Ako ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove pomoću mjenjačkih automata, obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i podatak o adresama, kao i detaljnim opisima lokacija na kojima ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove pomoću mjenjačkih automata te adresi i lokaciji računala s kojim je mjenjački automat povezan.

(3) Uz podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ovlašteni mjenjač dužan je Financijskom inspektoratu dostaviti i podatke o kalendarskom razdoblju u kalendarskoj godini tijekom kojeg obavlja mjenjačke poslove na svakome mjenjačkom mjestu.

(4) Ovlašteni mjenjač dužan je Financijskom inspektoratu dostaviti podatke iz stavaka 1. do 3. ovoga članka u roku od 15 dana nakon isteka kalendarskog mjeseca u kojem je upisan u registar ovlaštenih mjenjača iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Ovlašteni mjenjač dužan je u roku od 15 dana od nastupanja promjene Financijski inspektorat obavijestiti i o svim izmjenama podataka iz stavaka 1. do 3. ovoga članka, kao i o svakom novom mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu i/ili računalu s kojim je taj mjenjački automat povezan.

(6) Ovlašteni mjenjač dužan je primjenom certificiranog programa i sa sadržajem utvrđenim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona sastavljati sljedeća obvezna izvješća za potrebe nadzora nadzornog tijela: Blagajnički dnevnik za evidentiranje transakcija, Obračun dnevne blagajne – stanje blagajničkog dnevnika, Dnevnik otkupa strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu, Dnevnik prodaje strane gotovine, Specifikaciju strane gotovine i čekova koji glase na stranu valutu, Pregled radnih dana tijekom kojih je ovlašteni mjenjač primjenjivao dvije tečajne liste, Pregled tečajnih lista na kojima je istovrsni tečaj bilo koje valute odstupao od tečaja iste valute na prethodnoj tečajnoj listi za više od 1 %, Izvješće o broju ispisivanja iste potvrde o mjenjačkom poslu te Izvješće o stanju gotovine i čekova koji glase na stranu valutu u blagajni.

(7) Ovlašteni mjenjač dužan je na svakom mjenjačkom mjestu, a ako mjenjačke poslove obavlja samo pomoću mjenjačkog automata onda u sjedištu ovlaštenog mjenjača, imati sljedeću dokumentaciju te ovlaštenoj osobi nadzornog tijela omogućiti uvid u tu dokumentaciju:

1. presliku ugovora o korištenju certificiranoga programa i potvrde o autentičnosti ugrađenoga certificiranoga programa

2. tečajne liste, potvrde o mjenjačkom poslu i potvrde o storniranju mjenjačkog posla i izvješća iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona te obvezna izvješća iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona, na mediju za automatsku obradu podataka za tekuću godinu i za dvije prethodne kalendarske godine te na elektromagnetskoj/digitalnoj vanjskoj memoriji za tekuću godinu i za dvije prethodne kalendarske godine

3. dokumentaciju u vezi s uplatama i isplatama gotovog novca eura i stranog gotovog novca koje nisu mjenjački posao ovlaštenoga mjenjača, za tekuću godinu i za dvije prethodne kalendarske godine.

(8) Ovlašteni mjenjač dužan je ovlaštenoj osobi Financijskog inspektorata omogućiti obavljanje nadzora ili službene radnje.

DIO ČETVRTI
KONTROLE GOTOVINE

Kontrole gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu

Članak 24.

(1) Fizičke osobe koje u Republiku Hrvatsku ulaze iz druge države članice ili iz Republike Hrvatske izlaze u drugu državu članicu, ili su u Republiku Hrvatsku ušle iz druge države članice dužne su na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika ili policijskog službenika prijaviti gotovinu koju nose u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više u pisanom obliku na obrascu za prijavu koji sadržava podatke iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672.

(2) Obveza prijave iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati ispunjenom ako su dani podaci netočni ili nepotpuni ili ako gotovina nije stavljena na raspolaganje za kontrolu.

Članak 25.

(1) Ako se gotovina bez pratnje u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika, pošiljatelj ili primatelj gotovine ili njihov zastupnik, ovisno o slučaju, dužan je podnijeti prijavu u smislu objavljivanja u roku od 30 dana putem obrasca koji sadržava podatke iz članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672.

(2) Ovlašteni carinski službenici mogu zadržati gotovinu iz stavka 1. ovoga članka sve dok pošiljatelj, primatelj ili njihov zastupnik ne podnese prijavu u smislu objavljivanja.

(3) Obveza objavljivanja iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se ispunjenom ako prijava nije podnesena prije isteka roka, ako su dane informacije netočne ili nepotpune ili ako se gotovina ne stavi na raspolaganje radi kontrole.

Privremeno zadržavanje gotovine

Članak 26.

(1) Carinska uprava privremeno će zadržati gotovinu ako:

1. nije ispunjena obveza prijave gotovine u pratnji iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1672

2. nije ispunjena obveza objavljivanja gotovine bez pratnje iz članka 4. Uredbe (EU) 2018/1672

3. nije ispunjena obveza prijave gotovine iz članka 24. ovoga Zakona

4. nije ispunjena obveza prijave gotovine iz članka 25. ovoga Zakona

5. postoje naznake da je gotovina, neovisno o iznosu, povezana s kriminalnom aktivnošću.

(2) O privremenom zadržavanju gotovine iz stavka 1. ovoga članka Carinska uprava donosi rješenje sukladno odredbama zakona kojim se uređuje prekršajni postupak na razdoblje privremenog zadržavanja koje ne može biti duže od 30 dana.

(3) Nakon što provede temeljitu procjenu nužnosti i proporcionalnosti mjere dodatnog privremenog zadržavanja, Carinska uprava može rješenjem produžiti razdoblje privremenog zadržavanja iz stavka 2. ovoga članka na ukupno 90 dana.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka žalba se izjavljuje u roku od tri dana od dana dostave rješenja.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

(6) Po žalbi na rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka u drugom stupnju odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(7) Kada povrat privremeno zadržane gotovine nije moguć, istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o povratu gotovine privremeno zadržana gotovina postaje prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

DIO PETI IZVJEŠĆIVANJE HRVATSKE NARODNE BANKE O POSLOVIMA S INOZEMSTVOM

Obveznici izvješćivanja o poslovima s inozemstvom

Članak 27.

(1) Referentnu izvještajnu populaciju za izvješćivanje Hrvatske narodne banke o poslovima s inozemstvom čini:

1. rezident koji sklapa posao s inozemstvom
2. rezident koji za sklapanje posla drugog rezidenta s inozemstvom sazna u obavljanju svoje službe ili poslovne djelatnosti
3. rezident kojeg Hrvatska narodna banka odabere u statistički uzorak radi izvješćivanja o određenoj vrsti posla s inozemstvom.

(2) Hrvatska narodna banka, u okviru iz stavka 1. ovoga članka, određuje konkretne izvještajne zahtjeve za svaku vrstu posla s inozemstvom, kao i obveznike tog izvješćivanja, uzimajući u obzir nužnost prikupljanja podataka o poslu s inozemstvom za provedbu statističke aktivnosti izrade platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja u skladu sa Strategijom razvitka službene statistike Republike Hrvatske, Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

Način izvješćivanja o poslovima s inozemstvom

Članak 28.

(1) Obveznik izvješćivanja o poslu s inozemstvom dužan je Hrvatskoj narodnoj banci podnijeti izvješće o poslu s inozemstvom u sadržaju, formatu i roku određenom podzakonskim propisom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Hrvatska narodna banka donosi podzakonski propis o prikupljanju podataka za potrebe statistike odnosa s inozemstvom kojim pobliže uređuje sadržaj izvještajnog zahtjeva za pojedini posao s inozemstvom te propisuje obveznike izvješćivanja iz referentne izvještajne populacije iz članka 27. ovoga Zakona, kao i format i rok za dostavu propisanih izvješća.

DIO ŠESTI NADZOR, SURADNJA I OBAVJEŠĆIVANJE NADLEŽNIH TIJELA

Nadležnost Financijskog inspektorata

Članak 29.

(1) Financijski inspektorat nadzire primjenu i provedbu ovoga Zakona te poslovanje rezidenata i nerezidenata kada svoju gospodar-

sku ili drugu djelatnost obavljaju na teritoriju Republike Hrvatske, osim nadzora provedbe Uredbe (EU) 2018/1672 i provedbe kontrola gotovine iz članaka 24. i 25. ovoga Zakona.

(2) Rezidenti i nerezidenti iz stavka 1. ovoga članka moraju ovlaštenoj osobi Financijskog inspektorata omogućiti nesmetano obavljanje inspeksijskog nadzora i uvid u poslovanje te joj, na njezin zahtjev, dati na raspolaganje ili dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i podatke i za djelatnost koju rezident obavlja u inozemstvu.

Suradnja Hrvatske narodne banke i Financijskog inspektorata te povjerljivost podataka

Članak 30.

(1) Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat međusobno razmjenjuju informacije potrebne za odlučivanje o odobrenjima za obavljanje mjenjačkih poslova, informacije vezane za izvješćivanje obveznika o poslu s inozemstvom u opsegu iz stavka 2. ovoga članka, informacije za nadzor poslovanja ovlaštenih mjenjača i proizvođača certificiranog programa te druge informacije važne za rad drugog tijela.

(2) Dostavljanje podataka Financijskom inspektoratu o tome je li obveznik ispunio obvezu izvješćivanja Hrvatske narodne banke iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona u svrhu nadzora te obveze ne smatra se odavanjem tajne propisane posebnim propisom.

(3) Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat mogu sporazumno uređiti sadržaj i način međusobnog obavještavanja.

(4) Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat dužni su čuvati tajnost svih podataka koje su saznali obavljajući svoje ovlasti i dužnosti na temelju ovoga Zakona te ih ne smiju otkriti drugim osobama i tijelima.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, sljedeće davanje podataka u vezi s mjenjačkim poslovanjem i postupanjem proizvođača certificiranog programa nije povreda čuvanja tajnosti:

1. davanje podataka u agregiranom obliku iz kojih nije moguće utvrditi osobne ili poslovne podatke
2. razmjena i davanje podataka u slučajevima i na način predviđen ovim Zakonom

3. dostavljanje podataka za potrebe provođenja kaznenog postupka ili postupka koji mu prethodi, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminaliteta, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ili Ministarstvo unutarnjih poslova, ako mu je to pisanim putem naložilo Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ili to pisanim putem zatraži tijelo iz druge države članice ovlašteno u kaznenom postupku

4. razmjenjivanje podataka u skladu s drugim zakonima
5. razmjenjivanje podataka u skladu s pravnim aktima Europske unije.

(6) Odredbe stavka 4. ovoga članka odnose se i na sve fizičke osobe koje u bilo kojem svojstvu rade ili su radile u nadležnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka te na revizore i stručne osobe koje obavljaju ili su obavljale poslove po nalogu tih nadležnih tijela.

(7) Sve osobe, tijela i njihovi zaposlenici koji su na temelju stavka 5. točaka 2., 3. i 4. ovoga članka primili podatke iz stavka 4. ovoga članka dužni su njima se koristiti isključivo u svrhu za koju su dani te ih ne smiju priopćiti ili učiniti dostupnima trećim osobama, osim u slučajevima propisanim zakonom.

Nadležnost za kontrole gotovine

Članak 31.

(1) Tijelo nadležno za provedbu Uredbe (EU) 2018/1672 i za provedbu kontrola gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu iz članka 24. i 25. ovoga Zakona je Carinska uprava.

(2) Carinska uprava ovlaštena je tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje propisane člancima 41. do 45. ovoga Zakona.

(3) Obrasci za prijavu gotovine iz članka 3. stavka 3. i članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1672 te Obrasci za prijavu gotovine iz članka 24. i 25. ovoga Zakona dostupni su u carinskim uredima i objavljeni na internetskim stranicama Carinske uprave.

(4) Kontrolu gotovine u pratnji iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i policijski službenici ako to dopuštaju sigurnosni razlozi te zbog ekonomičnosti, a Vlada Republike Hrvatske uredbom uređuje postupanja policijskih službenika.

(5) Kada kontrolu gotovine obavljaju policijski službenici, ovlašteni carinski službenici daju im upute i pružaju stručnu pomoć.

Evidencija, razmjena i čuvanje podataka Carinske uprave

Članak 32.

(1) Carinska uprava vodi i upravlja evidencijama podataka prikupljenih u skladu s člancima 3. i 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6. Uredbe (EU) 2018/1672 u skladu s tehničkim pravilima iz članka 16. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2018/1672.

(2) Carinska uprava evidentira podatke o prijenosu gotovine iz članka 24. i 25. i članka 26. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

(3) Carinska uprava obvezna je o prikupljenim podacima o prijenosu gotovine iz članka 24. i 25. ovoga Zakona obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca najkasnije u roku od tri dana od dana prijensa gotovine.

(4) Carinska uprava obvezna je o prikupljenim podacima o prijenosu gotovine iz članka 26. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona za koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, neovisno o iznosu, obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca najkasnije prvi sljedeći radni dan od dana prijensa gotovine.

(5) Carinska uprava evidenciju podataka o prijenosu gotovine iz članka 24. i 25. ovoga Zakona i prijenu gotovine iz članka 26. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona za koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, neovisno o iznosu, čuva pet godina od dana prikupljanja te se to razdoblje može dodatno produljiti na tri godine ako:

1. Ured za sprječavanje pranja novca, nakon što je proveo temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg čuvanja i ako smatra da je to opravdano za potrebe izvršavanja njegovih zadaća u pogledu borbe protiv pranja novca ili financiranja terorizma, utvrdi da je daljnje čuvanje nužno ili

2. nadležna tijela, nakon što su provela temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg čuvanja podataka i ako smatraju da je opravdano za potrebe izvršavanja njihovih zadaća u pogledu provođenja učinkovitih kontrola u vezi s obvezom prijavljivanja gotovine, utvrde da je daljnje čuvanje nužno.

(6) Istekom rokova iz stavka 5. ovoga članka osobni podaci i informacije prikupljeni u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka brišu se, a dokumentacija uništava u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

DIO SEDMI
PREKRŠAJNE ODREDBE*Financijski prekršaji*

Članak 33.

Prekršaji propisani ovim Zakonom smatraju se prekršajima iz područja financija.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka

Članak 34.

Prekršajni postupak u prvom stupnju za prekršaje propisane ovim Zakonom vodi Financijski inspektorat, osim za prekršaje iz područja primjene Uredbe (EU) 2018/1672 i kontrole gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu za koje prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Carinska uprava.

Teški prekršaji ovlaštenog mjenjača

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7000,00 do 70.000,00 eura kaznit će se ovlašteni mjenjač:

1. ako protivno članku 9. stavku 5. ovoga Zakona certificiranim programom ne evidentira svaki obavljani mjenjački posao ili svaki stornirani mjenjački posao ili svaku promjenu stanja u blagajni na mjenjačkom mjestu ili u mjenjačkom automatu (članak 9. stavak 5.)

2. ako ovlaštenoj osobi Financijskog inspektorata ne dopusti nadzor ili je spriječi u obavljanju službene radnje (članak 23. stavak 8.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 7000,00 eura i odgovorna osoba ovlaštenog mjenjača iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka tijelo nadležno za vođenje prekršajnog postupka može, uz novčanu kaznu, izreći i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja mjenjačkih poslova u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

(4) Strana gotovina i gotovina u eurima koja je predmet prekršaja iz stavka 1. točke 1. ovoga članka oduzet će se odlukom o prekršaju u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prekršaji ovlaštenog mjenjača

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se ovlašteni mjenjač:

1. ako obavlja mjenjačke poslove koji nisu propisani člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona (članak 9. stavak 1.)

2. ako protivno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona obavlja mjenjačke poslove, a ta djelatnost nije upisana u sudski registar ili obrtni registar (članak 9. stavak 2.)

3. ako mjenjačke poslove obavlja protivno članku 9. stavku 8. ovoga Zakona (članak 9. stavak 8.)

4. ako protivno članku 10. stavku 1. ovoga Zakona pri sklapanju mjenjačkog posla ne primijeni tečaj s tečajne liste objavljene na mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu (članak 10. stavak 1.)

5. ako protivno članku 10. stavku 2. ovoga Zakona tijekom jednog radnog dana više od jednom izmijeni tečajnu listu na mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu (članak 10. stavak 2.)

6. ako protivno članku 10. stavku 3. ovoga Zakona naplati naknadu za mjenjački posao obavljen pomoću mjenjačkog automata (članak 10. stavak 3.)

7. ako protivno članku 10. stavku 4. ovoga Zakona stranki prije izvršenja svoje činidbe kod mjenjačkog posla na mjenjačkom mjestu ne preda potvrdu o mjenjačkom poslu sa sadržajem propisanim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 10. stavak 4.)

8. ako protivno članku 10. stavku 5. ne stornira mjenjački posao na mjenjačkom mjestu nakon odustanka stranke (članak 10. stavak 5.)

9. ako protivno članku 10. stavku 6. ovoga Zakona stranki ne izda potvrdu o storniranju mjenjačkog posla sa sadržajem propisanim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 10. stavak 6.)

10. ako protivno članku 10. stavku 7. ovoga Zakona ne koristi certificirani program za izradu ili objavu podataka o tečaju ili naknadi ili potvrde o mjenjačkom poslu ili storniranju mjenjačkog posla (članak 10. stavak 7.)

11. ako na mjenjačkom mjestu nema istaknut natpis »Mjenjačnica« u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 1. ovoga Zakona ili nema istaknutu važeću tečajnu listu u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 2. ovoga Zakona ili ako nema istaknutu informaciju o naknadi koju naplaćuje za mjenjački posao u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 3. ovoga Zakona ili ako nema istaknutu obavijest: »Ovlašteni mjenjač dužan je stranki izdati potvrdu o mjenjačkom poslu, a stranka nakon uvida u potvrdu ima pravo odustati od mjenjačkog posla.«, u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 4. ovoga Zakona (članak 11. stavak 2.)

12. ako protivno članku 11. stavku 3. ovoga Zakona natpis, informacije ili obavijest koje je dužan istaknuti na mjenjačkom mjestu u skladu s člankom 11. stavkom 2. ovoga Zakona nisu postavljene na lako uočljivom mjestu ili na način jasno vidljiv strankama ili na hrvatskom i engleskom jeziku (članak 11. stavak 3.)

13. ako protivno članku 11. stavku 4. ovoga Zakona na tečajnoj listi iz članka 11. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona najpovoljniji prodajni tečaj ovlaštenog mjenjača za stranu valutu nije manji od njegova najpovoljnijega kupovnog tečaja za istu valutu (članak 11. stavak 4.)

14. ako ne iskazuje naknadu za mjenjački posao obavljen na mjenjačkom mjestu na način propisan člankom 11. stavkom 5. ovoga Zakona (članak 11. stavak 5.)

15. ako protivno članku 11. stavku 6. ovoga Zakona naknada za mjenjački posao koju iskazuje u apsolutnom iznosu nije jednaka za sve valute ili ako se naknada koju iskazuje u postotku od vrijednosti mjenjačkog posla razlikuje i u odnosu na neki drugi faktor osim valute za koju se izračunava (članak 11. stavak 6.)

16. ako protivno članku 11. stavku 7. ovoga Zakona ne omogućiti daljinsko povezivanje svih računala na svim svojim drugim mjenjačkim mjestima (članak 11. stavak 7.)

17. ako protivno članku 11. stavku 8. ovoga Zakona ne omogućiti da su podaci za pristupanje računalima na drugim mjenjačkim mjestima pohranjeni na svakom mjenjačkom mjestu tog ovlaštenog mjenjača (članak 11. stavak 8.)

18. ako protivno članku 11. stavku 9. ovoga Zakona ne omogućiti na svakom svom mjenjačkom mjestu ispis izvješća iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona ili obveznog izvješća iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona s tog i svih svojih drugih mjenjačkih mjesta (članak 11. stavak 9.)

19. ako protivno članku 11. stavku 11. ovoga Zakona, u slučaju prijenosa strane gotovine iz stavka 10. istoga članka, mjenjačko mje-

sto koje prima stranu gotovinu nema s pomoću certificiranog programa izrađen i ispisan dokument koji se odnosi na isplatu strane gotovine na mjenjačkom mjestu s kojeg se strana gotovina prenosi ili ako ispisani dokument nije potpisala osoba koja obavlja mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu s kojeg se strana gotovina prenosi (članak 11. stavak 11.)

20. ako protivno članku 11. stavku 12. ovoga Zakona na mjenjačkom mjestu koje prima stranu gotovinu od drugoga mjenjačkog mjesta ne evidentira eursku protuvrijednost strane gotovine certificiranim programom s pomoću transakcije koja je propisana podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona ili po temeljnom kupovnom tečaju koji se primjenjuje na mjenjačkom mjestu koje šalje stranu gotovinu, za dan kada je evidentirana isplata strane gotovine na mjenjačkom mjestu koje šalje stranu gotovinu (članak 11. stavak 12.)

21. ako protivno članku 11. stavku 13. ovoga Zakona, kao ovlašteni mjenjač koji se u istome poslovnom prostoru, osim mjenjačkom djelatnosti, bavi i drugim djelatnostima, a stranu gotovinu i čekove drži u trezoru, ne drži gotovinu i čekove koji proizlaze iz mjenjačke djelatnosti odvojeno od gotovine i čekova koji proizlaze iz obavljanja druge djelatnosti (članak 11. stavak 13.)

22. ako protivno članku 11. stavku 14. ovoga Zakona unutar mjenjačkog mjesta ima gotovinu ili čekove koji nisu evidentirani certificiranim programom ili za koje ne postoji odgovarajuća dokumentacija (članak 11. stavak 14.)

23. ako protivno članku 11. stavku 15. ovoga Zakona odgovorna osoba ovlaštenog mjenjača ili osoba koja obavlja mjenjačke poslove od vlastitog novca na mjenjačkom mjestu ima gotov novac različit od eura ili ako ima eure u iznosu višem od 150,00 eura (članak 11. stavak 15.)

24. ako protivno članku 12. stavku 1. ovoga Zakona na mjenjačkom automatu omogućiti obavljanje drugog mjenjačkog posla osim zamjene stranih novčanica za gotov novac eura ili ako omogućiti zamjenu stranih novčanica protuvrijednosti višoj od 300,00 eura po mjenjačkom poslu za gotov novac eura (članak 12. stavak 1.)

25. ako protivno članku 12. stavku 3. ovoga Zakona pri obavljanju mjenjačkog posla pomoću mjenjačkog automata primijeni povoljni kupovni tečaj (članak 12. stavak 3.)

26. ako protivno članku 12. stavku 4. ovoga Zakona na mjenjačkom automatu nema istaknut natpis »Mjenjačnica« u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 1. ovoga Zakona ili nema istaknutu važeću tečajnu listu u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom 2. ovoga zakona (članak 12. stavak 4.)

27. ako protivno članku 12. stavku 5. ovoga Zakona na mjenjačkom automatu nema istaknutu obavijest: »Ovlašteni mjenjač dužan je stranki izdati potvrdu o mjenjačkom poslu.« (članak 12. stavak 5.)

28. ako protivno članku 12. stavku 6. ovoga Zakona nakon obavljenog mjenjačkog posla na mjenjačkom automatu ne omogućiti izdavanje potvrde o mjenjačkom poslu sa sadržajem propisanim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 12. stavak 6.)

29. ako protivno članku 12. stavku 7. ovoga Zakona mrežno ne poveže mjenjački automat s računalom koje se nalazi na mjenjačkom mjestu ili u sjedištu ovlaštenog mjenjača, a u koje računalo je ugrađen certificirani program (članak 12. stavak 7.)

30. ako protivno članku 12. stavku 8. ovoga Zakona ne ispunjava sve tehničke zahtjeve za prijenos podataka između mjenjačkog automata s računalom u koje je ugrađen certificirani program propisane podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 12. stavak 8.)

31. ako protivno članku 18. stavku 1. ovoga Zakona ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o promjeni svog pravnog oblika, tvrtke, sjedišta ili poslovne adrese u roku od osam dana od dana upisa promjene u sudski registar ili obrtni registar ili drugi odgovarajući registar (članak 18. stavak 1.)

32. ako protivno članku 18. stavku 2. ovoga Zakona ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o promjenama u odnosu na osobe iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona u roku od osam dana od nastanka promjene ili ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci dokaz o ispunjavanju dobrog ugleda tih osoba u skladu s odredbama članka 14. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (članak 18. stavak 2.)

33. ako protivno članku 18. stavku 8. ovoga Zakona na zahtjev Hrvatske narodne banke ne dostavi informacije i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona u roku koji odredi Hrvatska narodna banka (članak 18. stavak 8.)

34. ako protivno članku 21. stavku 1. ovoga Zakona u roku ne izradi ili ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci Izvješće o kupnji odnosno prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu ili ako ga ne dostavi u formatu ili sadržaju propisanom podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 21. stavak 1.)

35. ako Financijskom inspektoratu ne dostavi sve propisane podatke u skladu s člankom 23. stavcima 1. do 3. ovoga Zakona ili ako te podatke ne dostavi u roku iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona (članak 23. stavci 1. do 4.)

36. ako protivno članku 23. stavku 5. ovoga Zakona ne obavijesti Financijski inspektorat o izmjenama podataka iz članka 23. stavka 1. do 3. ovoga Zakona ili o svakom novom mjenjačkom mjestu ili mjenjačkom automatu i/ili računalu s kojim je taj mjenjački automat povezan ili ako te podatke ne dostavi u roku iz članka 23. stavka 5. ovoga Zakona (članak 23. stavci 1. do 5.)

37. ako protivno članku 23. stavku 6. ovoga Zakona primjenom certificiranog programa ili sa sadržajem utvrđenim podzakonskim propisom iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona ne sastavi koje od obveznih izvješća za potrebe nadzora nadzornog tijela iz članka 23. stavka 6. ovoga Zakona (članak 23. stavak 6.)

38. ako protivno članku 23. stavku 7. ovoga Zakona na svakom mjenjačkom mjestu, a ako mjenjačke poslove obavlja samo pomoću mjenjačkog automata, onda u sjedištu ovlaštenog mjenjača nema dokumentaciju propisanu člankom 23. stavkom 7. ovoga Zakona ili ako ne omogući ovlaštenoj osobi nadzornog tijela uvid u dokumentaciju propisanu člankom 23. stavkom 7. ovoga Zakona (članak 23. stavak 7.)

39. ako protivno članku 50. stavku 3. ovoga Zakona koristi računalni program za koji je certifikat Hrvatske narodne banke preostao važiti prema članku 50. stavku 1. ovoga Zakona (članak 50. stavak 3.)

40. ako protivno članku 53. stavku 1. ovoga Zakona do stupanja na snagu podzakonskog propisa iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona postupi protivno Odluci o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.) (članak 53. stavak 1.)

41. ako protivno članku 54. stavku 1. ovoga Zakona ne dostavi banci, s kojom je u mjesecu koji prethodi stupanju na snagu ovoga Zakona imao sklopljen ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, za svako svoje mjenjačko mjesto i mjenjački automat koji je predmet ugovora posljednje Izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu za kalendarski mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je stupio na snagu ovaj Zakon, sa

sadržajem iz Priloga br. 3 Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 54. stavak 1.)

42. ako protivno članku 54. stavku 3. ovoga Zakona, za razdoblje od kalendarskog mjeseca u kojem stupa na snagu ovaj Zakon pa do isteka kalendarskog tromjesečja u kojem stupa na snagu podzakonski propis iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona, ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci Izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu za svaki kalendarski mjesec u tom razdoblju za sva svoja mjenjačka mjesta i mjenjački automat, sa sadržajem iz Priloga br. 3 Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u XML formatu, u skladu s XSD shemom iz članka 44. Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u roku od 15 dana od isteka kalendarskog mjeseca na koji se odnosi to izvješće (članak 54. stavak 3.)

43. ako protivno članku 54. stavku 4. ovoga Zakona ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci prvo izvješće iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona za kalendarsko tromjesečje koje slijedi iza kalendarskog tromjesečja u kojem je stupio na snagu podzakonski propis iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona (članak 54. stavak 4.)

44. ako protivno članku 54. stavku 5. ovoga Zakona ne dostavi Financijskom inspektoratu podatke iz članka 23. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona u roku od 15 dana od objave registra ovlaštenih mjenjača (članak 54. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se ovlašteni mjenjač iz članka 8. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona ako protivno članku 18. stavku 3. ovoga Zakona za promjenu koja se ne upisuje u sudski registar ne dostavi dokaz o toj promjeni.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se ovlašteni mjenjač iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona:

1. ako u roku od tri dana od dana podnošenja prijave ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o podnesenoj prijavi nadležnom upravnom tijelu za upis promjene u obrtni registar u skladu s člankom 18. stavkom 4. ovoga Zakona (članak 18. stavak 4.)

2. ako protivno članku 18. stavku 7. ovoga Zakona obavlja mjenjačke poslove nakon upisa promjene u obrtni registar iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona za koju nije podnesen zahtjev iz članka 18. stavka 5. ovoga Zakona (članak 18. stavak 7.).

(4) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 400,00 do 3000,00 eura i odgovorna osoba ovlaštenog mjenjača iz članka 8. stavka 1. točka 1. i 2. ovoga Zakona.

Prekršaji kreditne institucije

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 60.000,00 eura kaznit će se kreditna institucija:

1. ako protivno članku 9. stavku 6. ovoga Zakona odbije ovlaštenom mjenjaču otvoriti račun za plaćanje ili pružiti uslugu povezanu s tim računom na objektivan, nediskriminirajući i razmjeran način (članak 9. stavak 6.)

2. ako protivno članku 9. stavku 7. ovoga Zakona Hrvatskoj narodnoj banci ili Financijskom inspektoratu ne dostavi obavijest iz članka 9. stavka 7. ovoga Zakona s obrazloženjem (članak 9. stavak 7.)

3. ako protivno članku 54. stavku 2. ovoga Zakona ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci posljednje Zbirno izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu, koje su ostvarili ovlašteni mjenjači u kalendarskom mjesecu koji prethodi kalendarskom mjesecu u kojem je stupio na snagu ovaj Zakon, sa sadržajem iz članka 10. i Priloga br. 3A Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlašteni mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u XML formatu, u skladu s XSD shemom iz članka 45. iste Upute, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 54. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 do 6000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba iz uprave kreditne institucije.

Prekršaji proizvođača računalnog programa

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se proizvođač računalnog programa:

1. ako protivno članku 20. stavku 5. ovoga Zakona novi program, za koji nije ishodio certifikat Hrvatske narodne banke, nudi ovlaštenom mjenjaču ili takav program stavlja u pravni promet (članak 20. stavak 5.)

2. ako protivno članku 20. stavku 6. ovoga Zakona ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o promjeni pravnog oblika, tvrtke, sjedišta i poslovne adrese u roku od osam dana od dana upisa promjene u sudski odnosno obrtni registar (članak 20. stavak 6.)

3. ako protivno članku 20. stavku 7. ovoga Zakona za promjenu iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona koja se ne upisuje u sudski odnosno obrtni registar ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci dokaz o toj promjeni (članak 20. stavak 7.)

4. ako protivno članku 50. stavku 3. ovoga Zakona nudi ovlaštenom mjenjaču ili stavi u promet računalni program za koji je certifikat Hrvatske narodne banke prestao važiti prema članku 50. stavku 1. ovoga Zakona (članak 50. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 400,00 do 3000,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Teški prekršaji drugih osoba

Članak 39.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 132.720,00 eura kaznit će se za prekršaj rezident, pravna osoba ili obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ili fizička osoba:

1. ako protivno članku 5. ovoga Zakona u plaćanjima prema nerezidentu plati neistinitu tražbinu ili pružatelju platnih usluga izda nalog za plaćanje nerezidentu na temelju simuliranog ugovora ili lažne fakture ili sklopi ugovor s nerezidentom u kojemu nije navedena stvarna cijena (članak 5.)

2. ako obavlja mjenjačke poslove protivno članku 7. ovoga Zakona (članak 7.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 13.260,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Strana gotovina i gotovina u eurima koja je predmet prekršaja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka oduzet će se odlukom o prekršaju u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prekršaji drugih osoba

Članak 40.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost:

1. ako protivno članku 20. stavku 8. ovoga Zakona kao pravni sljednik proizvođača certificiranog programa ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o promjeni nositelja certifikata u roku od osam dana nakon nastupanja promjene (članak 20. stavak 8.)

2. ako protivno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona kao obveznik izvješćivanja o poslu s inozemstvom Hrvatskoj narodnoj banci ne podnese izvješće o poslu s inozemstvom u sadržaju, formatu ili roku određenom podzakonskim propisom iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona (članak 28. stavak 1.)

3. ako protivno članku 53. stavku 2. ovoga Zakona ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o poslu s inozemstvom u skladu s Odlukom o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja (»Narodne novine«, br. 103/12., 10/14., 45/15., 13/17. i 10/23.) (članak 53. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 400,00 do 3000,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 2. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 800,00 do 6600,00 eura kaznit će se fizička osoba.

Prekršaji iz područja primjene Uredbe (EU) 2018/1672 i kontrole gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu

Članak 41.

Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako pri ulasku u Europsku uniju preko Republike Hrvatske ili pri izlasku iz Europske unije preko Republike Hrvatske ne ispunji obvezu prijave Carinskoj upravi odnosno policijskom službeniku gotovine koju nosi u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više, u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu, ili ako da netočne ili nepotpune podatke ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 3. Uredbe (EU) 2018/1672).

Članak 42.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5300,00 do 53.080,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako kao pošiljatelj ili primatelj ili zastupnik pošiljatelja ili primatelja u roku od 30 dana od primitka zahtjeva Carinske uprave ne podnese prijavu u smislu objavljivanja gotovine u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više koja se unosi u Europsku uniju preko Republike Hrvatske ili iznosi iz Europske unije preko Republike Hrvatske, u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu, ako da netočne ili nepotpune podatke ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 4. Uredbe (EU) 2018/1672).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3310,00 do 33.180,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

Članak 43.

Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako pri ulasku ili nakon ulaska u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili pri izlasku iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika odnosno policijskog službenika, ne ispuni obvezu prijave gotovine koju nosi u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više, u pisanom obliku putem obrasca koji sadržava podatke iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672, ili ako da netočne ili nepotpune podatke ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 24. ovoga Zakona).

Članak 44.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5300,00 do 53.080,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako kao pošiljatelj ili primatelj ili zastupnik pošiljatelja ili primatelja u roku od 30 dana od primitka zahtjeva Carinske uprave ne podnese prijavu u smislu objavljivanja gotovine u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu, ili ako da netočne ili nepotpune podatke (članak 4. Uredbe (EU) 2018/1672) ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 25. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3310,00 do 33.180,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 13.260,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

Članak 45.

(1) Ako je vrijednost gotovine koja je predmet prekršaja 100.000,00 eura ili više ili ako je gotovina koja je predmet prekršaja bila skrivena ili ako je prekršaj počinjen na osobito drzak način, kaznit će se:

1. novčanom kaznom u iznosu do 265.440,00 eura pravna osoba ako počinji prekršaj iz članka 42. stavka 1. i članka 44. stavka 1. ovoga Zakona

2. novčanom kaznom u iznosu do 132.720,00 eura obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i fizička osoba ako počinji prekršaj iz članka 42. stavka 1. i članka 44. stavka 1. ovoga Zakona

3. novčanom kaznom u iznosu do 132.720,00 eura fizička osoba ako počinji prekršaj iz članaka 41. i 43. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu do 26.540,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 46.

(1) Izrečena novčana kazna za prekršaje iz članaka 41. do 45. ovoga Zakona mora biti niža od 60 % iznosa neprijavljene gotovine.

(2) Iznos novčane kazne i troškova prekršajnog postupka za prekršaje iz članaka 41. do 45. ovoga Zakona naplatit će se prisilno iz privremeno zadržane gotovine ako ne bude plaćen u roku koji je određen u odluci o prekršaju.

Članak 47.

(1) Financijski inspektorat i Carinska uprava, kada obavljaju nadzor, privremeno će, uz potvrdu, zadržati gotovinu u eurima i stranu gotovinu te gotovinu iz članka 26. ovoga Zakona, kao i dokumentaciju i druge predmete kojima je izvršen prekršaj, koji su rezultat prekršaja ili koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, prema propisima koji vrijede za prekršajni postupak.

(2) Privremeno zadržanu gotovinu nadzorna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su bez odgode, a najkasnije prvi sljedeći radni dan uplatiti na posebne račune Financijskog inspektorata i Carinske uprave.

Članak 48.

Ovlaštene osobe Financijskog inspektorata mogu pravnoj ili fizičkoj osobi privremeno ograničiti ili privremeno zabraniti obavljanje određene djelatnosti i prije započinjanja prekršajnog postupka, u skladu s odredbama propisa kojima se regulira postupanje Financijskog inspektorata Republike Hrvatske.

DIO OSMI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova izdana prije stupanja na snagu ovoga Zakona i objava registra ovlaštenih mjenjača

Članak 49.

(1) Odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova izdana do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi.

(2) Hrvatska narodna banka će u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona objaviti registar ovlaštenih mjenjača iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona u kojemu će biti upisani svi mjenjači ovlašteni u skladu sa Zakonom o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.).

Certifikati za računalne programe izdani prije stupanja na snagu ovoga Zakona i objava registra certificiranih programa

Članak 50.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti svi certifikati koje je Hrvatska narodna banka izdala u skladu sa Zakonom o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.), osim certifikata izdanih nakon 1. prosinca 2022.

(2) Hrvatska narodna banka će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona objaviti registar certificiranih programa iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona u koji će biti upisani svi računalni programi za koje je Hrvatska narodna banka nakon 1. prosinca 2022. izdala certifikat u skladu sa Zakonom o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.).

(3) Računalni program za koji je certifikat Hrvatske narodne banke prestao važiti prema stavku 1. ovoga članka proizvođač programa ne smije nuditi ovlaštenom mjenjaču ili stavljati u pravni promet, a ovlašteni mjenjač ne smije koristiti u svom mjenjačkom poslovanju.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona

Članak 51.

(1) Svi postupci za izdavanje odobrenja i certifikata koji su pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a na temelju Zakona o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.), dovršit će se prema odredbama Zakona o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.).

(2) Prekršajni postupci zbog prekršaja iz područja primjene Uredbe (EU) 2018/1672 i kontrole gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu koji su pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a na temelju Zakona o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.), dovršit će se prema odredbama Zakona o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.).

Podzakonski propisi

Članak 52.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 31. stavka 4. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka donijet će podzakonske propise iz članka 19. stavka 3. te članka 28. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Primjena važećih podzakonskih propisa

Članak 53.

(1) Odluka o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.) ostaje na snazi do stupanja na snagu podzakonskog propisa iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Odluka o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja (»Narodne novine«, br. 103/12., 10/14., 45/15., 13/17. i 10/23.) ostaje na snazi do stupanja na snagu podzakonskog propisa iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona.

Obveze u prijelaznom razdoblju

Članak 54.

(1) Ovlašteni mjenjač dužan je dostaviti banci, s kojom je u mjesecu koji prethodi stupanju na snagu ovoga Zakona imao sklopljen ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, za svako svoje mjenjačko mjesto i mjenjački automat koji je predmet ugovora, posljednje Izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu za kalendarski mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je stupio na snagu ovaj Zakon, sa sadržajem iz Priloga br. 3 Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Banka iz stavka 1. ovoga članka dužna je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci posljednje Zbirno izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu, koje su

ostvarili ovlaštene mjenjači u kalendarskom mjesecu koji prethodi kalendarskom mjesecu u kojem je stupio na snagu ovaj Zakon, sa sadržajem iz članka 10. i Priloga br. 3A Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u XML formatu, u skladu s XSD shemom iz članka 45. Upute za izradu zaštićenog programa, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ovlašteni mjenjač dužan je za razdoblje od kalendarskog mjeseca u kojem stupa na snagu ovaj Zakon pa do isteka kalendarskog tromjesečja u kojem stupa na snagu podzakonski propis iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci Izvješće o kupnjama i prodajama strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu za svaki kalendarski mjesec u tom razdoblju za sva mjenjačka mjesta i mjenjačke automate, sa sadržajem iz Priloga br. 3 Upute za izradu zaštićenog programa, koja je sastavni dio Odluke o uvjetima i načinu na koji ovlaštene mjenjači obavljaju mjenjačke poslove (»Narodne novine«, br. 85/19., 101/20., 68/22., 137/22. i 62/23.), u XML formatu, u skladu s XSD shemom iz članka 44. Upute za izradu zaštićenog programa, u roku od 15 dana od isteka kalendarskog mjeseca na koje se odnosi to Izvješće.

(4) Ovlašteni mjenjač dužan je dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci prvo izvješće u skladu s člankom 21. stavkom 1. ovoga Zakona za kalendarsko tromjesečje koje slijedi iza kalendarskog tromjesečja u kojem je stupio na snagu podzakonski propis iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Ovlašteni mjenjač kojeg je Hrvatska narodna banka upisala u registar ovlaštenih mjenjača u skladu s člankom 49. stavkom 2. ovoga Zakona dužan je dostaviti Financijskom inspektoratu podatke iz članka 23. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona u roku od 15 dana od objave registra.

Podzakonski propisi koji se stavljaju izvan snage

Članak 55.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona stavlja se izvan snage Naredba o vođenju nadzorne knjige o kapitalnim poslovima s inozemstvom (»Narodne novine«, br. 127/13.).

Prestanak važenja Zakona

Članak 56.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o deviznom poslovanju (»Narodne novine«, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10., 76/13., 52/21. i 141/22.).

Stupanje na snagu

Članak 57.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 9. stavka 1. točke 3., članka 11. stavaka 5. i 6. i članka 36. stavka 1. točaka 14. i 15. ovoga Zakona koje stupaju na snagu devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Klasa: 022-02/25-01/103

Zagreb, 6. ožujka 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE

307

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 18. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06 i 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića, za izniman doprinos hrvatskoj kulturi donacijom vrijedne zbirke djela najznačajnijih hrvatskih likovnih umjetnika Republici Hrvatskoj i gradu Zagrebu, odlikuju se

JELVA (Ivo) KVIZ

prof. dr. sc. BORIS (Emanuel) KVIZ.

Klasa: 060-03/26-14/01

Urbroj: 71-05-01/4-26-01

Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

308

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 18. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06 i 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića, za iznimno uspješna glazbena ostvarenja, te osobiti doprinos u promicanju hrvatske glazbene umjetnosti u Republici Hrvatskoj i svijetu, odlikuje se

KREŠIMIR (Tihomir) STRAŽANAC.

Klasa: 060-03/26-14/04

Urbroj: 71-05-01/4-26-01

Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

309

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 18. Zakona o odlikovanjima i priznanjima

Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, za osobite zasluge u unapređenju hrvatske povijesne znanosti te za iznimna postignuća na polju historiografije, odlikuje se

prof. dr. sc. NEVEN (Pero) BUDAK.

Klasa: 060-03/26-14/02

Urbroj: 71-05-01/4-26-01

Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

310

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 18. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, za osobite zasluge u razvitku strateških odnosa suradnje Republike Hrvatske i Kraljevine Španjolske na području istraživanja nuklearne fuzije između znanstvenih institucija dviju zemalja, odlikuje se

ÁNGEL IBARRA SÁNCHEZ.

Klasa: 060-03/26-14/03

Urbroj: 71-05-01/4-26-01

Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

311

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 21. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom hrvatskog pletera, za osobite zasluge u kulturnom razvoju Slavonije i Baranje kroz dugogodišnje pedagoško i humanitarno djelovanje, odlikuje se

DANIELA (Davor) TASLIDŽIĆ HERMAN.

Klasa: 060-03/26-17/01
Urbroj: 71-05-01/4-26-01
Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

312

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 21. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom hrvatskog pletera, za osobite zasluge u zaštiti prava i dobrobiti djece te njihovoj skrbi, u prigodi 50 godina institucionalnog djelovanja, odlikuje se

SONJA (Josip) BOROVIČAK.

Klasa: 060-03/26-17/02
Urbroj: 71-05-01/4-26-01
Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

313

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 21. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom hrvatskog pletera, za osobite zasluge i doprinos u uspostavi telekomunikacija Hrvatske sa svijetom tijekom Domovinskog rata, odlikuje se

TATJANA (Većeslav) HOLJEVAC.

Klasa: 060-03/26-17/03
Urbroj: 71-05-01/4-26-01
Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

314

Na temelju odredbe članka 98. stavka 1. podstavka 5. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 56/90, 135/97, 113/00,

28/01, 76/10 i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i odredbe članka 2., 3. i 21. Zakona o odlikovanjima i priznanjima Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 20/95, 57/06, 141/06 i 118/19), a na prijedlog Državnog povjereništva za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O DODJELI ODLIKOVANJA

Redom hrvatskog pletera, za značajan doprinos razvitku odnosa Republike Hrvatske i Republike Poljske te promicanju hrvatske kulture u Republici Poljskoj, odlikuje se

ROBERT WITOLD MAKŁOWICZ.

Klasa: 060-03/26-17/04
Urbroj: 71-05-01/4-26-01
Zagreb, 19. veljače 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

315

Na temelju članka 12. stavka 5., a u vezi s člankom 12. stavkom 1. točkom 1. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.) ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O PROSTORNOM I VREMENSKOM OGRANIČENJU OBAVLJANJA GOSPODARSKOG RIBOLOVA NA MORU OKRUŽUJUĆOM MREŽOM PLIVARICOM – SRDELAROM

I.

U točki IV. Odluke o prostornom i vremenskom ograničenju obavljanja gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom (»Narodne novine«, broj 16/26.) riječi: »31. ožujka 2026. u 12:00 sati« zamjenjuju se riječima: »30. travnja 2026. u 24:00 sata«.

II.

Ova Odluka stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 324-03/26-01/21
Urbroj: 525-12/718-26-3
Zagreb, 12. ožujka 2026.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

316

Na temelju članka 15. stavka 5. te članka 57. stavka 2. Zakona o sportu (»Narodne novine«, broj 141/22), uz prethodnu suglasnost ministra turizma i sporta, ministrica zdravstva donosi

PRAVILNIK O ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA SPORTAŠA

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način obavljanja zdravstvenog pregleda, specijalnost liječnika koji obavljaju zdravstveni pregled, rok, vrsta i opseg pregleda sportaša za pojedini sport, učenika i studenata koji sudjeluju u natjecanjima u sustavu školskog i akademskog sporta te organizacija medicinske pomoći u sportu, odnosno osiguranje sigurnosti i pružanje medicinske pomoći na sportskim natjecanjima.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika jednako se primjenjuju na sustav sporta, parasporta i sporta gluhih, osim kada je drukčije propisano ovim Pravilnikom.

Članak 4.

Pojmovi sportaš, sportska djelatnost, sportsko natjecanje i priprema, školski sport i akademski sport, sportski klub, sportski savez, sportska zajednica koriste se sukladno odredbama zakona kojim se uređuje sustav sporta.

Članak 5.

Pojam zdravstveni pregled sportaša odnosi se na zdravstveni pregled kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost sportaša za pojedini sport i dobnu skupinu.

DIO DRUGI NAČIN I ROKOVI OBAVLJANJA ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

Članak 6.

(1) Sportaš mora obaviti zdravstveni pregled najkasnije mjesec dana od dana početka bavljenja sportskom pripremom, odnosno najkasnije unutar mjesec dana od početka treninga mora posjedovati važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti sportaša izdano od strane nadležnog liječnika.

(2) Klasifikacija sportova sadrži popis sportova sukladno nomenklaturi sportova podijeljenih po statičkom i dinamičkom opterećenju tijekom sportske aktivnosti i sastavni je dio ovoga Pravilnika (Tablica – Prilog I).

(3) Zdravstveni pregledi sportaša za sportove pod klasifikacijom IB, IC, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB i IIIC iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se u razmaku od 12 mjeseci, sukladno ovom Pravilniku te važećim smjernicama koje donosi Hrvatsko društvo za sportsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora.

(4) Zdravstveni pregledi sportaša za sportove pod klasifikacijom IA iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se u razmaku od 24 mjeseca.

(5) Zdravstveni pregledi parasportaša za sportove pod klasifikacijom IA iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se u razmaku od 12 mjeseci.

(6) Iznimno od stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka zdravstveni pregled sportaša može biti određen i u roku kraćem od propisanog, ako nadležni liječnik utvrdi da to zahtijeva zdravstveno stanje sportaša i/ili trenutni režim treninga i natjecanja ili je isto propisano od strane nadležnog nacionalnog sportskog saveza.

(7) Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti izdano za određeni sport unutar klasifikacija IB, IC, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB i IIIC važeće je za sve ostale sportove unutar navedenih klasifikacija, kao i za sportove unutar klasifikacije IA za koje u tom slučaju vrijedi rok od 24 mjeseca od dana obavljenog pregleda, s iznimkom kraćeg roka iz stavka 6. ovoga članka.

(8) Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti izdano za određeni sport unutar klasifikacije IA važeće je za sve ostale sportove unutar navedene klasifikacije.

(9) Ako sportaš kojemu je izdano uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za sport unutar klasifikacije IA u roku šest mjeseci od dana izdavanja navedenog uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti prelazi u sport unutar klasifikacija C, dužan je prije početka sudjelovanja u treningu i natjecanju u navedenom sportu klasifikacije C obaviti razlikovne pretrage za izdavanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za sport unutar navedene klasifikacije.

(10) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka nakon razlikovne pretrage uvjerenje vrijedi 12 mjeseci od dana izdavanja, osim ako nije određen kraći rok iz stavka 6. ovoga članka.

(11) Ako sportaš kojemu je izdano uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za sport unutar klasifikacije IA nakon isteka roka od šest mjeseci od izdavanja navedenog uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti prelazi u sport unutar klasifikacija IB, IC, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB i IIIC, dužan je prije početka sudjelovanja u treningu i natjecanju u sportu klasifikacije IB, IC, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB i IIIC obaviti zdravstveni pregled za izdavanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za sport unutar klasifikacija IB, IC, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB i IIIC.

(12) Način i rokovi pregleda po sportovima iz ovoga članka vrijede i za preglede učenika i studenata koji sudjeluju u natjecanjima u sustavu školskog i akademskog sporta po sportovima.

DIO TREĆI SPECIJALNOST LIJEČNIKA KOJI OBAVLJAJU ZDRAVSTVENI PREGLED

Članak 7.

(1) Zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i sporta, specijalističke ordinacije sportske medicine i specijalističke ordinacije medicine rada i sporta moraju zadovoljiti posebne propise u odnosu na prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremu, a na temelju odredbi pravilnika kojima se uređuju normativi i standardi za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

(2) Tim koji obavlja zdravstvenu zaštitu sportaša čine:

- doktor medicine specijalist medicine rada i sporta
- prvostupnik sestrinstva ili medicinska sestra/medicinski tehničar.

(3) Tim zdravstvene zaštite sportaša može imati u skrbi najviše 5000 sportaša.

(4) Doktor medicine specijalisti školske medicine obavljaju preglede za učenike koji sudjeluju u natjecanjima u sustavu školskog sporta.

(5) Tim iz stavka 2. ovoga članka obavlja preglede za studente koji sudjeluju u natjecanjima u sustavu akademskog sporta.

(6) Ukoliko učenik koji sudjeluje u natjecanjima u sustavu školskoga sporta ima važeći pregled za pojedini sport obavljen u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu koja obavljaju djelatnost medicine rada i sporta ili u specijalističkoj ordinaciji sportske medicine i specijalističkoj ordinaciji medicine rada i sporta iz stavka 1. ovoga članka, isti mu vrijedi i za natjecanja u sustavu školskoga sporta.

DIO ČETVRTI

VRSTA I OPSEG PREGLEDA SPORTAŠA ZA POJEDINI SPORT, UČENIKA I STUDENATA KOJI SUDJELUJU U NATJECANJIMA U SUSTAVU ŠKOLSKOG I AKADEMSKOG SPORTA

Članak 8.

Vrste zdravstvenih pregleda kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost sportaša natjecatelja su:

– prethodni pregled – zdravstveni pregled koji se obavlja prije početka sudjelovanja u treningu kao dijelu sportske pripreme i natjecanju u određenom sportu

– periodični pregled – zdravstveni pregled koji se od zadnjeg zdravstvenog pregleda obavlja u periodu propisanom člankom 6. ovoga Pravilnika

– izvanredni pregled – zdravstveni pregled koji se obavlja u roku kraćem od periodičnog pregleda, sukladno odluci nadležnog doktora medicine koji obavlja zdravstvenu zaštitu sportaša u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu koja obavljaju djelatnost medicine rada i sporta ili u specijalističkoj ordinaciji sportske medicine i specijalističkoj ordinaciji medicine rada i sporta iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika u sljedećim slučajevima:

a) kada je nakon obavljenog prethodnog ili periodičnog pregleda određen kraći rok valjanosti Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti

b) poslije privremene nesposobnosti koja je trajala više od 14 dana (obaveza javljanja sportaša, sportskog kluba ili nadležnog sportskog saveza ili sportske zajednice na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji šalju sportaša na izvanredni pregled)

c) na zahtjev sportskog kluba, sportskog saveza, odnosno trenera, zbog neobjašnjivog gubitka prethodnih funkcionalnih sposobnosti, učestalih ozljeda, sumnje na uporabu nedozvoljenih sredstava i metoda, zbog provjere spola sportaša ili drugih stanja koja bi upućivala na promjenu zdravstvenog stanja

d) po obavijesti izabranog doktora medicine u djelatnosti obiteljske medicine, izabranog doktora medicine u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece, izabranog doktora medicine u djelatnosti zdravstvene zaštite žena i izabranog doktora dentalne medicine u djelatnosti dentalne medicine o promjeni zdravstvenog stanja koje bi moglo utjecati na zdravstvenu sposobnost za sudjelovanje u sportskoj pripremi i natjecanju

e) kada je trenutačno zdravstveno stanje povezano s povećanim rizikom bavljenja određenim sportom

f) na osobni zahtjev.

– kontrolni pregled – zdravstveni pregled koji se obavlja sukladno procjeni i indikaciji nadležnog doktora medicine specijaliste medicine rada i sporta ili specijaliste školske medicine koji utvrđuje zdravstvenu sposobnost sportaša.

Članak 9.

(1) Zdravstveni pregled maloljetnika obavlja se uz prisustvo roditelja/zakonskog zastupnika, skrbnika i/ili uz potpisanu izjavu o pristanku obavljanja liječničkog pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportaša, koja je sastavni dio dokumentacije zdravstvenog pregleda.

(2) Obrazac Izjave roditelja/zakonskog zastupnika ili skrbnika o pristanku obavljanja liječničkog pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti maloljetnog sportaša je sastavni dio ovoga Pravilnika (Izjava – Prilog IV).

(3) Sportaš je na zdravstveni pregled obavezan dostaviti svu medicinsku dokumentaciju potrebnu za potpuni uvid u njegovo zdravstveno stanje.

Opseg zdravstvenog pregleda sportaša

Članak 10.

(1) Minimalni opseg pregleda kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost sportaša obuhvaća:

– ispis kartona izabranog liječnika obiteljske medicine ili pedijatra /uvid u CEZIH sustav/potvrda izabranog liječnika obiteljske medicine ili pedijatra

– popunjen Obrazac zdravstvenog upitnika za sportaša koji je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac – Prilog II)

– anamneza: obiteljska, osobna, socijalna i sportska anamneza (obavezno je utvrditi navedeni podatak kod sportova s oznakom *+ u Tablici 1)

– antropometrija (visina; težina; postotak masnog tkiva)

– klinički pregled (po organskim sustavima)

– 12-kanalni EKG uz procjenu rizika iznenadne srčane smrti prema Seattle kriterijima

– mjerenje krvnog tlaka

– KKS, jetreni enzimi (AST, ALT, GGT), urea i kreatinin, GUK, urin, serumsko željezo (Fe) i TSH u svih sportašica generativne dobi te za sportaše sportova klasifikacije C (visoka razina dinamičkog opterećenja, Tablica 1 u prilogu Pravilnika)

– spirometrija

– ergometrija za sportaše veterane kada se na temelju anamnestičkih podataka i kardioloških tablica za procjenu srčanožilnog rizika utvrdi medicinska indikacija

– prošireni opseg i sadržaj pregleda i funkcionalne dijagnostike prema sportu, razini opterećenja u treningu i natjecanju, sukladan važećim smjernicama koje donosi Hrvatsko društvo za sportsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora.

(2) Nalazi zdravstvenog pregleda upisuju se u obrazac zdravstvenog kartona koji je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac – Prilog III).

(3) U slučaju potrebe za proširenim opsegom pregleda i dodatnom dijagnostičkom obradom koju indicira doktor medicine iz članka 7. ovoga Pravilnika, posebnih zahtjeva sporta ili pravilnika nacionalnog sportskog saveza, provode se dodatne dijagnostičke pretrage.

(4) Za sve dodatne dijagnostičke pretrage koje pravna osoba iz članka 7. ovoga Pravilnika nema u svojoj djelatnosti i/ili ako je potrebno dodatno konzilijarno-specijalističko mišljenje, sportaš se upućuje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, te se po obavljenim dijagnostičkim pretragama i pregledima, i nakon uvida u dodatnu medicinsku dokumentaciju, donosi konačno mišljenje.

Članak 11.

(1) Ocjenu zdravstvene sposobnosti donosi doktor medicine iz članka 7. ovoga Pravilnika u roku od osam dana od početka zdravstvenog pregleda, a najkasnije u roku od osam dana nakon uvida u nalaze proširene medicinske obrade.

(2) Ocjena zdravstvene sposobnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi se na Obrascu Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti sportaša koja je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac – Prilog V).

(3) Ocjena zdravstvene sposobnosti može biti:

1. Sposoban
2. Sposoban uz vremensko ograničenje (kraće od perioda propisanog člankom 6. ovoga Pravilnika)
3. Ograničeno sposoban (uz navod na što se odnosi sposobnost/nesposobnost)
4. Privremeno nesposoban (uz navod najmanjeg trajanja nesposobnosti)
5. Nesposoban
6. Ocjena nije dana (uz navod razloga).

(4) Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti sportaša izdaje se sportašu/roditelju ili skrbniku.

(5) Na ocjenu zdravstvene sposobnosti dopuštena je žalba drugostupanjskom povjerenstvu pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u roku od 15 dana od dana primitka Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti sportaša.

(6) Drugostupanjsko povjerenstvo čine liječnik specijalist medicine rada i sporta te dva liječnika specijalista iz užeg područja razloga zdravstvene nesposobnosti.

(7) Članove drugostupanjskog povjerenstva imenuje ravnatelj Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

(8) Drugostupanjskom povjerenstvu mora biti dostupna medicinska dokumentacija o prethodnim zdravstvenim pregledima sportaša i sva medicinska dokumentacija koja je nadležnom liječniku iz članka 7. ovoga Pravilnika bila na raspolaganju prilikom donošenja ocjene, a po potrebi i dodatna medicinska dokumentacija od izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite.

(9) Nadležni liječnik iz članka 7. ovoga Pravilnika dužan je drugostupanjskom povjerenstvu, uz medicinsku dokumentaciju, dostaviti i obrazloženje donesene ocjene o zdravstvenoj sposobnosti sportaša.

(10) Kad drugostupanjsko povjerenstvo zatraži medicinsku dokumentaciju, nadležni liječnik iz članka 7. ovoga Pravilnika te izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite dužni su drugostupanjskom povjerenstvu istu dostaviti najkasnije u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva.

(11) Drugostupanjsko povjerenstvo je dužno o žalbi iz stavka 5. ovoga članka odlučiti u roku od trideset dana od dana primitka žalbe, a najkasnije u roku od osam dana od dobivanja nalaza dodatne medicinske obrade ukoliko je bila indicirana.

(12) Ocjena zdravstvene sposobnosti drugostupanjskog povjerenstva je konačna i dostavlja se pregledanom sportašu/roditelju ili skrbniku.

(13) Odluku o visini naknade za rad drugostupanjskog povjerenstva donosi Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva i ministra nadležnog za poslove sporta.

DIO PETI

MEDICINSKA DOKUMENTACIJA

Članak 12.

(1) U ordinaciji, zdravstvenoj ustanovi i trgovačkom društvu koji su registrirani za obavljanje djelatnosti medicine rada i sporta ili sportske medicine, odnosno školske medicine za preglede u sustavu školskog sporta vodi se upisnik obavljenih zdravstvenih pregleda i pohranjuje dokumentacija vezana uz zdravstvene preglede.

(2) Medicinsku dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka, kao i svu ostalu dokumentaciju na temelju koje je dana ocjena zdravstvene sposobnosti ordinacija, zdravstvena ustanova i trgovačko društvo koje je registrirano za djelatnost medicine rada i sporta ili sportske medicine, odnosno školske medicine obvezni su čuvati sukladno odredbama zakona kojim se propisuje čuvanje arhivskog i registraturnog gradiva.

DIO ŠESTI

ORGANIZACIJA PRVE POMOĆI I HITNE MEDICINSKE SKRBI U SPORTU

STANDARDI I NORMATIVI MJERA ZA OSIGURANJE PRVE POMOĆI I HITNE MEDICINSKE SKRBI NA SPORTSKOM NATJECANJU

Članak 13.

(1) Vlasnik sportske građevine ili pravna osoba u sustavu sporta koja upravlja sportskom građevinom, dužna je osigurati automatski vanjski defibrilator (AVD) i komplet za pružanje prve pomoći tijekom bilo kojeg korištenja sportske građevine.

(2) Za sportska natjecanja koja se odvijaju na otvorenom ili zatvorenom prostoru, a nisu vezana uz sportsku građevinu, automatski vanjski defibrilator (AVD) i komplet za pružanje prve pomoći dužan je osigurati organizator sportskog natjecanja.

(3) AVD uređaji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka trebaju biti upisani u nacionalni Registar AVD uređaja sukladno Pravilniku o standardima za provođenje programa javno dostupne rane defibrilacije (»Narodne novine«, broj 64/24), kako bi bili javno dostupni i prikazani u nacionalnoj mreži AVD uređaja.

Članak 14.

(1) Pravna osoba u sustavu sporta koja provodi sportsku pripremu dužna je tijekom sportske pripreme osigurati neposrednu prisutnost osobe koja je završila ovlaštenu tečaj osnovnih mjera održavanja života uz upotrebu AVD uređaja (BLS).

(2) Organizator sportskog natjecanja dužan je tijekom sportskog natjecanja osigurati neposrednu prisutnost osobe koja je završila ovlaštenu tečaj osnovnih mjera održavanja života uz upotrebu AVD uređaja (BLS), ukoliko na natjecanju nastupa manje od 100 sportaša.

Članak 15.

(1) Organizator sportskog natjecanja dužan je tijekom sportskog natjecanja osigurati neposrednu prisutnost zdravstvenog radnika koji je završio ovlaštenu tečaj naprednog održavanja života (ALS), ukoliko na natjecanju nastupa 100 i više sportaša.

(2) Za potrebe sportskog natjecanja kada se očekuje prisustvo više od 500 natjecatelja potrebno je osigurati tim hitne medicinske službe s liječnikom (Tim 1).

Članak 16.

(1) Osoba ovlaštena za pružanje prve pomoći u skladu s člancima 13. i 14. ovoga Pravilnika treba najmanje svake četiri godine obnoviti postojeću potvrdu.

(2) Od obaveze polaganja BLS/ALS tečaja oslobođeni su aktivni specijalisti hitne medicine, specijalisti anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, specijalisti kardiologije, liječnici koji rade u timu hitne medicinske službe te medicinske sestre/tehničari specijalisti u djelatnosti hitne medicine.

(3) Komplet za pružanje prve pomoći treba biti u skladu s odredbama kojima se uređuje pružanje prve pomoći radnicima na radu.

(4) Organizator sportskog natjecanja dužan je neposredno prije natjecanja provjeriti prisutnost i ispravnost automatskog vanjskog defibrilatora (AVD) i kompleta za pružanje prve pomoći.

DIO SEDMI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

(1) Preglede u skladu s ovim Pravilnikom mogu obavljati i specijalisti drugih specijalnosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika završili ili upisali poslijediplomski studij Medicina rada i športa, a koji djelatnost pregleda iz nadležnosti ovoga Pravilnika obavljaju u ustanovama ili trgovačkim društvima u skladu s člankom 7. stavkom 1. ovoga Pravilnika.

(2) Za provedbu obveza iz članka 13. stavaka 1. i 2. i članka 14. stavka 1. ovoga Pravilnika određuje se rok u trajanju od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(3) Nacionalni sportski savezi i krovna sportska udruženja, ukoliko nije osnovan nacionalni sportski savez za pojedini sport, mogu svojim općim aktima i drukčije regulirati standarde i normative iz članaka 13. i 14. ovoga Pravilnika uz pridržavanje minimalnih kriterija utvrđenih ovim Pravilnikom.

(4) Zdravstveni pregledi sportaša obavljani prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika vrijede do dana koji je naveden u potvrdi o obavljenom pregledu.

(5) Visina naknade za zdravstveni pregled sportaša utvrđuje se na temelju Cjenika zdravstvenih usluga Hrvatske liječničke komore i u okviru cijena za laboratorijske pretrage odobrenih od Hrvatske komore medicinskih biokemičara.

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/23-02/15

Urbroj: 534-06-1-1/4-26-14

Zagreb, 11. ožujka 2026.

Ministrica

doc. dr. sc. Irena Hrstić, dr. med., v. r.

PRILOG I

TABLICA KLASIFIKACIJE SPORTOVA

Povećanje statičke komponente	III. Visoko (>50 % MVC)	bob, dizanje utega*+, jedrenje*+, goalball, jet ski*+, kasački sport, motociklizam*+, obaranje ruke, potezanje užeta, powerlifting, sanjkanje, sportski ribolov na moru	alpsko skijanje, body building i fitness*+, gimnastika*+, hrvanje*, judo, skijanje na vodi i wakeboard*+, snowboard*+, sumo	biciklizam*+, boks, kajak-kanu, savate, sportsko penjanje+, breaking (sportski ples), triatlon*+, veslanje, kickboxing
	II. Umjereno (20 – 50 % MVC)	automobilizam*+, casting, konjički sport*+, motonautika*+, podvodni ribolov, ronilaštvo*+, skibob, skokovi u vodu, sportski ribolov (slatke vode), streljaštvo, zrakoplovstvo*+	aikido, galopski sport, ju-jitsu, karate, kendo, nanbudo, paraodbojka, polo, skateboarding*+, surfing, taekwondo, twirling, umjetničko plivanje	akrobatski rock'n'roll, američki nogomet*, atletika, brzo klizanje na kratke staze, cheer/cheerleading/navijanje, hokej na ledu*, korfbal / netball, košarka*, koturaljkanje*+, lacrosse*, moderni pentatlon, nogomet*, plivanje, ragbi*, rukomet, sambo*, skijaško trčanje, tajlandski boks*, tenis, umjetničko klizanje, vaterpolo
	I. Nisko (<20 % MVC)	biljar, bridge, croquet, curling, dame (igra), go, golf, kriket, kuglanje, kuglanje na ledu, minigolf, pikado, sleddog, streljaštvo, šah	baseball, boćanje, fistball, flying disc, hokej u elektromotornim kolicima, mačevanje, odbojka, padel, parakuglanje, paraples, para precizna orijentacija, planinarstvo, sepak takraw, showdown, softball, stolni tenis, teqball, torball	biatlon, badminton, bandy, daljinsko plivanje, floorball, hokej na travi*, nogotenis, nordijsko skijanje, orijentacijski sport, Pelota Basque*, planinarsko skijanje, racketball, sinkronizirano klizanje, soft tennis, sportski ples, squash, wushu*

A. Nisko (<40 % MaxVO2)

B. Umjereno (40 – 70 % MaxVO2)

C. Visoko (>70 % MaxVO2)

Povećanje dinamičke komponente

* – opasnost od tjelesnog sudara

+ – povećani rizik ako se pojavi sinkopa

PRILOG II

OBVEZNI SADRŽAJ ZDRAVSTVENOG UPITNIKA

Obvezni sadržaj zdravstvenog upitnika

Naziv ustanove /trgovačkog društva/ordinacije

Osobni podaci	
Ime i prezime:	
Datum rođenja:	
Osobni identifikacijski broj (OIB):	
Broj osobne iskaznice ili putovnice:	
Broj telefona/mobitela:	
Podaci o klubu	
Klub:	
Sport:	
Godina početka treniranja:	
Kontakt telefon kluba:	

Obiteljska anamneza (podaci o bolestima unutar obitelji)			
			Ukoliko je odgovor DA navesti pojedinosti
Šećerna bolest	☐ DA	☐ NE	
Epilepsija (padavica)	☐ DA	☐ NE	
Srčane bolesti	☐ DA	☐ NE	
Iznenadna srčana smrt (unutar 3 generacije članova obitelji prije 50 godine života)	☐ DA	☐ NE	
Povišeni krvni tlak	☐ DA	☐ NE	
Moždani udar	☐ DA	☐ NE	
Bolesti krvnih žila	☐ DA	☐ NE	
Bolesti živčanog sustava	☐ DA	☐ NE	
Bolesti mišićno-koštanog sustava	☐ DA	☐ NE	
Karcinomi / tumori	☐ DA	☐ NE	
Autoimune bolesti (uključujući juvenilni artritis i slično)	☐ DA	☐ NE	
Ostale bolesti	☐ DA	☐ NE	

Informacije o navikama			
			Ukoliko je odgovor DA navesti pojedinosti
Redovita prehrana	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Uredni ciklusi spavanja	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Konzumacija alkoholnih pića	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Korištenje nikotinskih pripravaka	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Korištenje droga	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Korištenje lijekova	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno
Korištenje dodataka prehrani	☐ DA	☐ NE	☐ Povremeno

Bolujete li / jeste li ikada bolovali od sljedećih bolesti/stanja			
			Ukoliko je odgovor DA navesti pojedinosti
Nesvjestica	☐ DA	☐ NE	
Vrtoglavica	☐ DA	☐ NE	
Bolesti srca	☐ DA	☐ NE	
Bolesti krvnih žila	☐ DA	☐ NE	
Bolesti pluća	☐ DA	☐ NE	

Šećerne bolesti	☐ DA	☐ NE	
Bolesti štitnjače	☐ DA	☐ NE	
Neurološke bolesti	☐ DA	☐ NE	
Bolesti bubrega	☐ DA	☐ NE	
Bolesti mokraćnog sustava	☐ DA	☐ NE	
Bolesti prostate	☐ DA	☐ NE	
Spolne bolesti	☐ DA	☐ NE	
Bolesti jetra	☐ DA	☐ NE	
Bolesti kože	☐ DA	☐ NE	
Ozljede glave – potres mozga	☐ DA	☐ NE	
Bolesti/ozljede kralježnice	☐ DA	☐ NE	
Bolesti/ozljede zglobova	☐ DA	☐ NE	
Bolesti/ozljede ekstremiteta (ruku/nogu)	☐ DA	☐ NE	
Urođene bolesti (mane)	☐ DA	☐ NE	
Alergije (uključujući intoleranciju na hranu)	☐ DA	☐ NE	
Astma	☐ DA	☐ NE	
Infektivne bolesti	☐ DA	☐ NE	
Mononukleozna	☐ DA	☐ NE	
Poremećaj vida	☐ DA	☐ NE	
Poremećaj sluha	☐ DA	☐ NE	
Duševne bolesti	☐ DA	☐ NE	
Slabokrvnost (anemija)	☐ DA	☐ NE	
Alkoholizam	☐ DA	☐ NE	
Narkolepsija	☐ DA	☐ NE	
Karcinomi/tumori	☐ DA	☐ NE	

Za vrijeme i/ili izvan težih tjelesnih opterećenja imam/imao sam sljedeće tegobe:

			Ukoliko je odgovor DA navesti pojedinosti
Teškoće sa disanjem	☐ DA	☐ NE	
Da li ste imali potrebu korištenja bronhodilatatora – inhalera (pitanje za sportaše s astmom)	☐ DA	☐ NE	
Bol u grudnom košu	☐ DA	☐ NE	
Vrtoglavicu/omaglicu	☐ DA	☐ NE	
Osjećaj preskakanja srca	☐ DA	☐ NE	
Glavobolje	☐ DA	☐ NE	
Česti grčevi u mišićima	☐ DA	☐ NE	

Ostala pitanja:

Jeste li podvrgnuti operativnom zahvatu?	☐ DA	☐ NE
Ako jeste, kojim:		
Jeste li ikad bili hospitalizirani?	☐ DA	☐ NE
Ako jeste, kada i zbog čega:		
Koristite ortopedsku pomagala?	☐ DA	☐ NE
Ako da, koje:		
Jeste li ikad bili proglašeni nesposobnim za određenu sportsku aktivnost?	☐ DA	☐ NE

Sukladno članku 6. Uredbe (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih, Vaše osobne podatke uzimamo isključivo iz razloga kako bi bili u stanju objektivno procijeniti Vašu zdravstvenu sposobnost za participaciju u sportskim natjecanjima

Izjavljujem pod kaznenom i materijalnom odgovornošću da sam savjesno, odgovorno i istinito razmotrio/la ovaj obrazac te da nisam uskratilo/la niti jednu činjenicu ili tvrdnju koja bi mogla dovesti u zabludu ili do krivog zaključka.

(Potpis sportaša ili
potpis roditelja/staratelja (za maloljetnog sportaša))

PRILOG III

OBVEZNI SADRŽAJ ZDRAVSTVENOG KARTONA

Obvezni sadržaj zdravstvenog kartona

Naziv ustanove /trgovačkog društva/ordinacije	
Osobni podaci	
Ime i prezime:	
Datum rođenja:	
Spol	☐ Muško
	☐ Žensko
	☐ Ostalo
Adresa prebivališta	
Osobni identifikacijski broj (OIB):	
Broj osobne iskaznice ili putovnice:	
Broj telefona/mobitela:	
Elektronička pošta:	
Liječnik obiteljske medicine	
Podaci o klubu	
Klub:	
Sport:	
Vrsta pregleda	☐ Prethodni
	☐ Periodični
	☐ Izvanredni
Napomene iz upitnika	☐ Osobna anamneza
	☐ Obiteljska anamneza
	☐ Sportska anamneza
	☐
Antropometrijske mjere	
Visina	
Težina	
Indeks tjelesne težine	
Postotak tjelesne masti	
Dijagnostika (prema smjernicama HDSM)	
Krvni tlak (mmHg)	
Spirometrija (FEV1, FVC, FEV1/FVC)	
Elektrokardiogram (EKG)	
Vidna oštrina na daljinu (tablica, 6 m)	
	☐ Napomena: korištenje optičkih pomagala
Ostala dijagnostika (ergometrija, spiroergometrija,...)	
Klinički pregled	
Koža i vidljive sluznice	
Limfni čvorovi	
Glava	
Usna šupljina i ždrijelo	
Zubalo	
Oči	
Uši	
Sinusi	

Vrat	
Prsni koš	
Srce	
Pluća	
Abdomen	
Urogenitalni sustav	
Kralježnica	
Ekstremiteti	
Orijentacijski neurološki status	
Nalaz laboratorijskih pretraga krvi (prema Smjernicama HDSM)	
KKS	
DKS	
Glukoza (mmol/L)	
Urati (μmol/L)	
Urea (mmol/L)	
Kreatinin (μmol/L)	
Ukupni kolesterol (mmol/L)	
LDL (mmol/L)	
HDL (mmol/L)	
AST (U/L)	
ALT (U/L)	
GGT (U/L)	
Bilirubin (μmol/L)	
Ostali nalazi	
Fizikalno-kemijski pregled urina	
Sediment urina	

PRILOG IV

OBRAZAC IZJAVE O PRISTANKU OBAVLJANJA LIJEČNIČKOG PREGLEDA

Podaci o roditelju/skrbniku/zakonskom zastupniku	
Ime:	
Prezime:	
OIB:	
Adresa:	
Telefon:	
Elektronička pošta:	
Podaci o sportašu	
Ime:	
Prezime:	
OIB:	
Adresa:	
Sportski klub:	
Kontaktni broj kluba:	

Izjava kojom ja kao roditelj/skrbnik/zakonski zastupnik dajem pristanak za obavljanje zdravstvenog pregleda, sukladno Pravilniku o zdravstvenim pregledima sportaša, za maloljetno dijete.

(mjesto i datum)

(potpis roditelja/skrbnika/zakonskog zastupnika)

PRILOG V

UVJERENJE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI SPORTAŠA

Zdravstvena ustanova / trgovačko društvo / specijalistička ordinacija

Uvjerjenje o zdravstvenoj sposobnosti sportaša

Broj uvjerenja:	
Datum pregleda:	

Ime i prezime sportaša

Ime oca/majke:	
OIB:	
Mjesto i datum rođenja:	
Broj OI/putovnice:	

Ocjena zdravstvene sposobnosti

Ocjena:	Obrazloženje:
☐ Sposoban	
☐ Sposoban uz vremensko ograničenje (kraće od perioda propisanog člankom 6. ovoga Pravilnika)	
☐ Ograničeno sposoban (uz navod na što se odnosi sposobnost/nesposobnost)	
☐ Privremeno nesposoban (uz navod najmanjeg trajanja nesposobnosti)	
☐ Nesposoban	
☐ Ocjena nije dana (uz navod razloga)	

Za treninge i natjecanja* za:

Sport/sportsku granu	
sukladno članku 10. Pravilnika o zdravstvenim pregledima sportaša	
<i>*Uvjerjenje vrijedi i za druge sportove u skladu s čl. 6. Pravilnika o zdravstvenim pregledima sportaša u propisanim rokovima</i>	

Zdravstvena sposobnost nije se mogla utvrditi zbog:

Datum izdavanja uvjerenja:	
Pečat i potpis nadležnog liječnika	

HRVATSKA NARODNA BANKA

317

Na temelju članka 7. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2025/2303 od 14. studenoga 2025. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u pogledu postupaka, standardnih obrazaca i predložaka za pružanje informacija za potrebe planova sanacije kreditnih institucija i investicijskih društava u skladu s Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1624 (SL L 2025/2303, 10. 12. 2025.), članka 7. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/763 od 23. travnja 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2014/59/EU Europskog

parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja i javne objave minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (SL L 168, 12. 5. 2021.), članka 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1751 od 1. listopada 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu ujednačenih formata i predložaka za obavijesti o utvrđivanju neizvedivosti uključivanja ugovornog priznavanja ovlasti za otpis i konverziju (SL L 349/5, 4. 10. 2021.), članka 8. stavka 1. Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (»Narodne novine«, br. 146/2020., 21/2022., 27/2024. i 145/2024.), članka 43. stavka 2. točke 10. i članka 77. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU O INFORMATIČKIM RJEŠENJIMA ZA DOSTAVU IZVJEŠTAJA ZA POTREBE PLANIRANJA SANACIJE KREDITNIH INSTITUCIJA

Predmet Odluke

Članak 1.

Ovom se Odlukom pobliže uređuju format i način dostave izvještaja koje kreditna institucija iz članka 2. ove Odluke dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci na temelju sljedećih akata:

1) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2025/2303 od 14. studenoga 2025. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u pogledu postupaka, standardnih obrazaca i predložaka za pružanje informacija za potrebe planova sanacije kreditnih institucija i investicijskih društava u skladu s Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1624 (SL L 2025/2303, 10. 12. 2025.; u nastavku teksta: Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/2303)

2) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/763 od 23. travnja 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja i javne objave minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (SL L 168, 12. 5. 2021.; u nastavku teksta: Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/763) i

3) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1751 od 1. listopada 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu ujednačenih formata i predložaka za obavijesti o utvrđivanju nezvedivosti uključivanja ugovornog priznavanja ovlasti za otpis i konverziju (SL L 349/5, 4. 10. 2021.; u nastavku teksta: Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1751).

Obveznici primjene Odluke

Članak 2.

Odredbe ove Odluke primjenjuju se na kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj osim ako zakonom ili podzakonskim propisom kojim se uređuje način primjene pojednostavnjenih obveza iz područja sanacije nije drugačije određeno.

Format i način dostave izvještaja

Članak 3.

(1) Izvještaji iz članka 1. ove Odluke dostavljaju se Hrvatskoj narodnoj banci u obliku komprimiranih (ZIP) datoteka, od kojih svaka sadržava točno jedan modul XBRL-CSV za određeni izvještajni datum u formatu usklađenom s tehničkom definicijom Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo.

(2) Dostavu izvještaja iz članka 1. ove Odluke Hrvatskoj narodnoj banci kreditna institucija iz članka 2. ove Odluke izvršava u skladu s Uputom za dostavu izvještaja za potrebe planiranja sanacije kreditnih institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koju Hrvatska narodna banka objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(3) Smatra se da je kreditna institucija iz članka 2. ove Odluke Hrvatskoj narodnoj banci dostavila izvještaje iz članka 1. ove Odluke ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1) izvještaji su zaprimljeni u Hrvatskoj narodnoj banci u propisanim rokovima i

2) izvještaji koje je dostavila kreditna institucija zadovoljili su odgovarajuće tehničke zahtjeve i validacijska pravila koja objavljuje Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo na svojoj internetskoj stranici, a koja vrijede za određeni izvještajni datum.

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, Hrvatska narodna banka može u opravdanim slučajevima odstupiti od primjene određenih kontrola podataka koje dostavlja kreditna institucija, a u svrhu osiguravanja točnog i pravodobnog izvješćivanja.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 4.

(1) Kreditna institucija iz članka 2. ove Odluke dužna je dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci izvještaje iz članka 1. ove Odluke na način propisan ovom Odlukom od izvještajnog datuma 31. prosinca 2025.

(2) Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o informatičkim rješenjima za dostavu izvještaja za potrebe planiranja sanacije kreditnih institucija (»Narodne novine«, br. 145/2021.).

(3) Ako kreditna institucija u skladu sa Smjernicama o ponovnom dostavljanju povijesnih podataka u skladu s EBA-inim izvještajnim okvirom (EBA/GL/2024/04) ili na zahtjev Hrvatske narodne banke dopunjuje ili ispravlja izvještaje sastavljene na izvještajni datum raniji od 31. prosinca 2025., tako izmijenjene izvještaje dostavlja u formatu i na način propisan odlukom iz stavka 2. ovog članka.

Stupanje na snagu

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

O. br.: 106-091/03-26/BV

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Guverner
Boris Vujčić, v. r.

318

Na temelju članka 25. stavka 5. Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (»Narodne novine«, br. 146/2020., 21/2022., 27/2024. i 145/2024.) i članka 43. stavka 2. točke 10. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/2008., 54/2013. i 47/2020.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O NAČINU PRIMJENE POJEDNOSTAVLJENIH OBVEZA IZ PODRUČJA SANACIJE NA KREDITNE INSTITUCIJE

Članak 1.

U Odluci o načinu primjene pojednostavljenih obveza iz područja sanacije na kreditne institucije (»Narodne novine«, br. 53/2021.) članak 2. mijenja se i glasi:

»(1) Ova Odluka primjenjuje se na kreditnu instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj za koju je, u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog

nog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30. 7. 2014.), izravno odgovorna Hrvatska narodna banka te koja je prihvatljiva za pojednostavljene obveze.

(2) U smislu stavka 1. ovog članka smatra se da je kreditna institucija prihvatljiva za pojednostavljene obveze ako se, u skladu s odredbama Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/348 od 25. listopada 2018. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu utjecaja propasti institucije na financijska tržišta, druge institucije i na uvjete financiranja (SL L 63, 4. 3. 2019.; u nastavku teksta: Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2019/348), smatra kreditnom institucijom čija propast vjerojatno ne bi imala znatan negativan učinak na financijska tržišta, druge institucije ili na uvjete financiranja te ako joj je Hrvatska narodna banka dostavila sažetak ključnih elemenata sanacijskog plana u kojemu je redovni postupak zbog insolventnosti naveden kao preferirana sanacijska strategija.«

Članak 2.

U članku 3. iza riječi: »Zakonu« dodaju se riječi: »o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava («Narodne novine«, br. 146/2020., 21/2022., 27/2024. i 145/2024.; u nastavku teksta: Zakon)«.

Članak 3.

U članku 5. stavku 1. riječi: »Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1624 od 23. listopada 2018. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u pogledu postupaka te standardnih obrazaca i predložaka za pružanje informacija za potrebe planova sanacije kreditnih institucija i investicijskih društava u skladu s Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1066 (u nastavku teksta: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2018/1624)« zamjenjuju se riječima: »Provedbene uredbe Komisije (EU) 2025/2303 od 14. studenoga 2025. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u pogledu postupaka, standardnih obrazaca i predložaka za pružanje informacija za potrebe planova sanacije kreditnih institucija i investicijskih društava u skladu s Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1624 (SL L 2025/2303, 10. 12. 2025.; u nastavku teksta: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2025/2303)«.

U stavcima 3. i 4. riječi: »Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2018/1624« zamjenjuju se riječima: »Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2025/2303«.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

O. br.: 100-091/03-26/BV
Zagreb, 10. ožujka 2026.

Guverner
Boris Vujčić, v. r.

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

319

Na temelju članka 17. stavka 8. i 9., članka 67. stavka 6. i članka 68. Zakona o alternativnim investicijskim fondovima («Narodne

novine«, broj 21/18, 126/19, 110/21, 83/23, 152/24 i 13/26), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj 12. ožujka 2026. godine donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O DODATNIM ORGANIZACIJSKIM ZAHTJEVIMA DRUŠTAVA ZA UPRAVLJANJE ALTERNATIVNIM INVESTICIJSKIM FONDOVIMA

Članak 1.

U Pravilniku o dodatnim organizacijskim zahtjevima društava za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima («Narodne novine«, broj 25/19) u članku 1. stavku 1. točki 2. briše se točka iza broja »2.«.

U točki 3. iza riječi: »upravljanje« dodaju se riječi: »mrežnim i«, a iza riječi: »sustavom« brišu se riječi: »malog i« dodaju se riječi: »srednjeg UAIF-a.«

U stavku 2. riječi: »i mali« brišu se.

Članak 2.

U članku 2. u prvoj rečenici riječi: («Narodne novine« broj 21/2018, dalje: Zakon) zamjenjuju se riječima: («Narodne novine«, broj 21/18, 126/19, 110/21, 83/23, 152/24 i 13/26, dalje: Zakon)«.

Iza točke 13. dodaje se točka 14. koja glasi:

»14. *IKT rizik* podrazumijeva vjerojatnost da određena prijetnja iskorištavanjem ranjivosti resursa informacijskog sustava ostvari negativan učinak na poslovanje UAIF-a.«

Članak 3.

Naslov iznad članka 6. i članak 6. mijenjaju se i glase:

»PRIMJERENO UPRAVLJANJE MREŽNIM I INFORMACIJSKIM
SUSTAVOM SREDNJEG UAIF-a

Članak 6.

(1) Srednji UAIF je dužan propisati, primjenjivati i redovito ažurirati politiku sigurnosti mrežnog i informacijskog sustava UAIF-a. Politika sigurnosti mora sadržavati načela, mjere i postupke kojima će se osigurati povjerljivost, cjelovitost i dostupnost podataka koji se obrađuju u mrežnom i informacijskom sustavu UAIF-a.

(2) Srednji UAIF je dužan propisati, primjenjivati i redovito ažurirati interne akte koji uređuju primjereno korištenje mrežnog i informacijskog sustava UAIF-a.

(3) Srednji UAIF je dužan propisati, primjenjivati i redovito održavati plan oporavka od štetnih događaja. Plan oporavka od štetnih događaja mora sadržavati mjere i postupke za oporavak prekinutih poslovnih sustava u razumnom roku.

(4) Srednji UAIF je dužan, u okviru sustava upravljanja rizicima, uspostaviti prikladan okvir za upravljanje IKT rizicima koji omogućuje učinkovitu identifikaciju, procjenu i obradu IKT rizika, uključujući rizike koji proizlaze iz ugovornih odnosa s trećim stranama.«

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. točki 1. podtočki a) riječi: »40.000.000 kuna,« zamjenjuju se riječima: »5.500.000,00 eura«.

U podtočki c) riječi: »4 milijarde kuna« zamjenjuju se riječima: »550 milijuna eura«.

Članak 5.

U članku 10. oznaka stavka (1) briše se.

U točki 6. riječi: »postupka predstečajne nagodbe,« brišu se.

Članak 6.

U naslovu iznad članka 11. riječ: »MALOG« zamjenjuje se riječju: »SREDNJEG«.

U članku 11. stavku 2. u prvoj rečenici riječ: »mali« zamjenjuje se riječju: »srednji«.

Članak 7.

U članku 12. stavku 1. riječ: »mali« zamjenjuje se riječju: »srednji«.

U stavku 2. u uvodnoj rečenici i točkama 1. – 5. riječ: »mali« zamjenjuje se riječju: »srednji«.

U stavku 3. riječ: »malog« zamjenjuje se riječju: »srednjeg« na oba mjesta u rečenici.

U stavku 4. riječ: »Mali« zamjenjuje se riječju: »Srednji«, a riječ: »malog« zamjenjuje se riječju: »srednjeg«.

U stavku 5. točki 1. iza riječi: »odluka o ulaganjima« dodaje se riječ: »AIF-a«, a riječ: »mali« zamjenjuje se riječju: »srednji«.

U točki 5. riječ: »malog« zamjenjuje se riječju: »srednjeg«.

U točki 10. riječ: »malog« zamjenjuje se riječju: »srednjeg«.

U stavku 6. riječ: »Mali« zamjenjuje se riječju: »Srednji«, a riječ: »malog« zamjenjuje se riječju: »srednjeg«.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 6. i 7. koji stupaju na snagu 1. srpnja 2026. godine.

Klasa: 011-01/26-02/01

Urbroj: 326-01-70-72-26-1

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik
Upravnog vijeća
dr. sc. Ante Žigman, v. r.

320

Na temelju članka 6. stavka 5., članka 15. stavka 4. i članka 218. stavka 8. Zakona o alternativnim investicijskim fondovima (»Narodne novine« broj 21/18, 126/19, 110/21, 83/23 i 152/24 i 13/26, dalje: Zakon) i članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, broj 66/19 i 155/23), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, na sjednici Upravnog vijeća održanoj 12. ožujka 2026. godine donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
VRSTAMA ALTERNATIVNIH INVESTICIJSKIH
FONDOVA

Članak 1.

U Pravilniku o vrstama alternativnih investicijskih fondova (»Narodne novine«, broj 28/19, 15/20 i 155/22) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

»Ovim se Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva (EU) 2024/927 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2024. o izmjeni direktiva 2011/61/EU i 2009/65/EZ u pogledu postupaka delegiranja, upravljanja rizikom likvidnosti, nadzornog izvješćivanja, pružanja usluga depozitara i skrbništva te odobravanja zajmova od strane alternativnih investicijskih fondova (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/927, 26. 3. 2024).«.

Članak 2.

U članku 10. stavku 2. točki 4. podtočki c) drugoj alineji riječi: »polugodišnjim i« brišu se.

Članak 3.

U članku 24.b točki a) mijenja se i glasi:

»a) iznimno od članka 8. stavka 3. ovoga Pravilnika, UAIF je ulagateljima u otvoreni AIF s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine:

– osigurao otkup udjela prije početka faze likvidacije ili zatvaranja, u skladu s postupcima i učestalošću koji su propisani u prospektu i pravilima takvog AIF-a,

– u prospektu i pravilima takvog AIF-a odredio primjereno minimalno razdoblje držanja koje ne može biti kraće od 2 (dvije) godine,

– u prospektu i pravilima takvog AIF-a odredio primjereno razdoblje za najavu otkupa udjela od strane ulagatelja, koje ne može biti kraće od 3 (tri) mjeseca,«.

Članak 4.

U članku 25. stavku 1. iza točke h) briše se točka i dodaje se točka i) koja glasi:

»i) AIF za odobravanje zajmova.«.

Stavak 2. briše se.

Ispred riječi »UAIF u Republici Hrvatskoj« oznaka stavka (1) briše se.

Članak 5.

U članku 35. stavku 4. riječ: »najmanje« zamjenjuje se riječju: »Najmanje«, a brojevi: »1. – 3.« zamjenjuju se brojevima: »1., 2. i 5.«.

Članak 6.

Iza članka 36. dodaje se Pododjeljak 4. s nazivom i članci 36.a – 36.e s naslovima iznad njih koji glase:

»Pododjeljak 4.

Pravila koja se odnose na AIF-ove za odobravanje zajmova

Ograničenja ulaganja AIF-a za odobravanje zajmova

Članak 36.a

(1) UAIF koji upravlja AIF-om za odobravanje zajmova dužan je osigurati da zamišljena vrijednost zajmova odobrenih jednom zajmoprimcu nije veća od 20% kapitala AIF-a koji odobrava zajmove, ako je zajmoprimac:

a) kreditna institucija, financijska institucija ili društvo za pomoćne usluge kako je definirano zakonom kojim se uređuju kreditne institucije

b) društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje ili osigurateljni holding kako je definirano zakonom kojim se uređuju društva za osiguranje i reosiguranje

c) investicijsko društvo ili financijska institucija kako je definirano zakonom kojim se uređuje tržište kapitala

d) mješoviti financijski holding kako je definiran zakonom kojim se uređuje dodatna supervizija financijskih konglomerata

e) AIF

f) UCITS fond.

(2) Ograničenje ulaganja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na europske fondove rizičnog kapitala na koje se primjenjuje Uredba (EU) 345/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima rizičnog kapitala, europske fondove za socijalno poduzetništvo na koje se primjenjuje Uredba (EU) 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo i europske fondove za dugoročna ulaganja na koje se primjenjuju Uredba (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o europskim fondovima za dugoročna ulaganja.

(3) Ograničenje ulaganja iz stavka 1. ovoga članka se:

a) primjenjuje do datuma utvrđenog u pravilima i/ili prospektu AIF-a, a koji mora biti najkasnije 24 mjeseca od datuma prvog upisa udjela AIF-a

b) prestaje primjenjivati kad UAIF počne prodavati imovinu AIF-a kako bi otkupio udjele u okviru likvidacije AIF-a i

c) privremeno obustavlja ako se kapital AIF-a poveća ili smanji.

(4) Privremena obustava iz stavka 3. točke c) ovoga članka mora biti ograničena na razdoblje koje je nužno uzimajući u obzir interese ulagatelja u AIF, a svakom slučaju ne smije trajati dulje od 12 mjeseci.

(5) Kod utvrđivanja datuma primjene iz stavka 3. točke a) ovoga članka, UAIF je dužan uzeti u obzir posebnosti i obilježja imovine u koju će AIF ulagati. U iznimnim okolnostima Agencija može na temelju obrazloženog plana ulaganja AIF-a odobriti produženje vremenskog ograničenja za najviše 12 dodatnih mjeseci.

Dodatna ograničenja ulaganja za AIF-ove za odobravanje zajmova

Članak 36.b

(1) Financijska poluga AIF-a za odobravanje zajmova ne smije iznositi više od:

a) 175 %, ako je AIF za odobravanje zajmova osnovan kao otvoreni

b) 300 % ako je AIF za odobravanje zajmova osnovan kao zatvoreni.

(2) Financijska poluga AIF-a za odobravanje zajmova izražava se kao omjer između izloženosti tog AIF-a, izračunanog u skladu s metodom preuzetih obveza kako je definirana Delegiranom uredbom (EU) 231/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na izuzeća, opće uvjete poslovanja, depozitare, financijsku polugu, transparentnost i nadzor i neto vrijednosti imovine AIF-a.

(3) Sporazumi o pozajmljivanju koji su u potpunosti pokriveni ugovornim obvezama uplate kapitala ulagatelja AIF-a za odobravanje zajmova ne smatraju se izloženostima za potrebe izračuna omjera iz stavka 2. ovoga članka.

(4) U slučaju da AIF za odobravanje zajmova krši ograničenja iz stavka 1. ovoga članka, a takvo kršenje je izvan kontrole UAIF-a koji njime upravlja, UAIF je dužan u odgovarajućem roku poduzeti mjere za usklađenje, uzimajući u obzir interese ulagatelja u AIF koji odobrava zajam.

(5) Ne dovodeći u pitanje ovlasti Agencije iz članka 178. stavka 4. Zakona, na UAIF koji odobrava isključivo dioničarske zajmove čija zamišljena vrijednost ukupno ne prelazi 150 % kapitala AIF-a ne primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka.

Raspoređivanje primitaka od zajmova

Članak 36.c

(1) UAIF je dužan primitke od zajmova, umanjene za sve dopuštene naknade za upravljanje zajmovima, u cijelosti pripisati imovini AIF-a.

(2) UAIF je dužan sve troškove i rashode povezane s upravljanjem zajmovima objaviti u pravilima AIF-a.

Zabranjene radnje za AIF koji odobrava zajmove i UAIF koji njime upravlja

Članak 36.d

(1) AIF za odobravanje zajmova iz Republike Hrvatske ili druge države članice ne smije odobravati zajmove potrošačima kako su definirani zakonom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje niti servisirati kredite dodijeljene potrošačima u Republici Hrvatskoj.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne utječe na distribuciju udjela AIF-ova iz drugih država članica kojima je na temelju zakonodavnog okvira njihove matične države članice dozvoljeno odobravanje zajmova potrošačima i servisiranje kredita dodijeljenih potrošačima na području Republike Hrvatske.

(3) UAIF ne smije upravljati AIF-ovima koji se bave odobravanjem zajmova ako je cjelokupna strategija ili dio strategije ulaganja tih AIF-ova odobravanje zajmova isključivo u svrhu prijenosa tih zajmova ili izloženosti trećim osobama (tzv. *originate to distribute* strategija).

(4) AIF-u za odobravanje zajmova zabranjeno je davanje zajmova sljedećim osobama:

a) UAIF-u ili zaposlenicima UAIF-a,

b) depozitaru AIF-a ili trećim osobama kojima je depozitar delegirao poslove u vezi s AIF-om u skladu s člankom 194. Zakona,

c) trećim osobama ili zaposlenicima trećih osoba na koje je UAIF delegirao obavljanje poslova u skladu s člankom 71. Zakona,

d) subjektu unutar iste grupe u kojoj je UAIF koji njime upravlja, kako je definirana zakonom kojim se uređuje računovodstvo, osim ako je taj subjekt financijsko društvo koje isključivo financira zajmoprimce koji nisu navedeni u točkama a), b) i c) ovog stavka.

Politika zadržavanja

Članak 36.e

(1) AIF za odobravanje zajmova mora zadržati minimalno 5 % zamišljene vrijednosti svakog zajma koji je odobrio i zatim prenio na treće osobe.

(2) Iznos zamišljene vrijednosti svakog zajma iz stavka 1. ovoga članka AIF je dužan zadržati:

a) do dospijeca, za zajmове s dospijecem do osam godina i

b) za razdoblje od najmanje osam godina za ostale zajmове.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, AIF za odobravanje zajmova nije dužan primjenjivati politiku zadržavanja kada:

a) UAIF počne prodavati imovinu AIF-a kako bi otkupio udjele AIF-a u okviru likvidacije AIF-a,

b) je prodaja zajma potrebna radi usklađivanja s mjerama ograničavanja usvojenima na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ili s drugim specifičnim zahtjevima koje AIF može imati na temelju propisa koji se na njega primjenjuju

c) je prodaja zajma potrebna kako bi se UAIF-u omogućila provedba strategije ulaganja AIF-a, u najboljem interesu ulagatelja AIF-a i

d) je prodaja zajma posljedica pogoršanja rizika povezanog sa zajmom, kojeg je UAIF utvrdio u okviru postupka dubinske analize i upravljanja rizicima iz članka 58. stavka 7. Zakona, a kupac je pri kupovini zajma obaviješten o tom pogoršanju.

(4) UAIF je na zahtjev Agencije dužan dostaviti dokumentaciju na temelju koje se može utvrditi da ispunjava uvjete za primjenu relevantnog izuzeća iz stavka 3. ovoga članka.«.

Članak 7.

U članku 37. stavku 5. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

»UAIF može naknadno preoblikovati postojeće AIF-ove u podfondove i uključiti ih u krovni AIF kojeg je osnovao, uz odgovarajuću primjedu odredaba članka 210.a, odnosno članka 164. stavaka 2. Zakona.«.

U stavku 6. riječi: »članka 209. Zakona« zamjenjuje se riječima: »članaka 209. i 209.a Zakona«.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

»(7) UAIF može podfond krovnog AIF-a preoblikovati u samostalni AIF, uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 210.a, odnosno članka 164. stavka 2. Zakona.«.

Članak 8.

U članku 39. stavku 4. iza riječi: »dodatne podfondove« dodaju se riječi: »ili u krovni AIF uključuje postojeće AIF-ove koji postaju njegovi podfondovi«, a riječ: »treba« zamjenjuje se riječima: »dužan je«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Kada UAIF preoblikuje podfond krovnog AIF-a u samostalni AIF, dužan je na odgovarajući način izmijeniti i dopuniti pravila krovnog AIF-a, odnosno izmijeniti i dopuniti prospekt kada je to primjenjivo.«.

Članak 9.

U članku 43. stavku 2. riječi: »dijela petnaestog« zamjenjuje se riječima: »DIJELA TRINAESTOG«.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/26-02/01

Urbroj: 326-01-70-72-26-2

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Predsjednik
Upravnog vijeća
dr. sc. Ante Žigman, v. r.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

321

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Jelene Rajić, predsjednice vijeća, Ljiljane Karlov-

čan-Đurović, Gordane Marušić-Babić, Željke Zrilić-Ježek i mr. sc. Inge Vezmar Barlek članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu prijedloga IF iz [adresa], OIB [osobni identifikacijski broj], na sjednici vijeća održanoj 23. veljače 2026.

presudio je

Ukida se Odluka o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnina u vlasništvu ili na upravljanju Grada Karlovca na korištenje udrugama (»Glasnik Grada Karlovca«, broj: 15/16. i 1/19.).

Obrazloženje

1. Podnositelj je podnio prijedlog za ocjenu zakonitosti Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnina u vlasništvu ili na upravljanju Grada Karlovca na korištenje udrugama objavljena u »Glasniku Grada Karlovca« broj 15/16 (dalje u tekstu: Odluka) te Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnina u vlasništvu ili na upravljanju Grada Karlovca na korištenje udrugama objavljena u »Glasniku Grada Karlovca« broj 1/19.

1.1. Navodi da je sporan pravni temelj jer je Grad Karlovac trebao donijeti novu odluku na temelju odredbe članka 14. stavak 8. Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (»Narodne novine«, broj: 83/22.). Predlaže provesti postupak ocjene zakonitosti.

2. Odgovarajućom primjenom članka 48. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« broj: 36/24. – dalje u tekstu: ZUS), sud je pozvao donositelja Odluke da se očituje o zahtjevu.

3. Donositelj, po opunomoćeniku, je dostavio očitovanje u kojem navodi da podnositelju nisu povrijeđena prava i pravni interesi pojedinačnom odlukom te se ne dira u njegova prava. Nadalje navodi da je podnositelj obijesni tužitelj jer je pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske pokrenuo veliki broj postupaka pa predlaže postupiti po odredbi članka 167. stavak 2. ZUS-a. Nadalje, smatra da se podnositelj pogrešno poziva na odredbe Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi jer se pobijana Odluka odnosi na udruge odnosno organizacije civilnog društva. Iako je odluka donesena na temelju odredbe članka 34. i 97. Statuta Grada Karlovca, vijeće je bilo upoznato da se osnova odnosi na Zakon o udrugama (»Narodne novine«, broj: 74/14.) i Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (»Narodne novine«, broj: 26/15.). Izmjenom odluke objavljenom u »Glasniku Grada Karlovca« 1/19, a koja izričito navodi da je pravni temelj za njeno donošenje članak 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15. – ispr., 123/17.), članak 60. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (»Narodne novine«, broj: 26/15.) i članak 34. i 97. Statuta Grada Karlovca (»Glasnik Grada Karlovca«, broj: 1/15. – potpuni tekst, 3/18. i 13/18.), stoga se ne može prihvatiti tumačenje podnositelja zahtjeva da su pravna osnova za donošenje samo odredbe statuta jer su iste nadopunjene mjerodavnim materijalnim pravom. Predlaže prvenstveno prijedlog odbaciti, podredno odbiti.

4. *Prijedlog je osnovan.*

5. Odluka je donesena na temelju odredbe članka 34. i 97. Statuta Grada Karlovca (»Glasnik Grada Karlovca«, broj: 1/15. – dalje u tekstu: Statut) na 30. sjednici Gradskog vijeća grada Karlovca održanoj 28. rujna 2016.

6. Kako odredbe Statuta Grada Karlovca same po sebi (bez odgovarajuće materijalnopravne osnove) nisu valjana pravna osnova za donošenje Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnina u vlasništvu ili na upravljanju Grada Karlovca na korištenje udrugama (»Glasnik Grada Karlovca«, broj: 15/16.) pa isto tako posljedično i izmjene Odluke (»Glasnik Grada Karlovca«, broj: 1/19.) trebalo je navedenu Odluku kao i izmjene, ocijeniti nezakonitim na temelju odredbe članka 162. stavka 3. ZUS-a te odlučiti kao u izreci. Naime, s obzirom na to da je temeljna Odluka ocijenjena nezakonitom, na snazi ne može ostati niti izmjena takve nezakonite odluke.

7. Odluke prestaju važiti danom objave ove presude u »Narodnim novinama« (članak 162. stavak 4. ZUS-a).

Poslovni broj: Usoz-189/2025-6
Zagreb, 23. veljače 2026.

Predsjednica vijeća
Jelena Rajić, v. r.

322

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Blanke Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Snježane Horvat-Paliska i Kristine Senjak Krunic, članica vijeća te više sudske savjetnice – specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, povodom zahtjeva NB [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], MT, [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], AT iz [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj] i IK iz [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj] koje zastupa opunomoćenik, odvjetnik Stjepan Čaljkusić iz Podstrane, Put starog Sela 54, OIB: 06283498942, na sjednici vijeća održanoj 27. veljače 2026.

presudio je

I. Ukida se Odluka o nerazvrstanim cestama na području Općine Podstrana, klasa: 024-02/24-01/03, urboj: 2181-39-01-24-04 od 18. siječnja 2024. (»Službeni glasnik Općine Podstrana«, 1/2024., 23/2024., 7/2025.) u dijelu Popisa nerazvrstanih cesta na području Općine Podstrana pod rednim brojem 97. [adresa], 70 m², koja se nalazi na kat.čest. [katastarska čestica], k. o. [katastarska općina].

II. Nalaže se Općini Podstrana, OIB: 4091092548, da podnosi- teljima zahtjeva, NB [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], MT, [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], AT iz [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj] i IK iz [adresa], [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], nadoknadi troškove ovoga spora u iznosu 1.562,50 eura (tisuću petsto šezdeset dva eura i pedeset centi) u roku od 15 dana od dana dostave ove presude, dok se zahtjev podnositelja za naknadu troškova u preostalom dijelu odbija.

Obrazloženje

1. Podnositelji su podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Podstrana, klasa: 024-02/24-01/03, urboj: 2181-39-01-24-04 od 18. siječnja 2024. u dijelu Popisa nerazvrstanih cesta na području Općine Podstrana pod rednim brojem 97. Ulica Ivana Paštrića Poljičanina – I. odvojak, 70 m², koja se nalazi na kat.čest. 1003 k.o. Donja Podstrana – dalje Odluka.

2. Podnositelji u bitnom navode da je rješenjem Općinskog suda u Splitu, Zemljišnoknjižnog odjela, poslovni broj: Z-45242/2022 od

11. studenoga 2022. upisana nerazvrstana cesta na čest.zem. [čestica zemlje] k.o. [katastarska općina] te da su na navedeno rješenje podnijeli prigovor koji je usvojen rješenjem istog suda, poslovni broj: Z-51358/2022 od 8. rujna 2023. i kojim se nalaže uspostava prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije dopuštenog upisa. Ističu da je čestica 1003 k.o. [katastarska općina] proglašena nerazvrstanom cestom 2022., a da bi mogla steći taj status mora dobiti uporabnu dozvolu, prethodno lokacijsku i građevinsku te se provesti postupak izvlaštenja, što ovdje nije slučaj.

2.1. Ističu da predmetna čestica nije nerazvrstana cesta te u prilog svojim navodima dostavljaju Zapisnik sastavljen u povodu osnivanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina], broj: Z 8500/2005/1203 od 19. rujna 2002. te Sporazum od 15. travnja 2010. kojim je jasno definirano da je predmetna čestica privatni pristupni put, a od tada pa do stupanja na snagu Zakona o cestama ništa se nije promijenilo. Podnositelji dostavljaju i presudu Općinskog suda u Splitu, poslovni broj: I P-645/07 od 11. srpnja 2013. u kojoj je utvrđeno da predmetna čestica nije javni put. Nadalje navode da postoje tri isprave koje jasno potvrđuju da je predmetna čestica privatno vlasništvo te smatraju da se Zapisnik sastavljen u povodu osnivanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina] u kojem je sudjelovala Općina Podstrana neposredno primjenjuje na pravni odnos stranaka te predstavlja res iduicata. Podnositelji upućuju i na pravni stav iz presude Županijskog suda u Zadru, poslovni broj: Gž-3702/14 od 26. siječnja 2016. prema kojoj, rješenje doneseno u završnom postupku obnove zemljišne knjige veže stranke koje su sudjelovale u tom postupku, a nisu u tom postupku izjavile žalbu odnosno podnijele tužbu za ispravak u smislu članka 197. Zakona o zemljišnim knjigama. Iz navedenih razloga predlažu da se ukine osporena Odluka.

3. Na navode podnositelja očitovao se načelnik Općine Podstrana. U bitnom navodi da je osporena Odluka na snazi. Pozivom na odredbe članka 131. stavka 1. i 3. i članka 98. Zakona o cestama, ističe da je Općina Podstrana ex lege stekla vlasništvo na onim česticama odnosno dijelovima čestica koje su se koristile za promet vozila po bilo kojoj osnovi (i bez odgovarajuće osnove) i koje su pristupačne većem broju korisnika, dakle, koje su stekle status nerazvrstane ceste. U očitovanu se nadalje navodi da je pravna osnova za donošenje Odluke za osnivanje i imenovanje ulice Ivana Paštrića Poljičanina – I. odvojak, koju je donijelo predstavničko tijelo Općine Podstrana, klasa: 024-02/22-01/04 od 11. svibnja 2022., Zakon o naseljima, kojim je u članku 7. takvo ovlaštenje dano predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave. Stoga, činjenica da je određena nerazvrstana cesta osnovana i imenovana ulicom po posebnom propisu, Zakonu o naseljima, a nakon stupanja Zakona o cestama 28. srpnja 2011. što je slučaj u konkretnom slučaju, ne podrazumijeva da ista nije postojala prije stupanja na snagu Zakona o cestama. U očitovanju se nadalje navodi da dokumentacija na koju se podnositelji pozivaju, ne predstavlja zapreku za donošenje osporene Odluke pa se iz navedenih razloga predlaže odbacivanje zahtjeva.

4. Sud je u skladu s odredbom članka 6. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 36/2024. – dalje ZUS) pozvao podnositelje zahtjeva da se očituju na navode donositelja. Podnositelji zahtjeva u podnesku ostaju kod iznesenih navoda iz zahtjeva te predlažu da im se nadoknade troškovi upravnog spora u iznosu od 3.254,00 eura, za sastav zahtjeva i sastav podneska od 4. veljače 2026. uvećano za zastupanje više stranaka uz pripadajući PDV.

5. Zahtjev je osnovan.

6. Osporenu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Podstrana na sjednici održanoj 18. prosinca 2024. na temelju članka 107. stavka 3. i članka 109. Zakona o cestama (»Narodne novine«, 84/11.,

22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 4/23. – dalje ZOC) te članka 30. Statuta Općine Podstrana (»Službeni glasnik Općine Podstrana«, 7/21., 21/22. 4/23. – dalje Statut).

Sastavni dio osporene Odluke je i Popis nerazvrstanih cesta na području Općine Podstrana (stavak 3.).

7. Članak 98. stavak 1. ZOC-a definira nerazvrstane ceste kao ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim tim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ZOC-a, i to posebice:

- ceste koje su na području gradova s više od 35 tisuća stanovnika, te gradova koji su sjedišta županija bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (»Narodne novine«, 54/08., 122/08., 13/09., 104/09. i 117/10.),

- ceste koje povezuju naselja,

- ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza,

- pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina,

- druge ceste na području naselja i gradova.

8. Za ocjenu zakonitosti osporene Odluke mjerodavan je članak 131. stavak 1. ZOC-a, kojim je propisano da ceste koje se na dan stupanja na snagu tog Zakona (28. srpnja 2011.) koriste za promet vozila po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu nerazvrstane kao javne ceste u smislu tog Zakona, postaju nerazvrstane ceste.

9. Ovaj Sud je izvršio uvid u dokumentaciju koju su dostavili podnositelji zahtjeva i u javno dostupne podatke. Iz zemljišnoknjižnog izvotka Općinskog suda u Splitu proizlazi da je u zemljišnoknjižnom ulošku broj: 1023 na k.č. [katastarska čestica] upisan put 250 m² u suvlasništvu više fizičkih osoba, među kojima su i podnositelji zahtjeva. Iz dostavljenog Zapisnika Općinskog suda u Splitu, Zemljišno-knjižnog odjela, broj: Z-8500/2005/1023 od 19. rujna 2006. sastavljenog povodom osnivanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina], proizlazi da je k.č. [katastarska čestica], put, dužine 250 m², u suvlasništvu više osoba, između ostalih i IK i MT. Uvidom u dostavljeni Sporazum od 15. travnja 2010. zaključen između Općine Podstrana te MT i IK, radi izgradnje sustava otpadnih voda u [adresa], proizlazi da su navedene fizičke osobe suvlasnici k.č. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina], koja u naravi predstavlja privatni pristupni put za njihove privatne kuće.

10. Nadalje, ovaj Sud je izvršio uvid i u dostavljeno rješenje Općinskog suda u Splitu, Zemljišnoknjižnog odjela broj: Z-51358/2022 od 8. rujna 2023. kojim je usvojen prigovor podnositelja, preinačeno rješenje tog suda, poslovni broj: Z-45242/2022 od 11. studenoga 2022. (o upisu prava vlasništva Općine Podstrana na čest. [katastarska čestica], [adresa] kao nerazvrstane ceste) te se uspostavlja prijašnje zemljišnoknjižno stanje. U rješenju od 8. rujna 2023. Općinski sud u Splitu navodi da su isprave izdane od strane Općine Podstrana međusobno proturječne jer se u očitovanju Općine Podstrana izričito navodi kako je predmetna cesta izgrađena odnosno rekonstruirana do stupanja na snagu ZOC-a, 2011., dok iz Odluke o osnivanju i imenovanju ulice Ivana Paštrića Poljičanina – I. odvojak na području Općine Podstrana, klasa: 024-02/22-01/04, urbroj: 2189-39-1-23 od 11. svibnja 2022. (»Službeni glasnik Općine Podstrana«, 12/2022.– dalje Odluka/22.) proizlazi da se tek istom predmetna cesta osniva, čak i imenuje iz čega se može zaključiti da ista nije postojala danom stupanja na snagu ZOC-a.

11. Ovaj Sud je izvršio uvid u Odluku/22. koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Podstrana na sjednici održanoj dana 11. svibnja 2022. pozivom na članak 7. Zakona o naseljima (»Narodne novine« broj 39/22) i članka 30. Statuta. Članak 1. Odluke propisuje: U naselju Podstrana – Sita novoosnovana ulica koja se pruža od spoja s kat.čest. 5154/1 (Ulica Ivana Paštrića Poljičanina) i ide južno preko kat.čest. 1003 i dijela 1001, sve K.O. Donja Podstrana, u dužini 67 m, imenuje se: Ulica Ivana Paštrića Poljičanina – I. odvojak. Prema stavku 3. Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Podstrana.

12. S obzirom da se tek Odlukom/22. na čestici [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] osniva i imenuje [adresa], proizlazi da se ista osporenim Odlukom nije mogla proglasiti nerazvrstanom cestom jer se sukladno članku 131. ZOC-a nerazvrstanom cestom može proglasiti ona cesta koja je kao takva postojala na dan stupanja na snagu ZOC-a, dakle, 2011. i koja se koristila za promet vozilima po bilo kojoj osnovi te bila pristupačna većem broju korisnika.

13. Nije sporna ovlast predstavničkog tijela Općine Podstrana da sukladno članku 7. Zakona o naseljima donese odluku o imenovanju trgova, naselja i ulica. Međutim, suprotno navodima iz očitovanja donositelja, činjenica da je određena nerazvrstana cesta osnovana i imenovana nakon stupanja na snagu ZOC-a, upravo podrazumijeva da takva cesta nije postojala prije stupanja na snagu ZOC-a.

14. Kao što je navedeno, za primjenu odredbe članka 131. ZOC-a odlučna je činjenica da je riječ o cesti koja se na dan stupanja na snagu ZOC-a koristila za promet vozila i bila pristupačna većem broju korisnika odnosno koja je do tada bila izgrađena, dok dokumentacija koju su dostavili podnositelji zahtjeva upućuje na zaključak da se čestica 1003 k.o. Donja Podstrana do stupanja na snagu ZOC-a koristila kao privatni pristupni put koji služi za prilaz privatnim objektima.

15. Slijedom svega navedenog, ocjenjuje se da donositelj nije dokazao da je sporna cesta udovoljavala uvjetima propisanim člankom 131. stavkom 1. ZOC-a da bi se mogla smatrati nerazvrstanom cestom.

16. Stoga je Sud na temelju članka 162. stavka 3. ZUS-a riješio kao pod točkom I. izreke presude. Osporena Odluka, u skladu s člankom 162. stavka 4. ZUS-a prestaje važiti danom objave ove presude u »Narodnim novinama«.

17. U odnosu na zatražene troškove upravnog spora, a polazeći od stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske o troškovima objektivnog upravnog spora, izraženog u odluci poslovni broj: U-III-837/2021 od 3. prosinca 2024., Sud smatra da podnositeljima budući su uspjeli u sporu pripada pravo na naknadu troškova spora za sastav zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta sukladno Tbr. 27. točki 3., Tbr. 52. stavka 3., Tbr. 54. i Tbr. 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (»Narodne novine«, 138/23. – dalje Tarifa).

18. U preostalom dijelu zahtjev za naknadu troškova se odbija jer Sud ocjenjuje da podnesak od 4. veljače 2026. ne sadrži činjenična i pravna obrazlaganja koja su utjecala na ishod spora, zbog čega ne predstavlja opravdan trošak pa se u tom dijelu zahtjev odbija. Nadalje, Sud nije dosudio podnositeljima uvećanu naknadu troškova u smislu Tbr. 40. stavka 1. Tarife za zastupanje više stranaka jer svi podnositelji osporavaju isti opći akt i iz istih razloga, dok podnesci ne sadrži ništa što bi upućivalo na zaključak o potrebi dodatnog vrednovanja opunomoćenika podnositelja zbog zastupanja više podnositelja. Stoga je na temelju članka 147. stavka 1. u vezi s člankom 148. stavkom 4. ZUS-a odlučeno kao u točki II. izreke.

Poslovni broj: Usoz-46/2025-7
Zagreb, 27. veljače 2026.

Predsjednica vijeća
Blanja Turić, v. r.

323

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Kristine Senjak Krunić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Blanke Turić i Snježane Horvat-Paliska, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu zahtjeva MM iz [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], kojeg zastupa Marin Birkić, odvjetnik u Zadru, Braće Vranjana 9, na sjednici vijeća održanoj 27. veljače 2026.

presudio je

Ukida se Odluka o proglašenju statusa nerazvrstane ceste javnog dobra u općoj uporabi klasa: 340-01/21-01/71 urbroj: 2198/01-1-21-6 od 23. ožujka 2021. (»Glasnik Grada Zadra«, 3/21.).

Obrazloženje

1. MM iz [adresa] podnio je zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o proglašenju statusa nerazvrstane ceste javnog dobra u općoj uporabi klasa: 340-01/21-01/71 urbroj: 2198/01-1-21-6 od 23. ožujka 2021. (»Glasnik Grada Zadra«, 3/21.; u daljnjem tekstu: Odluka).

2. Podnositelj zahtjeva ističe da je donošenjem Odluke, kojom se dio čest. zem. [čestica zemljišta] sve k.o. [katastarska općina], Ulica Ignjata Joba (u naravi 79m2), proglašava nerazvrstanom cestom – javnim dobrom u općoj uporabi i vlasništvom grada Zadra, povrijeđeno njegovo pravo i pravni interes. Nezakonitost Odluke očituje se u činjenici što prije njezinog donošenja nije provedeno savjetovanje s javnošću u skladu s člankom 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, 25/13., 85/15. i 69/22.; u daljnjem tekstu: ZPPI). Ukazuje da prema navedenoj zakonskoj odredbi, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave savjetovanje s javnošću provode preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala objavom nacrtu općeg akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti na dostavu svojih prijedloga i mišljenja. Smisao savjetovanja s javnošću je upoznavanje javnosti s razlozima i ciljevima koji se žele postići donošenjem akta te informirano sudjelovanje javnosti u procesu donošenja propisa. Stoga zaključuje da je potrebno nacrt općeg akta objaviti u integralnom obliku i sadržaju, jer se podnošenje prijedloga mišljenja javnosti, mora omogućiti u odnosu na svaku odredbu Odluke. Ističe da prije donošenja Odluke nije provedeno savjetovanje s javnošću što potvrđuje i očitovanje Upravnog odjela za poslove kabineta gradonačelnika Grada Zadra od 28. srpnja 2025. doneseno povodom njegovog zahtjeva za pristup informacijama. Budući da u odnosu na osporenu odluku nije provedeno savjetovanje s javnošću, prema stavu podnositelja zahtjeva to je dovoljan razlog da Sud ocijeni Odluku nezakonitom. Skreće pozornost da je pokrenuo postupak radi utvrđivanja prava vlasništva u odnosu na nekretninu čest.zem [čestica zemljišta] k.o. [katastarska općina] u naravi 79 m2, što je dio čest. zem. [čestica zemljišta] k.o. [katastarska općina], Ulica Ignjata Joba. Predlaže primijeniti odredbu članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, broj: 36/24 u daljnjem tekstu ZUS) te ukinuti osporeni opći akt.

3. Očitovanje o zahtjevu podnositelja dostavio je gradonačelnik Grada Zadra, u kojem iznosi da je gradsko vijeće Grada Zadra donijelo osporenu Odluku na temelju članka 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, 68/18., 110/18., 32/20. i 145/24.; u daljnjem tekstu: ZKG), članka 131. Zakona o cestama (»Narodne

ne novine«, 84/11., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 114/22. i 133/23.; u daljnjem tekstu: ZC) i članka 27. Statuta Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra«, broj: 9/09., 28/10., 3/13., 9/14., 3/18., 15/19., 2/20., 3/21.). Navodi da sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara u skladu s odredbom članka 68. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20.). Smatra da je Grad Zadar, kao tijelo nadležno za upravljanje nerazvrstanim cestama na svom području, na temelju odredbi članka 123. do 133. ZC-a, Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (»Narodne novine« broj: 44/12.) i Objašnjenja Središnjeg ureda državne geodetske uprave od 29. listopada 2012., osnovano pokrenuo postupak evidentiranja predmetne nerazvrstane ceste radi upisa u zemljišne knjige i katastar. Postupak izrade geodetskog elaborata za evidentiranje predmetne nerazvrstane ceste započeo je javnim pozivom u lokalnom glasilu 25. studenog 2020., kojim su nositelji stvarnih prava na nekretninama koje neposredno graniče sa zemljištem na kojem je izvedena cesta, obavješteni o započinjanju postupka evidencija nerazvrstane ceste. Smatra da je u postupku izrade geodetskog elaborata, javnost obaviještena pozivom u lokalnom glasniku čime je Grad obavijestio nositelje stvarnih prava na nekretninama o započinjanju postupka evidencije nerazvrstane ceste. Osim toga, upućuje da je javnosti bio omogućen javni uvid u elaborat izvedenog stanja. Ističe da se upis nerazvrstanih cesta koje su kao takve postojale u vrijeme stupanja na snagu ZC-a, u zemljišne knjige provodi na temelju prijavnog lista nadležnog katastarskog ureda, dok se evidentiranje takvih cesta u katastru provodi na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja nerazvrstane ceste. Stoga je Grad putem javnog uvida osobama koje smatraju da su im geodetskim elaboratom povrijeđena prava, omogućio u postupku pred nadležnim katastarskim uredom osporavati elaboratom potvrđene činjenice. Ističe da je odluka čija se zakonitost osporava deklaratornog karaktera budući da ona samo utvrđuje faktično stanje predmetne nekretnine na dan stupanja na snagu ZC-a. Postupak obavješćavanja javnosti je proveden, ali ne u smislu savjetovanja s javnošću prema ZPPI-ju s obzirom na to da predmetna odluka nije opći akt.

4. Zahtjev je osnovan.

5. Osporenu Odluku donijelo je Gradsko vijeće Grada Zadra 23. ožujka 2021. na temelju članka 62. stavka 1. ZKG-a, članka 131. ZC-a te članka 27. Statuta.

6. Odlukom se utvrđuje status javnog dobra u općoj uporabi, nerazvrstane ceste, neotuđivo vlasništvo Grada Zadra, između ostalih nekretnina, i za dio nekretnine oznake čest. zem. [čestica zemljišta] k.o. [katastarska općina], koji će se na temelju Odluke i prijavnog lista upisati u zemljišnoj knjizi Općinskog suda u Zadru kao neotuđivo vlasništvo Grada Zadra.

7. Za ocjenu osnovanosti zahtjeva u dijelu kojim se prigovara izostanku savjetovanja s javnošću, mjerodavne su odredbe članka 11. stavaka 1. i 2. ZPPI-ja, koje propisuju:

»Članak 11.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

(2) Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacрта propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta, sastavom radne skupine koja je izradila nacrt, ako je odlukom člnika tijela radna skupina bila osnovana te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.»

8. Navedene odredbe članka 11. ZPPI-ja na odgovarajući način se primjenjuju u postupku donošenja općih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se uređuju pojedina pitanja iz njihova samoupravnog djelokruga, a kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i uređuju druga pitanja od interesa za opću dobrobit građana i pravnih osoba na njihovu području.

9. Osporenom Odlukom utvrđuje se status javnog dobra u općoj uporabi, nerazvrstane ceste čest. zem. [čestica zemljišta] k.o.

[katastarska općina]), iz čega valja zaključiti da je riječ o općem aktu koji uređuje pitanja od interesa za građane na području Grada Zadra. Dakle, predmetna je Odluka opći akt jedinice lokalne samouprave kojim se neposredno uređuju pitanja od interesa za građane na području Grada Zadra. Stoga je jedinica lokalne samouprave u postupku donošenja osporenog općeg akta bila dužna postupiti prema članku 11. ZPPI-ja.

10. Iz očitovanja gradonačelnika Grada Zadra proizlazi da u postupku donošenja osporene Odluke nije proveden postupak savjetovanja s javnošću u smislu članka 11. ZPPI-ja.

11. Slijedom navedenog, Sud je na temelju članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 36/24.), ukinuo osporenu Odluku zbog njezine nezakonitosti u formalnom smislu.

Poslovni broj: Usoz-135/2025-9
Zagreb, 27. veljače 2026.

Predsjednica vijeća
Kristina Senjak Krunić, v. r.

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Zdenka Pogarčić

10 000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.

Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.

Novine izlaze jedanput tjedno i po potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871,
e-adresa: oglas@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasigradjana@nn.hr.

Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2026. godinu iznosi 376,00 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 860,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 1.070,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.

O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 7,00 EUR.